8903. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1860.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
...erdam........ƒ 7.50. Voor de overige Steden des Rijks ƒ 8.50.
...-Editie........ 1.50. Afzonderlijke Couranten...... 0.10.
...Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Donderdag 5 Julij.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.

Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld..........ƒ 1.75.
Iedere regel meer.............................. 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

STAATS-SPOORWEGEN.

...lert een paar weken heeft het voorloopig verslag van de com-...n rapporteurs over het wets-ontwerp tot den aanleg van spoor-...r rekening van den Staat het licht gezien; reeds wordt aange-... het antwoord van de Regering op dat verslag binnen weinige ... zeker tegen de heropening der zittingen van de Kamer zal ge-... — en nog hebben wij met geen woord over dat stuk gesproken. ...onden wij het antwoord der Regering afwachten, maar toch kan ...ige zijde hebben, dat wij met een enkel woord ons gevoelen, ... voormeld verslag, dan wel over de hoofdzaak, mededeelen. ... reeds zoo veel over de spoorweg-kwestie gesproken en geschre-... wij het onraadzaam achten, met ophaling van vele bijzonderhe-... reeks van vertoogen en het getal der geschriften uit te breiden. ...n handelen, van uitvoering is aangebroken en wij beschouwen het ...schelijk, dat er spoedig, in welken zin dan ook, eene beslissing ...omen. Wij hebben altijd den aanleg van spoorwegen als eene groote ...voor Nederland beschouwd. Die behoefte wordt sinds jaren algemeen ...maar wanneer het op de uitvoering, op de vaststelling van de wijze hoe ...iddelen waardoor de aanleg kan plaats vinden, aankomt, dan be-... een hemelschbreed verschil van gevoelen; dan merkt men een ...chen localiteiten op, dien men diep moet betreuren. Het gevolg ... verschil van begrippen, dat te dezer zake bestaat, is, dat Neder-... opzigte van spoorwegen, bijna bij alle landen van Europa achter-... men, om niet van de naburen te spreken, zich in het hooge ... gelijk in het Zuiden, ja door het verder gelegen Turkye laat ...llen. Dat dit een hoogst nadeeligen invloed op handel en nijver-... binnen- en buitenlandsch verkeer uitoefent, is zoo dikwerf be-... wij het noodeloos achten, het nader uiteen te zetten. Wij heb-... gezien, dat gedurende tal van jaren allerlei pogingen in het werk ...rden, om aan den nationalen wensch te voldoen; dat verschillende ...n niet geslaagd zijn in de vervulling van die gewigtige taak, en dat ...e kabinet op die klip schipbreuk heeft geleden. Wij hebben al verder ..., dat in den loop van de vervlogen jaren veelvuldige aanvragen om ...e zijn gedaan; dat velen werden ingewilligd, maar dat geen daarvan ...er werd gelegd. Ja, wij hebben zelfs in dit en in het vorige jaar waar-..., dat twee concessiën, om het land van spoorwegen te voorzien, ... Tweede Kamer werden bekrachtigd. maar door de Eerste Kamer ...afgekeurd. Met die ondervinding voor zich kan het wel niet an-... het stelsel van staats-spoorwegen, dat steeds voorstanders heeft ge-..., maar dat aanvankelijk door de meerderheid niet werd verlangd, ...lengs krachtiger op den voorgrond komen. Hoezeer dat stelsel in ...rokkene beschouwd, de voorkeur niet zou verdienen, moet men ...atten, omdat het het uitzigt geeft, dat in de gegeven omstan-... Nederland werkelijk spoorwegen zal verkrijgen.

...wij, die sedert 1856 den aanleg van staats-spoorwegen minder wen-...achtten, hebben in 1860 gebruik gemaakt van het voorbehoud, ... vier jaren jaren geleden stelden, om staats-spoorwegen aan te ... zoo wij de overtuiging erlangden, dat dit het middel was, om ...gen te verkrijgen. Liever staats-spoorwegen dan geene spoorwegen. ...oelen stonden wij in gemoede in 1856 voor en wij verdedigen het ... Van daar dat wij het voorgedragen wets-ontwerp hebben be-... buiten alle politieke beschouwingen. Wij stelden ons geenszins ..., door wie het ontwerp was aangeboden en of deze voordragt was ... te brengen met hetgeen één of meer der ministers als leden der ...hadden verdedigd of voorgestaan; maar wij sloegen uitsluitend het ...den algemeenen wensch, die niet te loochenen is, op het algemeen ...gend belang, dat mede niet is te wederspreken, en op de vraag ...ingediende ontwerp den grondslag kon uitmaken voor eene vast te ...wet, die eindelijk het oogenblik zou doen aanbreken, dat spoor-... in Nederland niet alleen op het papier zouden bestaan. De natie ...imschoots genoeg ontwerpen, verslagen, memoriën en redevoerin-...zen en gehoord; zij verlangt teregt niet langer woorden, maar wel ...gen. Het was uit dien hoofde, dat wij het wets-ontwerp met een ...en blik aanschouwden, maar toch de gebreken daarvan opsomden, ...onze bepaalde goed- of afkeuring zal afhangen van de vraag, in hoever ...ering bij de verdere behandeling van de voordragt aan die bezwaren zal ...et komen, en in hoever des noods door amendementen die bezwaren uit ...zullen geruimd worden.

...de verkregene ondervinding hechtten wij niet meer aan het denk-...van het verleenen van concessien aan bijzondere personen of onder-...en, en kunnen wij dus, zoo als gezegd is, het beginsel van staats-...gen beamen. En wat de financiele zijde der zaak aangaat, deelen ...omen het gevoelen van den vorigen Minister van Financien, die ...erkondigde, dat, zoo men werkelijk spoorwegen verlangt, men ook ...moet zijn, om gedurende eene reeks van jaren daartoe aanzienlijke ...ke offers te brengen. Van den aanvang af, dat het vraagstuk ter ...gekomen is, hebben wij het voorzien, dat het voldoen aan den alge-... wensch geld en zeer veel geld zou kosten, maar hebben wij tevens ...eld, dat men zich daardoor niet moest laten afschrikken, omdat het ...t van Nederland hoe eer hoe beter moest ophouden. Het geldt hier geene ...uitgaven, maar zoodanige, waardoor de welvaart des lands verhoogd en ...erzekerd wordt. Belgie bragt nog grooter offers welligt, en ziet thans reeds ...merkelijk deel zijner inkomsten door de opbrengst der spoorwegen ge-... Ook uit het financiele oogpunt verdient het thans aanhangig wets-ont-...allezins aanbeveling, omdat, bij onverhoopten tegenspoed, de Staat ...anger dan voor één jaar is gebonden de uitgaven voort te zetten. ...mate de middelen van de schatkist het toelaten, kan jaarlijks het ...werk worden voortgezet. Noch het beginsel der Staats-spoorwegen ...de financiele beschouwing van het voorstel, leverden ons dus genoeg-...bedenkingen op, om ons tegen het ontwerp te verklaren, maar alleen ...rgestelde rigtingen maakten vooralsnog ons hoofdbezwaar uit.

...aar het standpunt, dat wij ons verpligt rekenden bij de aanbieding ...s ontwerp in te nemen. Afgescheiden van alle kwestie over perso-...adden wij alleen het groote belang der zaak, de eindelijke vervulling ...ene onmiskenbaar nationale behoefte voor oogen. Uit dat oogpunt be-...wd, konden we het regerings-antwoord op het voorloopig verslag der Ka-...wachten, ten einde te beoordeelen in hoe ver bij dat antwoord aan onze ...en over de rigting der lijnen werd te gemoet gekomen. Maar wij ... het niet ondoelmatig een enkel woord over het uitgebreide voorloopig ... der kamer te zeggen. Het is ontegenzeggelijk een uitgebreid, wel ...t stuk, waarin de gevoelens van voor- en tegenstanders over staats-...egen, over de financiele bezwaren en over de rigting der lijnen in ...eede worden uiteengezet. Nergens, immers zeker niet wat de hoofd-... aangaat, blijkt echter van het gevoelen van de meerderheid of van de ...heid. Overal wordt gesproken van vele leden, andere leden, sommige ...van voorstanders en tegenstanders, enz., zoodat uit het verslag volstrekt ...blijkt, wat de meerderheid van de Kamer verlangt. Dat verschijnsel ... wij, juist na al hetgeen over het vraagstuk der spoorwegen is voor-...en, van het grootste gewigt. Het toont aan, dat de Kamer even als ...r, even als bepaaldelijk in Nov. 1859, over al de vraagpunten, die ... aanmerking komen, zeer verdeeld is. En daarom is het des te meer ...chelijk, dat er eene beslissing valle, in welken geest dan ook, ten ...betzij deze, betzij eene volgende Regering bepaald wete wat de Ka-...wenscht. Die wensch is vroeger, wij hebben het meermalen herinnerd, ...het einde van voorloopige verslagen door de commissien van rappor-...uiteengezet, maar dit is reeds zoo geruimen tijd geleden en de ...ndigheden zijn sedert dat tijdstip zoo veranderd, dat men niet meer ...volkomene zekerheid beweren kan, dat de toen blootgelegde meening ... nog wordt volgehouden. Wij hopen dus, dat het antwoord van de ...ing zich niet lang meer late wachten en dat de Kamer bij de her-...g van hare werkzaamheden spoedig het gewijzigd wets-ontwerp in be-...iging moge nemen, ten einde zoo mogelijk het gewigtige vraagstuk ...spoorwegen tot eene lang gewenschte oplossing te brengen. Het is ons ...emen geenszins het voorloopig verslag in zijne details na te gaan, maar ...erheugden ons daaruit te ontwaren, dat het gevoelen, dat wij uit innige ...tiging over het wets-ontwerp hebben geopenbaard, krachtige voor-...ers in den boezem der Tweede Kamer heeft gevonden. Ook daar waren ...elen die in het afgetrokkene aan het stelsel van staats-spoorwegen ...zins de voorkeur gaven. Ook in de afdeelingen waren vele leden, ...en ommekeer in de zienswijze der Regering wel meenden te kunnen ...aren. In de afdeelingen vroeg men te regt waar de waarborg was, ...indien concessie-vragers zich opdeden, zij tot stand zouden brengen ...zij beloofden. Herhaalde teleurstellingen, herhaalde vertraging zou het ...eindelijk gevolg zijn, en het werd dan toch eindelijk tijd, dat de hand aan het werk geslagen werd. Men heeft ook de voordeelen, die staats-spoorwegen opleveren, in het verslag niet verzwegen. De voordeelen, die het ontwerp uit een financieel oogpunt aanbood, worden daar ontwikkeld. En wat de rigting der lijnen aangaat, vinden wij in het verslag dezelfde bedenkingen, die wij vroeger hebben opgegeven en die wij thans niet zullen herhalen, maar slechts aanstippen, als: *a.* de weg van Meppel over Assen naar Groningen; *b.* den kortsten weg naar Rheine; *c.* het centraal punt te Utrecht; *d.* den weg van Kuilenburg naar 's Bosch, *e.* den weg van Amsterdam naar het Nieuwe Diep door de Zaanstreek; *f.* de aansluiting van Kampen aan het spoorwegnet, enz. Ook het belang van de verbetering der waterwegen wordt in het verslag niet vergeten. Als wij den indruk dien het verslag op ons gemaakt heeft, onpartijdig moeten mededeelen, dan is het deze, dat de meerderheid haar gevoelen over dit ontwerp nog niet heeft gevestigd en dat dit zal afhangen van de nadere inlichtingen en ophelderingen der Regering en van de veranderingen, die zij in het wets-ontwerp zal aanbrengen. Het is dezelfde slotsom, waartoe wij na rijpe overweging, gekomen zijn en daarom zien wij met belangstelling het aanst. antwoord te gemoet. Wij hopen, dat het voldoende zijn zal, want niets zal ons aangenamer wezen, dan om stellig de aanneming te kunnen aanraden van eene voordragt, geschikt om aan Nederland eindelijk spoorwegen te geven en een billijken nationalen wensch te bevredigen. Het is dan ook uit dien hoofde, dat wij ons niet vereenigen kunnen met het denkbeeld, door de commissie van rapporteurs aan het slot van haar verslag aangegeven, om op nieuw, b. v. gedurende eene maand, den weg van concessie-vragen open te stellen, daar wij hiervan niets anders dan noodeloos tijdverlies verwachten; wij zouden vreezen, dat de beslissing van het vraagstuk daardoor andermaal voor geruimen tijd wierd verschoven.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Maandag 2 Julij (des Avonds).

De Engelsche scheepsmagt, welke tegen China gebezigd zal worden, bestaat uit 59 vaartuigen van verschillende grootte met 490 stukken geschut en eene bemanning van meer dan 7000 zeelieden, benevens twee bataljons mariniers en eene compagnie marine-artillerie, te zamen 1800 man. De sterkte der landmagt, welke in vereeniging met de vloot zal opereren, kan nog niet met juistheid worden opgegeven.

— In den loop der vorige week zijn zes schepen met specie uit Australie aangekomen tot eene totale waarde van 930,000 £.

— Nadat de orpheonisten Zaturdag-namiddag hun laatste concert in het glazen paleis hadden gegeven, werd hun in den avond, onder de leiding van den Hr. Paxton, een feestmaal aangeboden, dat wezenlijk vorstelijk mag worden genoemd, zijnde in weinig tijds 1000 £ daarvoor ingeschreven door den kanselier der schatkist, verscheiden andere ministers, leden van het Huis der Gemeenten, den baron Rothschild, enz. Gedurende den maaltijd heerschte de hartelijkste eenstemmigheid en werden van weêrzijden warme heilwenschen op Koningin Victoria, Keizer Napoleon en verbroedering der beide groote volken uitgesproken. Van beide zijden was men hoogst voldaan en de orpheonisten vertrokken ten 10 ure naar Londen, om van daar naar Frankrijk terug te keeren.

— Met de Africa zijn berigten ontvangen uit New-York van 20 Junij. De democratische conventie te Baltimore zal waarschijnlijk den Heer F. Dickenson uit New-York tot candidaat voor het presidentschap der Unie stellen; van den senator Douglas schijnt geen sprake meer te zijn.

Het Japansche gezantschap bevond zich bij het vertrek der Africa te New-York.

De Mormonen hebben, naar men zegt, aangeboden hunne eigendommen en bezittingen in Utah te verkoopen; zoo dit aanbod mogt worden aangenomen, zullen zij naar de Britsche bezittingen in Amerika verhuizen.

Naar men zegt is de bekende generaal Walker voornemens een vrijbuiterstogt naar de Baai-eilanden, welke gelijk men weet thans aan Honduras behooren, te ondernemen.

Duitsche Post.

WEENEN, 2 Julij. Er wordt druk onderhandeld tusschen onze regering en die van Pruisen. Bijna dagelijks houdt de baron v. Werther, Pruisisch gezant alhier, conferentien met den president van den ministerraad, graaf v. Rechberg, zoodat geen dag voorbijgaat, waarop niet een of meer koeriers naar Berlijn worden gezonden.

— Men verneemt, dat de leden der commissie, belast met het onderzoeken van de begrooting, hebben verklaard, dat het cijfer van de uitgaven ten behoeve van het keizerlijk huis voor geene vermindering meer vatbaar is. Een der leden heeft zelfs de bedenking geopperd, dat de bezuinigingen, daarop in den jongst verloopen tijd gemaakt, te groot zijn.

— Sedert eenigen tijd hebben er te Mislowitz onderhandelingen plaats voor eene betere aansluiting van de spoorwegen van Weenen, Berlijn en Warschau. Zoodra de dienst op den spoorweg van Weenen naar Munchen geopend zal zijn, zal er dagelijks een sneltrein van Weenen vertrekken, welke den weg tot Salzburg in negen uren dertig minuten zal afleggen. Deze sneltrein zal in Salzburg op de Beijersche wegen komen en van daar op den weg naar Keulen en verder noordwaarts, en op dien naar Straatsburg, Parijs, Havre, Marseille en Bordeaux.

— Volgens berigten uit Hongarije is in den jongst verloopen tijd eene zeer groote hoeveelheid granen voor Fransche rekening aldaar opgekocht, hetgeen de prijzen eenigzins heeft doen rijzen. Aan voorraad ontbreekt het echter niet, want de oogst is in de laatste jaren zoo gunstig geweest, dat minstens voor drie jaren lang de vereischte hoeveelheid granen voorhanden is, al ware het dat gedurende dien tijd de oogst telkens mislukte.

— Berigten uit Konstantinopel van 25 Junij jl. melden, dat de Porte maatregelen heeft genomen om de Christen-bevolking van het eiland Cyprus, wier misnoegdheid en grieven dat eiland telkens weder in onrust brengen, tevreden te stellen. Er waren afgevaardigden van die bevolking te Konstantinopel gekomen, met klagten tegen den Turkschen gouverneur des eilands en tegen verscheiden van zijne ambtenaren, waaronder ook Christenen. De Porte, die klagten gegrond oordeelende, heeft den gouverneur van Cyprus afgezet en eenen bijzonderen commissaris derwaarts gezonden, met last en volmagt, om de hervormingen, door de deputatie der Christenen verlangd, zoover hij ze billijk en niet aan al te groote bezwaren onderhevig mogt bevinden, in te voeren.

BERLIJN, 3 Julij (des Ochtends). Het is thans zeker, dat de Keizerin-weduwe van Rusland, den vijftigsten sterfdag van Koningin Louise hier ter stede zal komen vieren. Dan zullen al de Prinsen en Prinsessen van het koninklijk huis hier weldra vereenigd zijn.

— De *National Zeitung* bespreekt in haar jongste nommer de vordering door den graaf v. Rechberg aan onze regering gedaan, om namelijk Oostenrijk te waarborgen in het voortdurend bezit van zijn geheel gebied. Dergelijke voorwaarde, door het nieuwe kabinet gesteld, zoo leest men aldaar, maakt elke naauwere overeenkomst tusschen beide regeringen onmogelijk, indien zij daarvan afhankelijk wordt gesteld.

Een dergelijke waarborg kan alleen gegeven worden aan een staat gelijk Turkije, welke voortdurend onder voogdij der groote mogendheden blijft, alwaar bij gevolg een onophoudelijk toezigt wordt uitgeoefend op den gang der zaken. Met den staat onder het huis van Habsburg kan dit niet geschieden, want de regering van Oostenrijk zou steeds bij magte wezen, om verwikkelingen te doen ontstaan, ten gevolge waarvan ook wij in moeijelijkheden zouden worden gewikkeld. Wie zich daartoe verbindt verlaagt zich tot een werktuig in de hand eener vreemde mogendheid, waarvan deze zich naar willekeur kan bedienen. Er kan derhalve geene sprake zijn, dat onze regering zich tot dergelijke daad zal leenen.

— Het jongste nommer der *Preuss. Zeitung* bevat een artikel betreffende den inwendigen toestand van Oostenrijk. Daarin wordt onder anderen gezegd, dat van de ontwikkeling van het vrijzinnige element, de wijzigingen in het staatsbestuur in die rigting door de Oostenrijksche regering gedaan het heil en tevens de veiligheid van den Oostenrijkschen staat afhangen. Gaat Oostenrijk op dien weg voort, dan zal men het bedroevende schouwspel niet meer zien, dat, bij een burgerkrijg in dien staat, de bevriende mogendheden daarbij werkelooze aanschouwers blijven. Daardoor zal tegelijkertijd de betrekking tusschen onze regering en die van Oostenrijk van innigeren aard kunnen worden. Dit wordt van te hooger belang nu het evenwigt der Europesche staten aan het wankelen is gebragt en de handhaving der onafhankelijkheid van Duitschland een der gewigtigste onderwerpen is geworden, waarop het oog van gansch Duitschland behoort gevestigd te zijn. Niets kan meer bevorderlijk zijn tot bereiking van dit hooge doel dan het inveeren der gewenschte hervormingen in Oostenrijk.

— Volgens officiele opgaven is de jaarlijksche gemiddelde opbrengst van het zegel van 1848 tot 1859 3,930,682 thal., hierbij is het hoogste en laagste bedrag niet in aanmerking genomen. Het zegel der dagbladen heeft sedert de wederinvoering er van in 1852 jaarlijks een grooter bedrag opgeleverd. Vroeger in 1848 b. v. bragt het zegel der inlandsche dagbladen op 80,045 th, buitenlandsche dagbladen 6229 th., totaal 86,335 th. Sedert 1852 is dit bedrag tot het drievoud er van gestegen.

— Men meldt uit Koblentz, dat den 1sten Julij de Koningin van Zweden aldaar is aangekomen; zij werd aldaar door haren vader, Prins Frederik der Nederlanden, opgewacht. Zij hebben daarop, met een talrijk gevolg, de reis naar de badplaats Ems voortgezet.

FRANKFORT, 2 Julij. Men meldt uit Munchen, dat Koning Max van Beijeren heden die hoofdstad heeft verlaten, om zich over Bayreuth, enz., naar Scheveningen te begeven, alwaar hij drie weken zal doorbrengen, om de baden te gebruiken.

— Uit Genève wordt gemeld, dat het meer aldaar waarschijnlijk een zijner oudste sieraden binnen kort zal verliezen. De bekende slottoren van Wufflens is zoo bouwvallig, dat hij dreigt in te storten. De herinnering aan Koningin Bertha wordt aldaar nog steeds in eere gehouden.

— De Koning van Portugal heeft aan den baron Karl von Rothschild, chef van het bankiershuis alhier, het commandeurskruis der orde van de onbevlekte ontvangenis geschonken.

Fransche Post.

PARIJS, Maandag 2 Julij.

Men weet dat gisteren het handelsverdrag tusschen Engeland en Frankrijk, betreffende den invoer van steenkolen en coke, in toepassing is gebragt. Een Engelsch geleerde heeft berekend welke vermeerdering van exploitatie der steenkolenmijnen van het noorden van Engeland daaruit zal voortvloeijen. Door deze exploitatie in het algemeen op 20 millioen te schatten, berekent hij dat zij niet langer dan 256 jaren in de behoeften zal voorzien. Een ander geleerde antwoordt hem, dat er geene reden bestaat om zich over dit feit te verontrusten, aangezien er in Engeland en Ierland andere zoo aanzienlijke steenkolenmijnen bestaan, ten einde gedurende 7 eeuwen aan een jaarlijksch verbruik van 70 millioen tonnen te voldoen.

— De Heer Baroche heeft zich heden in den boezem der commissie van het Wetgevend Ligchaam voor het wets-ontwerp op de lompen begeven, ten einde de bezwaren te wederleggen, door de commissie tegen het wets-ontwerp gemaakt. Daaruit is eene zeer levendige en langdurige discussie voortgesproten, zonder dat het den Heer Baroche mogt gelukken het oordeel der commissie aan het wankelen te brengen. Daar de oppositie in het Wetgevend Ligchaam ook zeer groot is, blijft men gelooven, dat het wets-ontwerp zal worden ingetrokken.

— In de vergadering van de vereeniging voor de hervorming der handelswetgeving, den 29sten Junij gehouden, is de volgende resolutie genomen: Wij meenen dat telkens wanneer het regt ad valorem kon worden ingevoerd, dit te verkiezen is boven het specifieke regt. Slechts eenige stemmen verklaarden zich tegen.

— De Hr. de Laguerronnière heeft de dagbladen uitgenoodigd, om morgen ter gelegenheid van de begrafenis van Prins Jerome, niet te verschijnen.

— De Koning van Wurtemberg heeft den baron v. Wachter, zijn gevolmagtigd minister alhier, belast om hem als bijzonder gezant bij de begrafenisplegtigheid van prins Jérôme te vertegenwoordigen.

— De Keizer heeft aan Prins Napoleon het gebruik toegestaan van het landgoed Meudon zooals het aan zijn vader Prins Jerome was verleend.

— Het gerucht dat de betrekking van groot admiraal ter gunste van Prins Napoleon weder zal worden ingevoerd, is andermaal in omloop gebragt.

— Volgens den *Courrier de Paris* zijn nieuwe onderhandelingen te Weenen geopend, om de uitlevering te erlangen van het stoffelijk overschot van den Hertog van Reichstadt, hetwelk alsdan te St. Denis zal worden bijgezet.

— Het blijkt, dat er in de diplomatieke kringen nog niets bekend is van een bezoek, hetwelk de Prins-Regent van Pruisen, voornemens zou zijn in het kamp van Chalons af te leggen. Men houdt het er voor, dat dit gerucht alleen daaruit is ontstaan, dat de Prins onlangs in een gesprek heeft te kennen gegeven, dat hij zeer verlangend was om, bij gelegenheid, door een persoonlijk onderzoek met de organisatie van het Fransche leger, eenigzins nader bekend te worden.

— Het militaire commandement van Lyon heeft bevel ontvangen, om van daar 3 detachementen van Savoye en Nizza naar Parijs te zenden, die tot het Sardinische leger hebben behoord en verklaard hebben Franschen te willen worden. Deze detachementen zullen ingelijfd worden, de twee eerste bij de kavallerie en de infanterie der keizerlijke garde, de andere bij de regementen karabiniers. De twee detachementen, die bij de garde geplaatst zullen worden, zullen dadelijk na hunne aankomst te Parijs naar de militaire school gezonden worden, ten einde ter beschikking te worden gesteld van den maarschalk Regnaud de St. Jean d'Angely. Het derde detachement zal zich dadelijk na zijne aankomst te Parijs naar Versailles begeven.

— Men verzekert, dat de markies Antonini zijn ontslag heeft ingediend als Napelsch gezant bij het Fransche hof, en dat het is aangenomen. Als zijn vermoedelijk opvolger noemt men den Hertog Serra Capriola.

— De grootvorstin Maria van Rusland verkeert, naar men zegt, in gezegende omstandigheden.

— Men berekent, dat jaarlijks alhier ruim 600,000 kilo's champignons ter markt worden gebragt.

— Te Straatsburg onstond jl. Vrijdag een hevige brand in het magazijn van den boekhandelaar Piton, welke brand zich tot het aangrenzende huis uitstrekkende, spoedig ook tot het collegie van St.-Guillaume oversloeg, waar de theologie aan studenten onderwezen wordt. Beide huizen zijn bijna geheel afgebrand, terwijl een gedeelte van het collegie insgelijks eene prooi der vlammen is geworden. Men schat dat niet minder dan 25,000 boekdeelen in het magazijn verbrand zijn en dat buitendien nog eene waarde van 300,000 a 400,000 fr. vernield is. Een 20-tal personen is bij dien brand ligt gekwetst geworden.

— In de provincie Algerie, zegt de *Ahkbar*, zal de oogst der graangewassen niet zoo overvloedig zijn als hij zich wel liet aanzien. De koornaren zijn slecht gevuld en leveren niet veel op. Het zal echter geen slecht jaar zijn en onze landbouwers, ofschoon in hunne verwachting teleurgesteld, zullen niet te veel te klagen hebben over den oogst van 1860, behalve van eenige plaatsen, alwaar de oogst bijna niets zal opleveren.

— Men schrijft van Alby (Tarn) aan de *Aigle van Toulouse*: Het graan wordt gerijpt door eene tropische hitte, die des te lastiger voor ons is, daar het voor eenige dagen nog koud was. Alles voorspelt een overvloedigen oogst. Ook de wijnstok staat voortreffelijk.

— Het schijnt zeker, dat Frankrijk en Rusland er bij Sardinie op aandringen, dat het aan het verlangen van den Koning van Napels, om een of- en defensief verbond aan te gaan, zal toegeven.

— De graaf Kisseleff heeft dezer dagen veelvuldige conferentien met den Heer Thouvenel gehad.

— De arrestatie van den ouden kardinaal Gaetano Baluffi, bisschop van Imola en vriend van den Paus, heeft dezen tegen Sardinie ten hoogste verbitterd. Men ziet dan ook nog krachtiger maatregelen dan de vroegere te gemoet. Daarover is reeds in het vaticaan beraadslaagd en er is besloten om den abt Bonaparte naar Parijs te zenden, ten einde den Keizer in te lichten wegens de vervolgingen, waaraan de geestelijkheid in Noordelijk Italie is blootgesteld.

— Men verzekert, dat de concessien, door den Koning van Napels verleend, geenszins uit eigen beweging zijn gegeven, maar het gevolg zijn van het herhaald aanzoek van zijn oom graaf Aquila, krachtig door den Heer Brenier ondersteund. Zij hebben bovendien nog nader moeten aandringen op de vervulling der belofte, welke hun was gedaan; de invloed der reactionnaire camarilla is te Napels nog steeds zeer groot.

— De *Opinione* deelt bijzonderheden mede omtrent de gebeurtenissen te Napels; zij komen daarop neder, dat de Lazzaroni door de regering tot

het plegen van ongeregeldheden zijn aangestookt. De policie droeg namelijk kennis van eene liberale demonstratie en verbond zich alstoen met deze ellendige volksklasse, tot organisatie eener tegen-manifestatie, onder belofte dat de Lazzaroni daarvoor vrij zouden mogen plunderen. Middelerwijl werd dat plan door den Heer Elliot verijdeld. De Lazzaroni vernamen daarop de proclamatie van 26 Junij en meenden door de regering misleid te zijn. Zij verbonden zich dien ten gevolge om zich te wreken en vermoordden de commissarissen van policie en onderscheiden agenten. Volgens eene andere lezing waren de Lazzaroni wel door de regering aangespoord, maar moesten de plunderingen slechts dienen om zekere documenten voor goed uit de archieven te doen verdwijnen.

— Volgens de jongste berigten van den Franschen reiziger Guillaume Lejean, is deze voornemens om weder den witten Nijl op te varen en daarvan de bronnen op te sporen. Bij het afzenden dezer berigten bevond deze reiziger zich te Khartum, de aanzienlijkste stad van Nubie, bij de zamenvloeijing van den witten en blaauwen Nijl.

Belgische Post.

BRUSSEL, Dingsdag 3 Julij.

De graaf de Montalembert met zijne dochter zijn, op de reis naar Keulen, gisteren hier doorgekomen.

— Dingsdag jl. hebben 200 aardwerkers van het kanaal van Eecloo het werk gestaakt en eischten eene verhooging van bezoldiging. Door de tusschenkomst van het gemeentebestuur werd het werk den volgenden dag hervat, zonder dat men ongeregeldheden heeft te betreuren gehad.

BINNENLAND.

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-HOLLAND.

HAARLEM, 3 Julij 1860.

(VERVOLG.)

In handen eener commissie, bestaande uit de Heeren Stakman Bosse, Siewert, Opperdoes Alewijn, Versteegh en Kuipers wordt gesteld de miss. van Ged. Staten, houdende een voorstel tot versterking van de Pettener zeewering en den zanddijk van Calantsoog.

In handen eener commissie, bestaande uit de Heeren Fontein Verschuur, de Lange, Gerdenier, Mensonides, Bruins, v. Akerlaken, Bos, v. d. Hulst, T. v. Berkhout, Hoeufft v. Velzen en v. Tets worden gesteld: het ontwerp reglement voor het bestuur van den polder het Grootslag; idem van den Houterpolder; id. van de Banne en den polder Veenhuizen; id. van de Banne en den polder Urtem; id. van de Banne Sint Maarten; van de Banne en den polder Valkoog en van de Banne Eenigenburg; id. van de polders onder Bergen; id. van den polder de Noorderbuitendijken; id. tot wijziging van het reglement voor het bestuur van den Overweertschen polder; id. van den 's Gravelandschen polder; id. van den polder Eijerland; voorts de missive van Ged. Staten waarbij wordt overgelegd eene ontwerp-verordening op het trekken van specie uit de Waver en de Holendrecht en een voorstel tot wijziging van de verordening op het trekken van specie uit den bodem van Wateren binnen een bepaalden afstand van dijken of polderkaden.

Ter inzage der leden worden ter griffie nedergelegd:

1. De missive van Ged. Staten omtrent de uitvoering van art. 2 al. 2 van het reglement omtrent het dragen der kosten van den Noorder IJ- en Zeedijk.

2. Missive van Ged. Staten, betreffende de zaak van het onderhoud van eenige wegen.

3°. Id. van Ged. Staten betreffende het verzoek van het polderbestuur van Schagen, tot verhooging van de verleende subsidie ten behoeve van het hard maken van eenige wegen.

4°. Id. ten geleide van eenige adressen, betreffende het bestraten van den Middenweg onder Heer Hugowaard.

5°. Id. houdende opgaaf van hetgeen door de gemeenten Egmond aan Zee, Vlieland en Spaarndam zal worden bijgedragen tot bestrijding van de uitgaven voor eene behoorlijke inrigting van het lager onderwijs aldaar.

6°. Mededeeling van een koninklijk besluit, waarbij de sommen worden aangewezen, die door het rijk en door de gemeenten Midwoud en Zandvoort zullen worden bijgedragen tot bestrijding van de uitgaven voor eene behoorlijke inrigting van het lager onderwijs.

7°. De opgaaf van keuren en waterschappen.

Voor kennisgeving is aangenomen:

1°. Missive van Ged. Staten, houdende mededeeling van de onderhandsche aanbesteding van het onderhoud van het gedeelte van den weg van Alkmaar naar Hoorn, strekkende van Alkmaar tot de brug aan den Hurgendijk.

2°. Id. houdende mededeeling als boven van het beplanten van eenige duinvakken nabij het Badhuis te Zandvoort.

In handen eener commissie, bestaande uit de Heeren Smit, Vis, Roeloffs Valk, Koenen, Jolles, Six en van Valkenburg, worden gesteld:

a. Missive van Ged. Staten betreffende het adres van de gemeente Haarlemmermeer, om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, voor zooveel betreft de gewone kosten van het lager onderwijs aldaar; *b.* id. betreffende het adres van de gemeente Haarlemmermeer, houdende hetzelfde verzoek, ter bestrijding van de uitgaven voor den bouw eener school en onderwijzerswoning; *c.* id. betreffende de adressen van de gemeenten Wormer, Houtrijk en Polanen en Ransdorp, om toepassing als boven, voor zooveel betreft de gewone kosten van het lager onderwijs; *d.* id. betreffende het adres van de gemeente Wormer, houdende hetzelfde verzoek, voor buitengewone kosten van het lager onderwijs; *e.* id. betreffende een gelijk adres van de gemeente Petten; *f.* id. een gelijk adres van de gemeente Buiksloot; *g.* id. een adres als het voorgaande van de gemeente Zijpe.

In behandeling wordt genomen het rapport op de voordragt van Gedep Staten tot de daarstelling, ten dienste van het gesticht Meerenberg, van eene duinwaterleiding, uitgebragt in de najaarszitting van 1859. Bij herstemming wordt het amendement van den Heer Messchert van Vollenhoven, waarover in de najaarszitting de stemmen hebben gestaakt, met 29 tegen 27 stemmen verworpen en het eerste punt der conclusie van het rapport met 41 tegen 15 stemmen aangenomen en is het tweede punt zonder stemming goedgekeurd.

Voor kennisgeving is aangenomen het adres van den makelaar S. P. Beetz, te Amsterdam, om bij het in werking komen eener bakkerij op Meerenberg, belast te worden met den aankoop der granen.

Omtrent het overzigt over den toestand der zeewering verzoeken Gedep. Staten diligent verklaard te worden, als zullende dit om bijzondere redenen in de najaarszitting worden overgelegd. Ter inzage der leden is nedergelegd het afgewerkte deel der waterschapskaart.

In de volgende vergadering zal worden overgegaan tot de benoeming van een buitengewoon lid van Gedep. Staten.

Het ingekomen adres van den Heer Bruno Tideman te Amsterdam verzoekende dat eene beslissing worde genomen tot het uitlozen van het hemelwater, vallende in den Graftermeerpolder, op den boezem van den Eilandspolder, wordt gesteld in handen der commissie voor de polderaangelegenheden.

Op voorstel van den Heer Koenen zal de aanspraak van den voorzitter in zijn geheel in de notulen worden opgenomen.

Niets meer aan de orde zijnde is de vergadering verdaagd tot aanstaanden Donderdag, des middags ten 12 ure.

AMSTERDAM, Woensdag 4 Julij.

Omtrent het verblijf van Z. M. den Koning te Wiesbaden, wordt van daar het volgende gemeld: De Koning heeft den Hertog van Nassau ontvangen en Dingsdag bij hem het middagmaal gebruikt. Z. M. heeft bij zich ter tafel ontvangen den Prins von Sayn Witgensteyn, Jhr. von Scherff, den generaal van Panhuys en den generaal Lambert, adjudant-generaal van den Keizer van Rusland. Den 2den dezer is de Koning naar Baden-Baden vertrokken, om aldaar de Groothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach, zijne zuster, te ontmoeten, en tevens een bezoek af te leggen bij den Groothertog van Baden en den Prins-Regent van Pruisen.

Z. M. heeft benoemd tot rector magnificus aan de hoogeschool te Groningen, voor het academiejaar 1860—1861, den hoogleeraar I. van Deen.

Dr. L. W. E. Rauwenhoff, pred. te Leiden, heeft de benoeming tot buitengewoon hoogleeraar in de theologie aan de hoogeschool aldaar aangenomen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft het volgende in de *Staats-courant* van heden openbaar gemaakt.

Zoo als reeds in de *Staats-courant* van den 19den Junij jl. is medegedeeld, werd de telegraafkabel, bestemd om de Friesche en Noordhollandsche kusten te verbinden, op den 16den te voren met goed gevolg in de Zuiderzee gezonken.

Door dezen maatregel heeft de regering aan het sedert geruimen tijd gekoesterde voornemen, om de Noord-oostelijke provincien langs een tweeden weg met het Zuidelijke gedeelte des lands te verbinden en zoo doende de bestaande telegraaflijnen, bij het toenemend verkeer, voor een gedeelte van het berigtenvervoer te ontheffen, uitvoering gegeven.

Het bestaan van twee verschillende wegen strekt dus, gelijk van zelf spreekt, vooreerst om eene versnelde gemeenschap tusschen het Noorden en Zuiden des lands in de hand te werken, terwijl het daarenboven het voordeel oplevert, van de telegrafische gemeenschap onafgebroken te bewaren voor het geval, dat een dezer wegen tijdelijk onbruikbaar mogt geworden zijn.

en Friesche kusten is gebezigd, heeft eene lengte van 17,480 el en is vervaardigd in de fabriek van de firma Felten en Guilleaume te Keulen. Hij is op de thans voor onderzeesche geleidingen gebruikelijke wijze zamengesteld en bevat drie geleidingen, namelijk drie bundels koperdraad elk van vier draden, iedere bundel in dubbele getahpertja-omkleeding; de tusschenruimten tusschen de bundels zijn opgevuld met touwwerk, waarmede de bundels ook zijn omwoeld, en het geheel is bekleed met twaalf ongegalvaniseerde ijzerdraden, terwijl voorts de buitenzijde van den kabel zorgvuldig met teer en asphalt is bestreken.

Het beheer over de werkzaamheden voor het zinken van den kabel was door den Minister van Binnenl. Zaken aan den ingenieur van den Rijks-telegraaf opgedragen, wien ook eenige telegraafbeambten waren toegevoegd, om de noodige hulp en bijstand te verleenen.

Op den 14den Junij jl. werd het schip, waarin de kabel te Keulen was geladen, nadat die voorloopig goedgekeurd en beproefd was geweest, door de sleepsteomboot de Zuiderzee van uit den Ketel bij Kampen naar Enkhuizen gesleept. Daarna werden de noodige toebereidselen gemaakt om den goeden gang der onderneming te verzekeren en werden maatregelen getroffen om gedurende het zinken van den kabel proeven te nemen omtrent zijn voortdurend geleidingsvermogen.

Daartoe werd het uiteinde van één der geleiddraden met een seintoestel verbonden, dat op het kabelschip was geplaatst, terwijl het andere uiteinde moest worden vastgemaakt aan den bestaanden telegraafdraad op de Friesche kust bij Stavoren, die met een seintoestel te Lemmer in verbinding stond. De juiste overeenkomst der seinen op beide toestellen, aan ieder waarvan een ambtenaar was geplaatst, moest derhalve omtrent het goede geleidingsvermogen van den kabel voldoende uitkomst geven. Daarenboven was op het kabelschip eene eenvoudige inrigting aangebragt, om zich van de goede isolatie der beide overige draden in den kabel te verzekeren.

Op den 16den Junij ten 4 ure des morgens werden het met den kabel beladen schip en nog drie kleinere vaartuigen door den stoomsleper de Zuiderzee de haven van Enkhuizen uitgesleept. Op die schepen bevonden zich, behalve de door den minister van binnenlandsche zaken daartoe aangewezen rijksambtenaren, de ingenieur van den waterstaat Michaëlis, de Heer Guilleaume uit Keulen, benevens de voor de onderneming gevorderde werklieden.

Zoodra men, door goed weder begunstigd, tot op een afstand van ongeveer 900 el de Friesche kust nabij Stavoren genaderd was, werd het eene uiteinde van den kabel, tot de gevorderde lengte op eene vlotschuit aan wal gebragt, door een in den dijk gemetselden koker van bazalt getrokken en in den bestaanden kokerpaal met den telegraafdraad naar Lemmer verbonden, waardoor de bovenbedoelde gemeenschap tusschen dat kantoor en het kabelschip tot stand werd gebragt.

Nadat deze werkzaamheden waren verrigt en men zich, door het wisselen van seinen, van het tot dusver goede geleidingsvermogen van den kabel had overtuigd, stoomde de boot met het kabelschip op sleeptouw, bij gunstig weder, langzaam de Noord-Hollandsche kust weder te gemoet, terwijl de kabel, die in groote bogten in het ruim was opgeschoten, over een hoogen bok en eene achter aan het schip bevestigde rol, geleidelijk in zee werd uitgevierd.

De werkzaamheden ontmoetten niet het minste bezwaar, met uitzondering van een gering oponthoud, dat werd veroorzaakt door het weder te regt brengen van een der bogten van den kabel, die in het schip onder twee andere was geschoven; deze omstandigheid, die de geleidelijke uitviering van den kabel zou hebben verhinderd, werd gelukkig tijdig genoeg ontdekt, om ieder ongeval te verhoeden. De bij voortduring gewisselde seinen tusschen het kabelschip en de Lemmer getuigden van den goeden toestand waarin de kabel, ook gedurende het uitvieren, bleef.

Op ongeveer 40 el van den wal, tegenover den Gelderschen hoek ten noorden van Enkhuizen, werd de kabel op eene voldoende lengte afgehakt en, van eene boei voorzien, in zee geworpen, om, zoodra de koker van bazalt, die even als op de Friesche kust in den zeedijk aldaar wordt gemetseld, gereed zal zijn, daar doorgetrokken en met den bestaanden telegraafdraad in den kokerpaal verbonden te worden en aldus de onderzeesche gemeenschap tusschen de noordelijke en zuidelijke provincien te verzekeren.

Bij deze eerste proef, welke met het zinken van eene onderzeesche telegraafgeleiding van grootere afmeting in Nederland is genomen, mag men zich aanvankelijk reeds geluk wenschen over de gunstige uitkomst, die zoowel voor de deugdzaamheid van het fabriecaat pleit als getuigt van de groote zorg bij de inscheping te Keulen en bij het zinken van den kabel in de Zuiderzee in acht genomen.

De Minister van Marine heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt dat het examen der adspiranten voor de betrekking van adelborst 3de kl. bij het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord, zal aanvangen op Maandag 16 Julij 1860, te 's Gravenhage. De juiste dag en het uur waarop de adspiranten zich achtereenvolgen aan het locaal van het departement van Marine moeten bevinden, zullen aan elk der belanghebbenden nader worden bekend gemaakt.

Naar wij vernemen is in eene op den 20sten Junij ll. gehouden bestuursvergadering der alhier gevestigde vereeniging: Tot ondersteuning van hulpbehoevenden, onder bescherming van H. M. de Koningin, door den Heer C. K. Bergendahl, directeur der vereeniging, verslag uitgebragt der werkzaamheden over het jaar 1859, en met genoegen deelen wij daarvan het volgende mede: De behoeftigen hebben voor werkloon ontvangen *f* 1762; aan bedeeling van kleedingstukken, levensmiddelen, enz., voor eene waarde van *f* 758; terwijl zij gratis geneeskundige hulp en medicijnen hebben erlangd. Maar ook nog bovendien hebben zij in vele opzigten krachtige ondersteuning gevonden. Het blijkt dus, dat deze vereeniging voortgaat met wel te doen aan de behoeftigen en wij kunnen haar dan ook gerust blijven aanbevelen.

Op heden werd alhier in het Odéon gehouden eene algemeene vergadering der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij.

Op deze zeer talrijke vergadering waren vertegenwoordigd 1025 aandeelen, uitbrengende 522 stemmen.

De vergadering had ten doel, de goedkeuring van deelhebbers te verkrijgen op eene bijvoeging aan art. 10 der statuten, waardoor de werkkring der maatschappij zou worden uitgestrekt tot den aanleg en de exploitatie van andere spoorwegen dan in de statuten uitdrukkelijk zijn genoemd, het daartoe aanvaarden van concessien en het aangaan van desbetreffende overeenkomsten.

Nadat de discussien hierover waren geopend, werden door den Heer Mr. M. J. de Lange, tegen het voorstel eenige regtskundige en andere bedenkingen geopperd, die hem noopten zich tegen het voorstel te verklaren.

In stemming gebragt, werd het voorstel aangenomen met 518 tegen 2 stemmen. Verder werd de raad van administratie gemagtigd om tot deze verandering der statuten de noodige acte op te maken en de koninklijke goedkeuring te vragen.

Nadat, bij monde van den Heer Mr. A. Jongkindt Coninck aan het bestuur dank was betuigd voor de ijverige behartiging der belangen van de maatschappij, werd de vergadering gesloten.

Heden morgen heeft hier op het kerkhof de Liefde de plegtige ter aarde bestelling plaats gehad van den Heer Boccomini, een der verdienstelijkste leden van het Italiaansch dramatisch gezelschap van Mw. Ristori. Wat deze plegtigheid een indrukwekkend en aandoenlijk en voor velen vreemd aanzien gaf, was de omstandigheid, dat Mw. Ristori benevens al de vrouwelijke zoowel als de mannelijke leden van haar gezelschap, in rouwkleederen gedoscht, de lijkkoets te voet volgden. Daar achter volgde het geheele Hollandsche personeel van den schouwburg. De slippen van het lijkkleed werden gedragen door een der directeuren van den Stads-Schouwburg, den Heer Tjasink, door den Heer Marco Corticelli, secretaris van Mw. Ristori, en twee kunstbroeders van den overledene. Nadat in de kerk de gewone plegtigheden hadden plaats gevonden, werd de lijkbaar door de landgenooten van den overledene naar het kerkhof gevoerd. Het was een aandoenlijk oogenblik toen, nadat de kist in de groeve was nedergelaten, al de aanwezige vrouwen om het graf nederknielden, en diep aangedaan en weenende een gebed voor den overledene ten Hemel opzonden. Daar achter stonden met ontblooten hoofde de gezamenlijke kunstbroeders van den overledene, op wier mannelijk gelaat diepe smart te lezen stond; ook op het gelaat der talrijke verdere aanwezigen stond opregte deelneming te lezen. Alvorens de Italianen den Godsakker verlieten, wierp Ristori, en na haar elk der vrouwen, eene handvol aarde op de kist van den armen landgenoot. aan wie het niet vergund was in zijn vaderland eene laatste rustplaats te vinden. Slechts noode en weenende den blik naar het graf gewend verlieten de Italianen het kerkhof; in de kerk teruggekeerd dankte de Heer Corticelli voor de ondervondene belangstelling. Daarna ging de talrijke menigte diep aangedaan in stilte uiteen; volgaarne voldoen wij aan het verzoek door den Heer Corticelli, bij deze gelegenheid tot ons gerigt, om ons de tolk te maken der gevoelens van dankbaarheid van het geheele Italiaansche personeel, voor de blijken van deelneming, bij den dood van hunnen landgenoot en kunstbroeder ondervonden.

Met belangstelling hebben vernomen, dat door Mw. Ristori maatregelen getroffen zijn, waardoor het lot der weduwe en weezen van den overledene op voldoende wijze is verzekerd.

De bijeenkomst van het muziekaal congres, dat bij gelegenheid van het zevende muziekfeest te Arnhem, zal worden gehouden, zal plaats hebben op Zondag 12 Aug., des middags ten 12 ure precies, in *Musis Sacrum*. Als punten ter behandeling zijn voorloopig voorgesteld: 1°. De maatschappij ter bevordering der toonkunst als gewenscht middenpunt van aansluiting; 2°. het muziekaal onderwijs; 3°. de muziek en het volk; 4°. de Nederduitsche taal als muziekale; 5°. tentoonstellingen van Nederlandsche muziekinstrumenten, compositiën, theoretische werken, platen, portretten, pro-

Men schrijft uit het Westland: De vraag voor aardappelen naar ... voornamelijk voor Londen, doet veel bedrijvigheid alhier ontstaan; gisteren en eergisteren zijn niet minder dan 5000 halve muds manden tot dat ... in schuiten naar Rotterdam vervoerd, om van daar per stoombooten ... te worden verladen. Men besteedt hier *f* 2 tot *f* 2.25 per half mud. Omtrent de uitkomst bij rooijing laat zich het gewas gunstiger aan ... men aanvankelijk verwachtte. Ook de ooftboomen en de druiven ... een goed gewas.

* 's GRAVENHAGE, 3 Julij. De president der academie van wetenschappen te Parijs, de Heer Elie de Beaumont, heeft den directeur van het ... museum in Belgie kennis gegeven, dat eene commissie, bestaande uit de ... Chevreuil, Flourens en Velpeau, belast is zijne verhandeling te onderzoeken over de *catalepsie, paralysie* en *léthargie*, waarin hij de mogelijkheid ... om het dierlijk leven gedurende een onbepaalden tijd op te heffen, om de ... kelingen, zelfs nadat zij twee dagen onder het water zijn gebleven, ... leven terug te roepen, en, om de bevroren lieden na zeer langdurige ... bij te brengen, eindelijk om de doodstraf door de kunstmatige catalepsie te vervangen. Dit alles staaft de schrijver door het voorbeeld van Hindoes, die zich voor maanden laten begraven, door de verstijvingen, door den ... Geoffroy de St. Hilaire bewerkstelligd en door de waarnemingen van ... Heeren Séguin en Duméril op de herlevendiging van padden, die ... rende jaren in doozen bewaard waren.

— Ook H. M. de Koningin heeft gisteren avond de voorstelling in ... Koninklijken Schouwburg met HDr. tegenwoordigheid vereerd.

ROTTERDAM, 3 Julij. Heden hield de Koninklijke Nederlandsche Yacht-Club in haar vereenigingsgebouw eene algemeene vergadering, ... door Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden werd gepresideerd. ... 10 candidaten tot leden der vereeniging waren aangenomen, werd ... Z. K. H. tot eerelid voorgesteld en daarna door de vergadering als ... nig aangenomen, kapt. Francis L. M'Clintock, gewezen bevelhebber ... het kleine schroefstoom-yacht Fox, groot 141 ton, door lady Franklin ... gerust om op te sporen, wat er geworden was van de expeditie, ... 1845 door de Engelsche admiraliteit, onder bevel van sir John Franklin, ... uitgezonden is tot ontdekking der Noord-West passage door het ijs, ... den Noord-Amerika. Het is, zoo als men weet, kapt. M'Clintock, ... Junij 1858 uit Engeland vertrok, mogen gelukken, de stelligste be... omtrent Franklin, zijnde het doel zijner reis, in te winnen en naar ... land over te brengen. Daarna werden door Z. K. H. eenige mededeelingen gedaan aangaande de meteorologische commissie; waaruit bleek, ... instelling met ijver voortgaat in het behartigen der belangen van ... vaart en zeewezen, en dat aan haar steeds eene gewenschte ondersteuning en medewerking, vooral door scheepsgezagvoerders wordt geschonken. ... volgens werden de in het vereenigingsgebouw plaats hebbende wetens... pelijke voordragten door Z. K. H. ter sprake gebragt, en nadat mede... trent den op 18 Julij e. k. door de Kon. Ned. Yacht-Club te houden wedstrijd door Z. K. H. eenige mededeelingen waren gedaan, welk ... de Prins voornemens is met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid te vereeren, werd de vergadering door Z. K. H. gesloten.

ARNHEM, 3 Julij. Naar men verneemt is in de vergadering van ... ren Gedeputeerde Staten van Gelderland, gisteren gehouden, opgemaakt ... voordragt ter vervulling van den post van griffier der Staten, open... len door de aftreding van den Heer baron Sloet en zijn verkozen de ... F. C. D. Bauer, tot eersten candidaat, met algemeene stemmen; ... van Oosterwijk, tot tweeden candidaat, met 4 tegen 2 stemmen; en ... W. T. D. IJssel de Schepper, tot derden candidaat, bij het lot na het ... ken der stemmen bij twee stemmingen.

* ARNHEM, 3 Julij. De provinciale nijverheidstentoonstelling ... druk bezocht. Laatstl. Zondag is zij in weerwil van het zeer ongunstige ... weder door ruim 500 personen bezigtigd. Ook de verkoop van loten ... naar wensch. Het trekt de aandacht, of liever wekt bevreemding, ... het beeldhouwwerk van den Heer Stracké (eene tafel uit den wortel ... een peppelen boom) niet is gerangschikt onder de kunstwerken, gelijk ... verdiende, maar onder de rubriek van meubelen, enz., op den catalogus voorkomt, terwijl andere dingen, die veel minder kunst vereischten, ... een paruik, enz., er wel onder gerekend zijn.

— De zomervergadering der Prov. Staten is heden geopend. Er is ... belangrijke vraag te beslissen, te weten of de verkiezing van den ... Mr. J. H. G. Boissevain al dan niet wettig is. De commissie van ... porteurs oordeelt, dat zij vernietigd moet worden; de Staten zullen ... over morgen discussieren.

* HARDENBERGH, 3 Julij. In de op gisteren gehouden raadsvergadering is een adres, door 42 ingezetenen aan Gedep. Staten opgezonden, ... tafel gebragt, waarin de onderteekenaren verklaren, tegen de voorregten, dat zij, ... de burgers zullen genieten, te protesteren en te kennen geven, dat zij, ... aan de burgers privilegien worden toegekend, de stad in regten zullen ... spreken. Hierop werd door den voorzitter een concept gelezen, waarin ... betoogd: 1°. Dat in 1845 geene veenakkers (zoo als adressanten te kennen geven), maar wel veldgronden, met toestemming van Z. M. den Koning ... zijn verdeeld; 2°. dat onderscheidene op dit adres voorkomende personen ... tijdens die verdeeling tot Z. M. den Koning hebben gewend, om die verdeeling te keeren of hen daarin ook te doen deelen, waarop ongunstig is beschikt; 3°. dat wanneer de schikking tot stand komt, niet alleen de ... vermogenden door de belastingen worden gedrukt, dewijl natuurlijk zij ... geen genot van de marke en mars hebben, zoo veel niet behoeven ... brengen, als zij, die van de marke en mars genot hebben. Tijdens de zitting ... de voorzitter met eenige waarschuwingen, wegens verschuldigde be... gen, vereerd. De voorzitter stelde hierop voor, ten einde de ongeregeldheden en vernielingen op de marktegronden te voorkomen en de financiele ... te verbeteren: 1°. Om met de geregtigden in de markte van Baalder, ... zoover Hardenbergh aangaat, eene scheiding tot stand te brengen; 2°. ... verordeningen omtrent het verhuren van den mars en heiden, weiden, ... zoden- en plaggen-steken in de markte, vast te stellen. Aan de stemming over deze voorstellen namen eenige leden geen deel, dewijl zij meenden, ... zoo lang het besluit van 6 Sept. jl. niet was goedgekeurd, niet te kunnen ... overgaan om verordeningen te maken. Het eerste voorstel werd met 13 stemmen aangenomen, terwijl de voorzitter alléén voor het tweede stemde. Wijders werd door den voorzitter gelezen een adres van eenige burgers, waarin zij verklaren, hunne teekening der schikking, betreffende den ... stand der marktegronden, als niet gedaan te beschouwen.

* 's HERTOGENBOSCH, 3 Julij. De commissaris des konings in ... gewest heeft heden de zomervergadering der Prov. Staten met eene ... rige rede geopend; van de 64 leden waren 58 tegenwoordig.

Vervolgens werd overgegaan tot de trekking der afdeelingen, ... de eerste vergadering werd gesloten.

* BREDA, 3 Julij. Gisteren en eergisteren is weder een ... Zwitsers, alhier bij het 6de reg. inf. gedetacheerd, als vermist gesignaleerd ...

* OOSTERHOUT, 3 Julij. Gedurende de maand Junij jl. zijn 497 stuks vee door deze stad naar Belgie gevoerd, makende sedert 1 Januarij ... jaars een totaal van 2823. De handel in vee was in het begin der maand levendig, doch gedurende de laatste veertien dagen zijn de prijzen ... kalfdragende koeijen dalende, hetgeen aan gebrek aan veevoeder in B... moet worden toegeschreven.

VERVOLG DER BERIGTEN ZIE BLADZ. 5.)

INGEZONDEN STUKKEN.

BELGISCHE KOLONISATIE IN ZUID-AFRIKA.

Er is onlangs in verscheidene dagbladen verzekerd geworden, dat ... Nederlander aan het Belgische gouvernement een plan van kolonisatie ... hebben voorgelegd, om namelijk op de Zuid-Oostkust van Afrika ... kolonie te stichten. Dat berigt draagt zoo veelvuldige blijken van onkunde bij hem of hen die het hebben opgesteld, dat ik mij uit dien hoofde meende te kunnen verontschuldigen daarvan eenige kennis te nemen. Ontwaar hebbende evenwel, dat van verschillende kanten aan dat berigt geloof wordt gehecht, wil ik over de onnaauwkeurigheden daarin voorkomende eenige opheldering geven.

Gesproken wordt er van eene landstreek tusschen de Sante Lucie en de Delagoabaai; daarmede wordt bedoeld de St. Luciebaai en de Delagoabaai ... De zuiderbreedte, welke daarbij wordt opgegeven, is nogtans geheel ... keerd, omdat de Delagoabaai op ongeveer 26° Z. Br. is gelegen en de 24° Z. ... derhalve veel noordelijker is te zoeken. Dáár valt de Inhambane-rivier in den Oceaan, en dat gebied wordt, van de Lorenzo-Marques-rivier in de Delagoabaai af, noordwaarts beschouwd als aan Portugal te behooren. De baai van Lorenzo, waarvan verder in dat berigt wordt gewag gemaakt, is geene andere dan de bereids genoemde in de Delagoabaai, nabij wier uitmonding een Portugesch fort is gelegen. Het kan niet tegengesproken worden dat die baai, dat wil zeggen het noordelijke gedeelte van de Delagoabaai, ... goede anker- en veilige ligplaats aanbiedt, voor schepen die niet heel groot zijn. Ik kan er bijvoegen dat die baai, over het geheel genomen, als ongezond moet worden beschouwd en dat het zuidelijk gedeelte van de Delagoabaai ... als zeer ongezond is te achten.

Dewijl het niet te onderstellen is, dat het Belgische gouvernement ... inbreuk zou willen maken op het Portugeesch grondgebied, moet ... onderstellen, dat de bedoeling van den voorsteller is geweest, de landstreek tusschen de Sint-Lucie-Baai en de Delagoa-Baai. Oppervlakkig ... die kust aan niemand te behooren, die zijn regt daarop kan doen gelden. Met der daad echter is het daarmede anders gesteld.

Toen de uitgewekene Kaapsche Boeren over het Drakengebergte in het landschap Natal waren gekomen, kochten zij van Dingaan, Vorst der Zoelo Kaffers, het zuidelijkste gedeelte van zijn gebied, tot aan de Omzimvobo. Later, en wel in den aanvang van het jaar 1838, ... hun, ten gevolge van diensten aan Dingaan tegen Sinkonjella bewezen, het grondgebied van de Omzimvobo tot aan de Toegala-rivier ... schonken, en landwaarts in naar het Drakengebergte, zoo ver het land bruikbaar was. Een nader verdrag, waarbij die grensscheiding ... paald bleef, werd met den Zoelo-vorst gesloten op 13den Mei 1839. ... Koning Dingaan was te zeer gewoon geweest om zijne dwingelandij bo... vieren en naar eigene willekeur te luisteren, zoodat weldra op

hij weldra als vlugteling zijn rijk geruimd had, en op 10 Febr. 1840 zijn jongere broeder, Panda, ook Ompanda genoemd, in zijne plaats vorst over het rijk der Zoelo-Kaffers benoemd, als cijnsbaar en afhankelijk van den vrijstaat Natalia. Zijn afhankelijk gebied werd verklaard te vangen in het zuiden, langs den noordelijken oever van de Omfiloosrier en noordwaarts tot aan de Pongda en de Mapoeta, welke gezamenlijk in het zuiden van de Delagoabaai ontlasten. Het gebied der onafhankelijke Boeren verkreeg derhalve eene nieuwe uitbreiding, waardoor de Omstats en Ampogni, in hun met veel rivieren doorsneden gebied worden begrepen, en de St. Luciebaai, zoowel als de Natal-baai, als zeehaven hun behoorden.

Hoe wederregtelijk Groot-Brittannie zich sedert jegens die onafhankelijke Boeren mag hebben gedragen, het regt van oppergebied over Panda's rijk werd hun niet betwist. Tegenover Engeland is die Zoelo-Vorst steeds onafhankelijk geweest en gebleven, terwijl door dat rijk geen verder bezit van Natalia of het land van Natal is genomen, dan voor zoo verre het door de Hollandsche boeren was bewoond. Zij, die zich nimmer weder onder het Engelsche juk hebben gebogen, hebben natuurlijk al hunne eigendomsregten en aanspraken behouden. Deze zijn vooral in volle kracht gekomen, sedert zij door Groot-Brittannie op den 16den Januarij 1852 als onafhankelijk zijn erkend. Ook hebben zij zich al hunne regten en aanspraken van Oceaan tot Oceaan, benoorden de Oranje- en Vaal-rivier, voorbehouden.

Opmerkelijk is het, dat de Zoelo-koning Panda steeds heeft erkend te zijn afhankelijk, en »slaaf," zoo als hij zich uitdrukt, van Pretorius. Ingevolge de beperkte begrippen der onbeschaafde volkeren, erkende hij slechts als opperhoofd, den generaal A. W. J. Pretorius en diens afstammelingen, terwijl hij door dien bevelhebber, aan het hoofd der gewapende magt van de Republiek, als Koning werd uitgeroepen en erkend. Diezelfde verhouding bestaat nog tusschen hem en den President der Republiek M. W. Pretorius.

Het is onnoodig hier omtrent het regt der onafhankelijke Boeren op het grondgebied van Zuid-Afrika, omstreeks en met uitsluiting van de Sint-Lucie-Baai, iets meer bij te voegen. Het is een gouvernement van Nederlandsche afstammelingen in Europa, en dus in de beschaafde wereld, als onafhankelijk erkend.

LAUTS.

ADVERTENTIËN.

25-JARIGE ECHT-VEREENIGING VAN
T. O. GORTER
EN
W. GORTER, Geb. WYBRANDI.
Leeuwarden, 1 Julij 1860. (11774)

Getrouwd: JOZUA JESSURUN DE MESQUITA
met
Amsterdam, 4 Julij 1860. JUDITH MENDES DA COSTA. (11817)

Getrouwd: C. G. MUL
Zaandam, 4 Julij 1860. en
(11829) H. J. VAN DE STADT.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, A. L. WOLLDORFF, geliefde Echtgenoote van
Amsterdam, 3 Julij 1860. P. SCHELTEMA. (11828)

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, M. E. VAN KATZ, geliefde Echtgenoot van A. J. BIEZENAAR.
Gouda, 1 Julij 1860. (11759)

Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, door het overlijden van mijn dierbaren Echtgenoot HERMANUS PETRUS HARMSEN, in den ouderdom van ruim 36 jaren, mij uit eene gelukkige Echtverbindtenis van bijna 7 jaren, drie Kinderen nalatende, te jong om het zwaar verlies te beseffen.
Wed. H. P. HARMSEN.
Amsterdam, 1 Julij 1860. Geb. C. J. DAMIAN. (11788)

Op heden overleed in den ouderdom van ruim 43 jaren, mijne geliefde Echtgenoote PETRONELLA VAN MAARSEVEEN.
Amsterdam, 1 Julij 1860. A. W. VAN GELDER.
Deze diene tot algemeene en bijzondere Kennisgeving. (11799)

In den ouderdom van 15 jaren ontsliep heden morgen onze geliefde zoon JAN FREDRIK.
Purmerend, 1 Julij 1860. K. F. APKEN,
(11784) S. F. APKEN—MAKKES.

Heden overleed ons Zoontje ULRIC ANDRÉ EMANUEL, in wiens bezit wij ons slechts eene Maand mogten verheugen.
Kraaibeek onder Rijsenburg, J. GERKEN,
30 Junij 1860. E. C. GERKEN,
Eenige Kennisgeving. Geb. MEURS. (11763)

Heden overleed plotseling onze zeer geliefde Zuster DOROTHEA MARIA TUKKER, in den ouderdom van 34 jaren, na voorzien te zijn van de laatste H. H. Sacramenten. Uit aller Naam,
Buren, 2 Julij 1860. A. B. TUKKER. (11779)

Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid tot diepe droefheid van mij, zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot de Heer FOLKERT VAN EIJCK, in den ouderdom van bijna 68 jaren, na voorzien te zijn geweest van de genademiddelen der H. Kerk.
Utrecht, 3 Julij 1860. Wed. F. VAN EIJCK.
(11785) PROOT.
Strekkende deze tot bijzondere en algemeene Kennisgeving.

Heden overleed, na een langdurig maar geduldig lijden, tot diepe droefheid van ons en hare verdere betrekkingen, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw de Wed. A. MECKLENBROICK, Geboren INGENEGE. W. J. H. MECKLENBROICK.
Utrecht, 3 Julij 1860. *Uit aller Naam.*
Eenige Kennisgeving. (11830)

Am 24 Juni, Morgens 9½ Uhr, entschlummerte sanft in Driburg, unsere innig geliebte Mutter, die verwitwete Oberstlieutenant ISABELLA ANNA MARIA JOHANNA RENNEBERG, Geb. SCHUYT VAN CASTRICUM, im 64 Lebensjahre, tief betrauert von den Hinterbliebenen.
Hannover, G. HARTMANN, Cpt. a/d.
1 Juli 1860. ALBERTINE HARTMANN.
(11769) Geb. RENNEBERG.
AMALIE HARTMANN.

Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoot JANSJE DE HAAN, betuig ik namens mijne Kinderen en Behuwddochter, onzen welmeenenden dank.
Amsterdam, 5 Julij 1860. B. VAN EE,
(11807) *Heel- en Vroedmeester.*

Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA HELENA CORNELIA VAN DER POST, betuig ik aan Vrienden en Bekenden mijnen opregten dank.
Amsterdam, 5 Julij 1860. J. F. H. EVERSZ. (11827)

Voor de vele bewijzen van belangstelling, bij de voltrekking van ons Huwelijk ondervonden, betuigen wij door deze aan allen, ook namens de Familie, onzen hartelijken dank.
A. J. VAN DE VEN.
Schiedam, 3 Julij 1860. C. G. VAN DE VEN,
VAN THIEL.
J. B. POORT.
G. M. POORT,
Amersfoort, 3 Julij 1860. VAN THIEL. (11773)

TEGEN AUGUSTUS EERSTKOMENDE WORDT
GEVRAAGD,
in een der goed bezochte **LOGEMENTEN** in AMSTERDAM: Een **BEDIENDE**, de Fransche Taal duidelijk sprekende, eene **WERKMEID** en eene **KEUKENMEID.** Die in zulke Betrekking geweest zijn en bewijzen van goed gedrag kunnen overleggen, kunnen zich aanmelden met Franco Briefjes, onder Lett. A. Z., bij den Boekverkooper R. C. LEPPER, Rokin, N°. 169. (11808)

Een HEER, zijne bezigheden buiten 's Huis hebbende, wenscht tegen 1 Augustus a. s. **TWEE GESTOFFEERDE KAMERS** of **EENE MET ALCOVE** TE HUREN, in den omtrek van den Amstel of Heerengracht over het Park. Brieven Franco Lett. L. V. N. bij de Boekhandelaren M. SCHOONEVELD & ZOON, Beurssteeg. (11822)

Eene **JUFVROUW**, van fatsoenlijke Familie, P. G., wenscht door Familie-omstandigheden eene **BETREKKING**, hetzij tot adsistentie in het HUISHOUDEN of tot Gezelschap van eene DAME. Zullende meer op fatsoenlijke behandeling dan wel op Salaris gelet worden, Hierop reflecterende worden beleefdelijk verzocht zich te adresseren ...

OPROEPING VAN SCHULDEISCHERS.

De Schuldeischers in het Faillissement van ALEXIS LÉAUTAUD, Winkelier, wonende te Amsterdam, in de Halsteeg, worden opgeroepen, om in persoon of bij behoorlijk gemagtigde te verschijnen op de Eerste Bijeenkomst van Schuldeischers, welke zal gehouden worden op Woensdag den 1sten Augustus 1860, des Voormiddags ten Tien Ure, in het Locaal der Eerste Kamer van de Arrondissements Regtbank te Amsterdam, in het Paleis van Justitie aldaar.

De Schuldeischers worden verzocht de Bewijzen hunner Schuldvorderingen uiterlijk tien dagen voor den hierboven bepaalden tijd in te leveren, ten huize van den Ondergeteekende Curator, wonende alhier op de Utrechtschestraat bij de Keizersgracht, Y 320.
Amsterdam, 4 Julij 1860. De Curator in het Faillissement,
(11787) Mr. J. A. LEVY, Advocaat.

Volgens beschikking van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris in het Faillissement van BEREND WASSINK, Winkelier enz. te Arnhem, zal de Tweede Bijeenkomst der Schuldeischers ter Verificatie hunner vorderingen gehouden worden op Vrijdag den 13den Julij 1860, des Voormiddags ten Elf Ure, in een der Localen van het Paleis van Justitie te Arnhem.
Arnhem, *De Curator in voornoemd Faillissement,*
3 Julij 1860. Mr. J. H. J. VOET. (11730)

De nadere bijeenkomst ter Verificatie der Schuldvorderingen in het Faillissement van SALOMON LEEFMAN LEEFMANS, Koopman te Leeuwarden, is door den Heer Regter-Commissaris bepaald op Zaturdag 25 Augustus 1860, des Namiddags ten half Een Uur, waarvan deze Kennisgeving wordt gedaan ter voldoening aan de Wet door
Den Curator,
(11775) S. POSTHUMUS.

De BURGEMEESTER van VLIELAND, belast met het beheer der **STRANDVONDERIJ**, roept bij dezen op al degenen, welke vermeenen eenig regt te kunnen doen gelden op de navolgende aangespoelde en uit Zee aangebragte **GOEDEREN**, als:

152 stuks Noordsche Duims Deelen, gemerkt M. IJ. M. en ook M + IJ, 153 stuks Drieduims Deelen, gemerkt T. H. S., 3 Vaten Raapolie, 15 Ned. Ponden Vet, 2 Oostzeesche Balkjes, 2 Noordsche Balkjes, eene partij gehakt Touwwerk, 2 Zeilen, 1 Kist met Zeekleeren, gemerkt O. O., 1 ledige Kist, 1 Sloep, 1 Scheepsroer, 3 Vaatjes, eenige losse Kleedingstukken, een Veeren Bed, 2 Kussens, 2 Dekens, gemerkt O. O., 4 Watervaten, eene partij Wrakhout en Rondhouten. Ten einde voorzien van de noodige bewijzen zich ten spoedigste te wenden tot hem Burgemeester. (11772)

Al de MAKELAARS in WIJNEN, als last hebbende van hunne Meesters, presenteeren door den Deurwaarder J. H. STROETHOFF, op Donderdag den 12den Julij 1860, des Avonds ten 6½ Ure precies, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk aan de meestbiedenden te Verkoopen:

C^A. 75 BOOTEN ALICANTE WIJN
VAN DE MOER
en
C^A. 8½, 24/4 DITO CATALONISCHE WIJN
OP DE MOER.
BEIDE GEWAS 1858.

En dat bij Kavelingen zoo als deze genommerd zullen zijn, liggende als nader bij Notitie zal worden aangewezen. (11771)

L. DE BULL, P. D. LUSINK Jr., W. M. G. HEUKENSFELDT, L. H. HARTGERINK R. Wz., H. TAKES en G. WAFELBAKKER, Makelaars, zullen op Maandag 30 Julij 1860, des Avonds na 5 Ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, ten overstaan van den Notaris G. J. C. VAN VIANEN, Verkoopen: N°. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **HUIS**, met apart verhuurd wordende Bovenwoningen, Onderhuis en **ERVE**, staande en gelegen in de Reguliersdwarsstraat bij het Koningsplein, buurt X N°. 284. — N°. 2. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS**, met afzonderlijk verhuurd wordende Bovenwoningen, Onderhuis en **ERVE**, staande en gelegen in de Reguliersdwarsstraat bij het Koningsplein buurt X N°. 298. — N°. 3. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS**, met afzonderlijk verhuurd wordend Bovenhuis, **ERF** en **TUIN**, staande en gelegen in de Korte Leidschedwarsstraat, bij het Leidsche Plein buurt JJ N°. 157. — Breeder bij Billetten omschreven en te bezigtigen des Dingdags en Donderdags, alsmede op den Verkoopdag, N°. 1 en 2 des Namiddags van 2 tot 3 Ure, en N°. 3 van 2 tot 5 Ure. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditien zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag des Voormiddags ter lezing liggen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, op den Singel bij het Stedelijk Gymnasium. (11764)

HUIS MET DE HOOFDEN
TE AMSTERDAM.

C. F. ROOS, G. DE VRIES Jz. en W. J. M. ENGELBERTS, zullen op Dingsdag 7 Augustus 1860, ter plaatse voornoemd, Verkoopen: Eene zeer fraaije en uitgebreide verzameling

SCHILDERIJEN,

door oude en hedendaagsche Meesters, waaronder zeer kapitale Stukken uit de Italiaansche en Vlaamsche School. Voorts eene belangrijke collectie Antiquiteiten, Oost-Indische en Saksische Porseleinen, Japansche en Oost-Indische Lakwerken, Kleedingstukken en Zijden Stoffen, **KOSTBAARHEDEN**, waarbij uitmuntende Paarlen en Juweelen, Goud- en Zilverwerken, en eindelijk eenige MUZIJK-INSTRUMENTEN, meerendeels afkomstig uit eene aanzienlijke Nalatenschap. (11760)

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

In de Maand Augustus aanstaande, tijd en plaats nader te bepalen zal door H. L. M. VAN KRUYNE, Notaris te Brielle, in het openbaar worden Verkocht:

Ongeveer 1300 Bunders **DUIN-** en **HEVERINGSGRONDEN**, gelegen binnen de Gemeente Oostvoorne, Rockanje en Nieuwhellevoet, Arrondissement Brielle, waaronder zeer goede BOUW- en WEILANDEN, HOUT en andere GEWASSEN; wijders staan in dezelve twee SCHAAPSKOOIJEN, eene EENDENKOOI, enz.

Eerst in Kavelingen en daarna gecombineerd.

Informatien zijn op franco aanvragen te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris KRUYNE, te Brielle. (11782)

HARDDRAVERIJ
TE LEIDSCHENDAM,

WOENSDAG 18 JULIJ 1860 des Morgens ten 10 en des Namiddags ten 3 Ure. Alles breeder bij Billetten omschreven. (11768)

Om terstond of met 1°. Augustus e. k. te aanvaarden, wordt op eene der Hoofdgrachten in het midden der Stad aangeboden: **TWEE NET GEMEUBILEERDE KAMERS**, zijnde Voor- en Achterkamer. Adres franco onder de Letters G. M., bij de Boekhandelaars M. SCHOONEVELD & ZOON, Beurssteeg, E 188, alhier. (11766)

Om dadelijk in dienst te treden worden gevraagd: Een à Twee in hun Vak allezins bekwame **WAGENMAKERS**, Loon naar bekwaamheden, Reiskosten van Amsterdam tot Groningen vrij. Adres bij den Heer G. SOEDERS, aan de Koninklijke Rijtuigfabriek te Groningen. (11765)

NOTARIAAT.

Bij een NOTARIS, die zich tevens bepaald occupeert met de opleiding van **JONGE LIEDEN** voor het Examen, kan nog een **JONGELING** geplaatst worden, om een grondig Onderwijs gelijktijdig met anderen te ontvangen, tegen een billijk dédommagement voor Inwoning, etc. Brieven Franco onder Lett. A. bij den Boekh. H. B. BREIJER, te Arnhem. (11348)

HH. GENEESKUNDIGEN.

Men wenscht een **JONG MENSCH** van goeden huize en Prot. Godsdienst geplaatst te zien bij een **GENEESHEER** ten Platten Lande, ten einde zoowel Theoretisch als Practisch in het Vak te worden opgeleid. Gegadigden vervoegen zich onder opgave der Condition met Franco Brieven, onder Letters A. P. M., bij de Boekhandelaars REUVECAMP en SPIJKER, te Deventer. (11767)

MOLENAARSKNECHT.

Een **FATSOENLIJK JONG MENSCH**, 30 Jaar oud, van de R. C. Godsdienst, zeer bekwaam in zijn Vak, bekend met het Scherpen, Kerven en stellen van den Molen, goed kunnende Lezen en Schrijven en van de beste Getuigschriften voorzien, zou zich gaarne met October of November e. k. als **MEESTERKNECHT** geplaatst zien, hetzij hier of in België. Brieven franco onder ...

Letters Q Q Q! Heiligen Weg!

Mejufvrouw! Ik heb mijne Brieven terug ontvangen. Ik zweer het u bij mijne eer, gij veroordeelt mij, gelijk ik u onwetend veroordeeld heb. Indien uw hart diepte van gevoel bezit, geef mij dan gelegenheid mij te regtvaardigen. Lees, ik bid het u, mijne letteren, die aan bovenstaand Adres bezorgd zijn. (11608)

Bij deze worden de Geëerde Begunstigers en Handelsvrienden, zoo wel binnen als buiten de Stad, verwittigd dat de Affaire in **GALANTERIËN, QUINQAILLERIËN, BIJOUTERIËN** en **KRAMERIJEN**, onder de Firma

"J. ROBBEN"

haren zelfden gang en wel onder dezelfde Firma gehouden en voortgezet zal worden.

Vertrouwende, dat het genoten vertrouwen en de buitengewone gunst, die deze Firma eene reeks van Jaren zoo ruimschoots mogt ondervinden, in dezelfde mate steeds aan dezelve moge geschonken blijven; zullende niets onbeproefd gelaten worden, om door eene Soliede en Loijale Bediening, datzelfde vertrouwen voortdurend waardig te blijven. (11794)
's Hertogenbosch, 3 Julij 1860. Vischstraat, G. 353.

GRASMAAI-MACHINE
VAN
BURGESS & KEY,

Bekroond met den **EERSTEN PRIJS** van *f* **500** op den Wedstrijd gehouden door de Hollandsche Maatschappij van Lanbouw op *Rusthoek*, den 29sten Junij 1860.

Deze **GRASMAAI-MACHINE**, zoowel als de **KORENMAAI-MACHINE** van BURGESS en KEY zijn te verkrijgen bij derzelver Agenten voor Nederland. **KEYSER & SWERTZ**,
(11736) AMSTERDAM, Blaauwburgwal, SS 95.

BINNEN- EN BUITEN JALOUSIEN,
SPRINGVEEREN MATRASSEN.

Worden vervaardigd door **J. OSSENDORP**, Brouwersgracht over de Heerengracht 318. Beneden Fabrieksprijs. (11790)

Op een MAKELAARS-KANTOOR in GRANEN en ZADEN wordt een fatsoenlijk **JONGELING** tusschen de 16 en 18 Jaren gevraagd, vlug kunnende Schrijven en Rekenen, om het eerste jaar als Volontair werkzaam te zijn. Adres onder Lett. H. O. Bureau Handelsblad. (11777)

SECONDANT.

MEN VRAAGT met September 1860, op eene KOSTSCHOOL: Een **SECONDANT**, P. G. Hoofdvereischte is ervarenheid in de WISKUNDE en de ENGELSCHE TAAL. Het Salaris is behalve KOST, enz. *f* 500, en is bij bedrevenheid in andere Talen of Vakken nog voor verhooging vatbaar. Adres met Franco Brieven onder Lett. X, aan R. BOELENS, Boekhandelaar te Zwolle. (11657)

Eene Fatsoenlijke, Ouderlooze **JUFVROUW**, 25 jaren oud, van de P. G., zag zich gaarne tegen Augustus e. k., geplaatst als **HUISHOUDSTER** in een Klein Gezin, of tot GEZELSCHAP eener Oude Dame. Er zal meer op eene goede behandeling dan op salaris gelet worden. Adres Franco, Lett. M. S., bij de Kantoorboekhandelaren M. WESTERMAN en ZOON, Kalverstaat E 50 te Amsterdam. (11791)

In een TOEHUIS met grooten TUIN, in eene Stad in Zuid-Holland bestaat gelegenheid om eenige **APPARTEMENTEN** van het Benedenhuis **TE HUREN**, met het gebruik van den Tuin, voor een paar bejaarde gehuwde Roomsch Katholieke Lieden. Reflecterenden gelieven zich per Franco Brieven te adresseren onder de Letters B. L. Bureau Handelsblad. (11770)

Een fatsoenlijk en actief **JONG MENSCH**, kunnende uit de Fransche, Duitsche, Engelsche, Italiaansche en Latijnsche Taal Vertalen, bekend met Reken-, Stel- en Meetkunde, die goed en vlug Schrijft en Rekent, een geruimen tijd op een ASSURANTIE-KANTOOR en vroeger in eene LANDSBETREKKING geweest, zag zich gaarne hier of elders ten spoedigste geplaatst voor **COPIËER-, VERTAAL-** of ander **SCHRIJFWERK.** Inclinerenden gelieven zich te adresseren Franco Lett. R. R. Bureau Handelsblad. (11786)

VERFWAREN.

Een **JONG MENSCH** van circa 20 Jaren, alle vereischten bezittende om in **VERFWAREN** te Reizen of Kantoorwerkzaamheden waar te nemen, zag zich gaarne, tegen een matig Salaris, in deze of gene Betrekking van dien aard geplaatst. Belanghebbenden gelieven zich te adresseren onder Lr. D. bij den Boekh. D. J. COUVÉE, te Leyden. (11783)

Men vraagt te ROTTERDAM tegen primo Augustus eene **ISRAELITIESCHE KEUKENMEID**, goed kunnende Kooken en zindelijk op haar werk. Alleen diegenen welke vroeger in dergelijke Betrekking waren en van goede Getuigschriften voorzien zijn, zullen in aanmerking komen. Adres met franco Brieven onder de Lrs. A. M., Bureau Handelsbl. (11820)

En Vente chez H. HÖVEKER, à Amsterdam, et chez tous les autres libraires renommés, dans les Pays-Bas:

LE PARTI-ANTI-REVOLUTIONNAIRE ET CONFESSIONNEL
DANS L'EGLISE REFORMÉE DES PAYS-BAS.
Etude d'Histoire Contemporaine par
Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER.
LE PRIX EST *f* 0.90. (11789)

NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP.
UITTREKSEL UIT DE PRIJSLIJST VAN
BIJBELS EN TESTAMENTEN.

BIJBELS, Statenvertaling, in 8°. .... *f* 1.50
BIJBELS, " " " in Leer en verguld op Snêe, best Papier. .... " 4.—
BIJBELS, Statenvertaling, in 12°., met en zonder Psalmen. .... " 1.— en *f* 1.40
BIJBELS, Statenvertaling, in 24°. .... " 0.70
BIJBELS met **PSALMEN,** Statenvertaling in 24°. " 0.90 en " 1.20
BIJBELS, Vertaling van M. Luther, in 8°. ..... " 1.50 en " 1.80
BIJBELS, naar de *Vulgata*, in 8°. .... " 1.—
OUDE TESTAMENTEN, Statenvertaling, in 8°. " 1.20
OUDE TESTAMENTEN, " " 24°. " 0.50
NIEUWE TESTAMENTEN, Statenvert. " 32°. " 0.20 en " 0.35
NIEUWE TESTAMENTEN, Statenvertaling in 12°., 18°. .... " 0.25
NIEUWE TESTAMENTEN met **PSALMEN,** Statenvertaling, in 12°. .... " 1.20 en " 1.50
NIEUWE TESTAMENTEN met **PSALMEN,** Statenvertaling, in 18°. .... " 0.65 en " 0.80
NIEUWE TESTAMENTEN met **PSALMEN,** Statenvertaling, in 32°. .... " 0.50 en " 0.60
NIEUWE TESTAMENTEN, Vertaling van M. Luther, in 8°. .... " 0.20 en " 0.35
NIEUWE TESTAMENTEN, n. de *Vulgata*, in 8°. " 0.25

Verkrijgbaar in het MAGAZIJN van het HOOFDBESTUUR, War-

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank, Tweede Kamer, te Amsterdam, de dato 7 Junij 1860, is *GEHOMOLOGEERD* het Accoord, aangegaan door W. P. SCHUTTE, Mr. Broodbakker, in de Foeliedwarsstraat, alhier, met zijne Concurrente Crediteuren.

De Curator,
(11762) DEL BAERE.

STRANDVONDERIJ.

Opgevischt en alhier aangebragt, in de Zuiderzee, tusschen Marken en Enkhuizen: **EEN OKSHOOFD WIJN**, gemerkt KC 859 en op 54° 20′ Noorderbreedte en 5° 14′ lengte Oost: Een defecte **ENGELSCHE ZESRIEMS SLOEP**, van Amerikaansch Greenen Hout, lang 5 El, breed 1.70 El en diep 0.60 El. Belanghebbenden worden ter reclame opgeroepen.

De Burgemeester,
AMSTERDAM, 4 Mei 1860. v. **VOLLENHOVEN.** (8084)

Het BESTUUR van de Inrigting tot BURGER SPIJSBEREIDING te Amsterdam, is voornemens op Dingsdag 10 Julij eerstkomende **AAN TE BESTEDEN:** Het leveren van 7000 à 8000 Mudden **AARDAPPELEN**, gedurende een Jaar, in Maandelijksche Leveringen.

De Voorwaarden van Aanbesteding liggen ter inzage of zijn op Franco aanvragen te verkrijgen aan het Hoofd-Lokaal Oostenburger Middenstraat T 70 te Amsterdam. *Het Bestuur voornoemd,*
Namens hetzelve:
(11585) **N. REDEKER,**

OUDE KERK.

De **COMMISSIE** tot het BESTUUR over de KERKGEBOUWEN, GOEDEREN, FONDSEN en INKOMSTEN der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Amsterdam, brengt bij deze ter kennis van de Eigenaren van Graven in de Oude Kerk, dat er dit jaar eene **ALGEMEENE VERHOOGING** van die GRAVEN moet plaats hebben, waartoe bedoelde eigenaren gehouden zijn, om met vertooning der vorige Kwitantiën, in handen van den Koster, die daartoe vaceren zal van den Eersten Junij tot Ultimo December dezes Jaars, des Maandags, Woensdags en Vrijdags, Voormiddags van 9 tot 12 Ure, te betalen *Zeven Gulden* voor iedere enkele en *Veertien Gulden* voor iedere dubbele Grafstede. Voorts wordt berigt, dat de Grafzerken, die in meer dan twee stukken gebroken, en daardoor onbruikbaar geworden zijn, ten koste der Eigenaren zullen worden vernieuwd, ten ware zij zelve daarin kwamen te voorzien. Eindelijk worden zoodanige Eigenaren van Grafsteden, die de kosten der beide laatste verhoogingen schuldig gebleven zijn, ten ernstigste aangemaand, om alsnog het verschuldigde te gelijk met de kosten der tegenwoordige verhooging, vóór het einde dezes jaars te voldoen, en wordt hierbij herinnerd, dat, overeenkomstig de Reglementen en de Voorwaarden, waarop het Eigendom der Grafsteden is afgestaan, het Regt van Eigendom verloren gaat, wanneer meer dan twee verhoogingen onbetaald gebleven zijn.

AMSTERDAM, 10 Mei 1860. *De Commissie voornoemd,*
B. J. MOMMA, *waarnemend Voorzitter.*
(9236) **JAN TER MEULEN JR.**, *Secretaris.*

HONORAIRE BESTUURDERS

der Vereeniging alhier „**TOT ONDERSTEUNING VAN HULPBEHOEVENDEN**,” onder bescherming van H. M. DE KONINGIN, hebben de eer den Leden dezer Inrigting te berigten, dat zij in hunne Financiele Vergadering, gehouden den 20sten dezer, de **REKENING** en **VERANTWOORDING** over het jaar 1859, van den Heer C. K. BERGENDAHL, Directeur der Vereeniging, hebben nagezien en accoord bevonden, terwijl de staat der Balans met de Bijlagen gedurende de maand Julij in het Magazijn der Vereeniging, op den N. Z. Voorburgwal schuins over de Kolk, N°. 506, ter visie zullen liggen.

Dat er volgens Art. 5 van de Statuten der Geldleening zijn UITGELOOT **4 AANDEELEN**, zijnde Nos. 3, 6, 17 en 20, die met de verschenen Interest bij genoemden Directeur zullen betaald worden.

Honoraire Bestuurders maken van deze gelegenheid gebruik, den Leden en verdere Begunstigers der Vereeniging hunnen dank te betuigen voor de belangstelling in deze Inrigting. Zij bevelen haar bij voortduring beleefdelijk aan, daar het Magazijn steeds ruimschoots van gemaakte Kleedingstukken is voorzien en elke bestelling dus ten spoedigste kan worden uitgevoerd.

AMSTERDAM, Junij 1860. *Honoraire Bestuurders voornoemd, en in derzelver naam*
HK. SALM.
(11756) **P. C. VAN STARCKENBORG VAN STRATEN.**

VAN VLIJMEN en HEUKENSFELDT en verdere Makelaars, zullen op Dingsdag den 17den Julij 1860 en volgende dagen in het Lokaal op den

SINGEL BIJ DE GASTHUISMOLENSTEEG,

ten overstaan van den Notaris J. VAN PRAAG Bz., verkoopen rijk gezette **JUWEELEN**, waarbij vrij groote zeer heldere Roozen en Harten, alsmede eenige **LOSSE DIAMANTEN**; Horologien in gouden en zilveren kasten, Horologie- en Halskettingen, diverse gouden Sieraden, Kerkboeken met goud, zilveren Tafellepels en Vorken, Theegarnituren en meerder **GOUD- en ZILVERWERK**, diverse goed onderhouden Mobilaire Goederen, Kantoor- Winkel en Pakhuisgoederen, waarbij Apothekers Winkel Opstal en eindelijk eene collectie goed geconditionneerde **BOEKEN**, meerendeels betreffende Godsdienst en Zedekunde. Waarbij voorkomen de

INBOEDELS,

van wijlen den Wel-Ed. zeer Gel. Heer J. H. CLERCX, in leven Med. Doctor en van wijlen den Heer G. E. TEN HAVE.

Voorts eenige Heeren- en Dames-Horologien, Pendules, Klokken enz., afkomstig van de gekwiteerde Affaire van den Heer W. C. SCHOLTE in de Leliestraat alhier. Alles breeder in Catalogus omschreven en daags te voren te zien. (11675)

R. L. SCHOLTEN, C. H. GIJSELMAN, A. REMY, C. TERLET, E. H. COERS, L. GIJSELMAN, A. F. SONDORP, J. J. VAN DER MEULEN, W. A. J. VROOM AZN. en W. J. C. ADRIAAN VAN HASSELT, Makelaars, zullen op Maandag 9 Julij 1860, des Avonds na 5 Ure, in het voormalig *Oudezijds Heeren-Logement*, ten overstaan van den Notaris H. J. TEENGS, presenteren te Verkoopen: Een hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS, WOONHUIS** en **ERVE**, waarin sints vele jaren eene SMEDERIJ wordt uitgeoefend, staande en gelegen in de Groote Bikkerstraat bij de Eerste Dwarsstraat, VV 344 en van achteren uitkomende, met ingang tot het Woonhuis, op de Bikkersgracht, VV 295. Breeder bij Billetten omschreven en te zien des Dingsdags en Donderdags van 12 tot 3 Ure. De **VASTE** en **LOSSE GEREEDSCHAPPEN**, tot de Smederij gebezigd, kunnen volgens Inventaris door den Kooper worden overgenomen, welke Inventaris met Eigendomsbewijzen en Veilconditien vier dagen bevorens ter lezing ligt ten Kantore van gemelden Notaris, op de Heerengracht bij de Hartenstraat. (10793)

OPENBARE VERKOOP
VAN EENE HUIZINGE, FABRIEKSGEBOUW, STOOMMACHINE, ENZ., TE TILBURG.

De Notaris DAAMEN, te Tilburg, zal aldaar in het openbaar, finaal Verkoopen, op 9 Julij 1860:

Eenigen Koop: Eene **HUIZINGE** met twee Verdiepingen en Zolder of Magazijn, benevens een **GEBOUW**, dienende tot FABRIEK voor WOLLEN MANUFACTUREN, hebbende drie Verdiepingen en eene DROOGERIJ, met **STOOMMACHINE** (hooge drukking), KETEL en verder Toebehooren, ROUWMOLEN, een assortiment SPINNERIJ, TONDEUSE, STRIJKMOLEN en VERWARMINGSBUIZEN, en meerdere Zaken tot het inwendige eener Fabriek vereischt, zoo als een en ander breedvoerig is omschreven bij gedrukte Billetten.

Ingezet met de Verhoogingen op slechts ƒ 6800. (11550)

WILLIGE VERKOOPING op Maandag 6 Augustus 1860, des Avonds na Vijf ure in het Lokaal van Publieke Verkoopingen, genaamd het *Oudezijds Heeren-Logement*, ten overstaan van den Notaris W. F. OVERHOFF JR., van twee hechte, sterke weldoortimmerde en goed onderhouden **HUIZEN** en **ERVEN**, staande en gelegen als hier onder wordt gemeld. F. C. CHRISTOFFELS, J. M. MEIJER, P. N. WOLFF, J. J. GOSELING, L. C. SCHAADE JR., G. J. VAN NES, H. J. HOLGEN en J. SCHREIBER Makelaars, presenteren als lasthebbenden van hunne Principalen aan de hoogstbiedenden of hoogstmijnenden te Verkoopen:

N°. 1. Een hecht, sterk, weldoortimmerd goed onderhouden **HUIS** en **ERVE** met BOVENWONINGEN, staande en gelegen op de Prinsengracht, tusschen het Molenpad en de Runstraat, Buurt HH, N°. 342, Sectie E 3249.

N°. 2. Een hecht, sterk, weldoortimmerd en goed onderhouden **HUIS** met **PLAATS** en **ERVE**, staande en gelegen naast voorgaande Perceel, Buurt HH, N°. 341, Sectie E N°. 3248. N°. 1 en 2 zullen eerst ieder afzonderlijk geveild en in afslag gelegd worden en daarna gecombineerd. Verder zijn deze Perceelen zoodanig gesitueerd als door de daarin gadinghebbenden kan bezigtigd worden des Dingsdags en Donderdags, alsmede op den Verkoopdag van 1 tot 3 ure. De bewijzen van Eigendom en Veilconditien zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen, ten kantore van den Notaris W. F. OVERHOFF JR., 's Gravelandsche Veer. (11735)

Iemand nader onderrigt begeerende, spreke met bovengemelde Makelaars.

Berigt voor Blinden.

De ONDERGETEEKENDE, Directeur van het Geneeskundig Etablissement *Zuiderburg*, nabij 's Gravenhage, brengt, gelijk telken Jare, ook thans weder langs dezen weg ter kennisse van de belanghebbenden, dat de eerstvolgende Maanden den geschiktsten tijd daarstellen voor de verrigting der **CATARACT-OPERATIE**, dat derhalve de Lijders, wier Blindheid bestaat in **CATARACT** (of zoogenaamde **GRAAUWE STAR**), wel zullen doen, zich deswege in tijds aan te melden.

Doctor **W. HENDRIKSZ**,
Voorjaar 1860. Oogarts en Consulterend Geneesheer van
(10168) Z. M. den Koning enz.

Een **JONG GEHUWD FATSOENLIJK MAN**, P. G., bij het overnemen eener Affaire daarin bedrogen zijnde, zoekt door deze **EEN MIDDEL** om zijn bestaan te verzekeren en zijne eer in stand te houden; hij Schrijft eene goede hand en is niet onbekend met de Fr. en Eng. Talen, Kantoorwerk en Bouwkundig Overzigt, kan van zijn gedrag, enz. alles ten beste bewijzen en hoopt daarom ook wel door een weldoend Persoon geholpen te zullen worden. Adres Lett. C. V. Bureau Handelsblad (11753)

Een Heer,

die circa Acht Maanden van het Jaar op Reis is, wenschte bij fatsoenlijke Lieden te Amsterdam, eene **GEMEUBILEERDE KAMER**, bij voorkeur met **ALCOVE**, en tevens een vrolijk Uitzigt hebbende. Inclinerenden gelieven zich met Franco Brieven met opgaaf van Prijs, te vervoegen onder Lett. S., bij den Boekhandelaar H. A. FRIJLINK, Singel bij de Gasthuismolensteeg F 383 te Amsterdam. (11750)

Men verlangt zoo spoedig mogelijk een **BURGER MEISJE**, van de P. G., die met Kinderen kan omgaan en verder eenigzins in de Huishouding is bedreven. Zij, die van goede getuigenissen zijn voorzien adresseren zich met briefjes onder Lett. R. bij den Boekhandelaar L. F. J. HASSELS, Blaauwburgwal alhier. (11744)

Op een DEURWAARDERS-KANTOOR, alhier wordt gevraagd een **JONGSTE BEDIENDE.** De vereischten zijn goed kunnende Schrijven en goed met de Hollandsche taal bekend. Adres Lett. J. bij den Boekh. H. W. WILLEMS, Koningsplein. (11751)

MEN VERLANGT met 1°. November aanst. TE HUUR: Een ruim geheel VRIJ **HUIS**, op de Keizers- of Heerengracht of het Singel. Inclinerenden adresseren zich met opgave van Huurprijs onder Lett. B. P., bij den Kantoor-Boekverkooper R. C. LEPPER, Rokin, N°. 169. Van een discreet gebruik der adressen kan men zich verzekerd houden. (11638)

ATTENTIE s. v. p.
BEDIENDE-COMPAGNON.

Een fatsoenlijk **JONG MENSCH**, P. G., sedert anderhalf jaar in den Boekhandel werkzaam, wenschte zich gaarne tegen 15 October a. s. verplaatst te zien in eenen solieden BOEKHANDEL of in eene andere soliede HANDELS- of FABRIEKSZAAK, aanvankelijk als **BEDIENDE**, tegen genot van Kost en Inwoning, of Salaris van gelijke waarde. Bij wederzijdsch goedvinden wenschte hij alsdan, na verloop van anderhalf jaar, door het aanbrengen van Gelden, als **COMPAGNON** op te treden. Reflecterenden gelieven zich franco te adresseren met omschrijving der Zaak en opgaaf der Conditien onder Lett. F. R., bij den Boekhandelaar F. H. P. KRELAGE, te Haarlem. (11720)

Men wenscht te HUREN, tegen 1° Augustus of 1° November e. k., tot eenen Huurprijs van p. m. ƒ 800 's Jaars: Een **HUIS**, op eene der Grachten in Buurt X, Y, Z, AA, BB, CC, HH of H. Adres L. DE BULL, Makelaar, Reguliersgracht, alhier. Brieven Franco. (11754)

TE HUUR EN LATER TE KOOP.

Door onverwacht Vertrek naar Elders, wordt in een Geldersch Stadje direct te Huur aangeboden om later te kunnen Koopen: Eene **AFFAIRE** in **KRUIDENIERS-** en **VERFWAREN, TABAK, LIKEUREN**, enz., enz. Van het moderne, gunstig gelegene en van vele Gemakken voorziene Huis, kan veel en goed Verhuurd worden. De Winkel en thans weinige Winkelgoederen, kunnen benevens het Meubilair en desverkiezende Tuin en Vruchten tegen taxatie overgenomen worden. Adres franco onder de Letters H. G., bij de Kantoor-Boekverkoopers GEBRS. KOSTER, Leliegracht, RR 78, te Amsterdam. (11739)

ANTI LEEWAIJ-KEEL, (BIJ-KIEL).

Van den Heer W. H. SLEEBOOM te Hamburg.

Onder de vele gunstige Rapporten over deze **NUTTIGE UITVINDING** ingekomen, ontving ik ook op den 27sten dezer een bewijs van buitengewone tevredenheid van kapt. H. G. JANSEN, van het Nederlandsch Schoenerschip **MARGARIETHA**, waarin ZEd. betuigde, dat het hem nu bij ondervinding gebleken is op zijne reis van hier naar RIGA en terug, dat de aanwending der **BIJ-KIEL** aan Platbodem gebouwde Schepen ook zeer gunstig werkt, dewijl het Schoenerschip zoodanig gebouwd is en na de aanwending derzelve het afdrijven zeer veel is verminderd.

Bovengenoemde Rapporten zijn ter inzage voorhanden bij den Ondergeteekende bij wien ook nadere inlichtingen te bekomen zijn. (11596)

ROTTERDAM, 30 Junij 1860. **A. SCHAAP**, Tarwenakker.

FIJNE GENUA OF TAFEL-OLIE.

HERMAN VAN DEVENTER, te Zwolle, Hoofd-Dépôthouder voor het Koningrijk der Nederlanden, adverteert door deze, dat de **GENUA OLIE** van de HH. SERY PELZ & COMP., te Genua, te bekomen is aan het Hoofd-Dépôt à 70 Cts. en in de onderstaande Dépôts à 75 Cts. per Flesch:

Apeldoorn, J. W. van Ankum.	Hoorn, Jan Korver Az. en Zoon.
Appingadam, F. E. Wiersum.	Leyden, L. Boezaart.
Arnhem, G. I. de Roos Jr.	Meppel, I. de Vries Mz.
Assen, G. G. Lambers.	Middelburg, B. Locker de Bruin.
Axel, J. J. van Spanje.	Raalte, J. H. Schrader.
St. Anna Parochie, H. K. Ferwerda.	Rozendaal in N. Br. F. H. Kruger.
Coevorden, C. J. v. d. Scheer.	Schoonhoven, A. Kuilenburg Pz.
Delft, B. Frankamp.	Steenbergen, J. W. Laane Jz.
Edam, J. Hoola van Nooten.	Steenwijk, M. J. Kiers.
Elburg, J. van Voorst.	Terborg, A. Heunder.
Gorinchem, M. S. van Amerongen.	Tilburg, J. F. Swagemakers.
Gouda, F. van Vreumingen Dz.	Ulrum, Wed. A. Zonder.
Groningen, E. C. Sissingh.	Utrecht, J. M. Porton.
Haarlem, Cornelis Sipkes.	Wageningen, A. Asman.
Hasselt, H. M. van Dingstee.	Zierikzee, A. Buyze Dz.

Aanvrage om Dépôts Franco aan het Hoofd-Dépôt.

De Flesschen zijn allen verzegeld met het Cachet en voorzien van de Handteekening van HERM. VAN DEVENTER. (11723)

IEDER WACHTE ZICH DUS VOOR BEDROG.

In de maand Julij 1860 zullen, op daartoe nader te bepalen dag, in het openbaar worden Verkocht de **HUIZEN** en **ERVEN** staande en gelegen op de Groote Markt te Middelburg, gemerkt Wijk I, N°. 1 en 2, zijnde daarin gedurende vele jaren het vak van Manufacturen uitgeoefend en daartoe, alsmede ook voor andere vakken alsnog bijzonder geschikt en gelegen.

Inmiddels zijn gemelde **HUIZEN** en **ERVEN** UIT DE HAND TE KOOP, waartoe inlichtingen kunnen verkregen worden bij de Heeren Ws. VAN UIJE & ZONEN, te Middelburg. (11656)

ONGEVEER 80 KERKBIJBELS

zijn weder gereed en te Koop bij den Bijbelbinder en Handelaar **A. TH. VAN ROSSUM**, Kerkstraat bij de Vijzelstraat, BB 523, Amsterdam. In Quarto Formaat van ƒ 8.50 en 9.50 per stuk, en in Octavo à ƒ 6.50 en 7.50 per stuk. Zij houden alle in Oud en Nieuw Testament, Psalmen, Gezangen en Catechismus, en zijn nieuw ingebonden in geheel Lederen Banden met Koperen Slooten. Oude Bijbels worden op nieuw ingebonden of in ruil aangenomen. Voorhanden nog één Exemplaar (en wel het laatste) van **VAN DER PALM'S BIJBEL** in Quarto met Apok. Boeken geheel compleet in één sterke Band gebonden, met Koperen Sloten, voor ƒ 32. (11740)

WIJ HERINNEREN HET PUBLIEK

bij den tegenwoordigen Schoonmaaks- en Verhuistijd, dat wij alle soorten van **OUD PAPIER, BOEKEN, COURANTEN**, enz., zoowel geheel als gescheurd, inkoopen voor de billijkste prijzen. Dat wij eene **MACHINE** hebben aangeschaft, om bij groote partijen de vernietiging kosteloos in tegenwoordigheid van den Verkooper binnen weinige minuten te doen plaats hebben. **GEBROEDERS KOSTER**, Papierhandelaars, Leliegracht bij de Keizersgracht, RR 78. (11051)

DOOFHEID,

OORSUIZEN, SCHEELE **HOOFDPIJN.** Aan Dr. **MÈNE** te Parijs: Ik leed sedert 20 jaren aan bijna volslagen Doofheid, doch heb het geluk gehad het Gehoor terug te erlangen ten gevolge van uwe heilzame raadgevingen. MIJER, Ontvanger te Kampen. — Eene menigte Getuigschriften van dezen aard zijn te vinden in de 7de uitgaaf van het Werkje van den Heer **MÈNE.** Hij is te spreken in de *Garnalen Doelen* alhier, alwaar hij slechts weinige dagen zal vertoeven. (11697)

BROWNE, VAN SANTEN EN C°.,
vroeger
VOS, BROWNE EN C°.,
SCHEEPSMAKELAARS,
LIVERPOOL,

Canningchambers, Canningplace, tegenover het Custonhouse. (11569)

HET SCHUTTERSFEEST TE CLEVE

zal dit jaar op den 14den Julij met een **VOORFEEST** worden geopend; terwijl op den 15den en 16den de **FEESTELIJKE OPTOGTEN** en het **PRIJSSCHIETEN** en den 17den het **FEESTBAL** zal plaats hebben; wordende het Feest op den 22sten door een **MILITAIR-CONCERT** en **BAL** besloten.

De Muziek zal gedurende het Feest worden uitgevoerd door de Kapel van het KONINKLIJK PRUISISCHE 7DE BATAILLON JAGERS.

Tot bijwoning van dit Feest wordt men vriendelijk uitgenoodigd door
Het Bestuur der Cleefsche Schutters-Vereeniging. (11722)
CLEVE, 1 Julij 1860.

Er wordt, ofschoon niet langer dan tot Half Julij 1860, uit de Hand TE KOOP aangeboden: Eene in volle werking zijnde, goed beklante en winstgevende

KRUIDENIERS- EN GRUTTERS-AFFAIRE,

staande op een der beste Standen te HAARLEM, met ruime Woning, waarvan het **BOVENHUIS** afzonderlijk wordt verhuurd; benevens een groot **GEBOUW** en daarachter gelegen **ERF**, waarin de Grutterij wordt uitgeoefend. Desverkiezende, kan een gedeelte der Koopsom op de Perceelen gevestigd blijven. Te bevragen bij den Makelaar J. VAN WESTERKAPPEL, te Haarlem. Brieven franco. (11761)

BADEN-BADEN.
Hôtel *de Hollande*,

gelegen aan de Nieuwe Promenade, naast de Courzaal.

DE ONDERGETEEKENDE beveelt zijn in Holland zeer bekend Hôtel met 100 Kamers en Zalen in de gunst van het Reizende Publiek aan. Goede Bediening, billijke Prijzen, TABLE D'HÔTE ten 1 en 5 Ure. Er worden Hollandsche, Fransche en Engelsche NIEUWSBLADEN gehouden. (11567)

AUGUST RÖSSLER.

BINNENLANDSCHE
SCHROEF-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ,
VAART TUSSCHEN
AMSTERDAM EN UTRECHT
en de tusschenliggende Plaatsen:
WEESP, NEDERHORST DEN BERG, VREELAND, LOENEN, NIEUWERSLUIS, BREUKELEN, MAARSSEN EN ZUILEN.
ALLEEN VOOR PASSAGIERS ALLE ZONDAGEN

gedurende de Zomermaanden, des Voormiddags ten Zes Ure van AMSTERDAM en des Namiddags ten Vier Ure van UTRECHT (Sluis bij de Werthbarrière).

Voor deze gelegenheid worden voortaan **RETOURBILLETTEN** tot den veel verminderden Prijs van slechts 25 pCt. verhooging boven de gewone Vracht uitgegeven.

Ligplaats te Amsterdam, Amstel bij de Halvemaansteeg.

Nadere informatien ten Kantore en bij de Agenten.

(9204) De Directeur **J. ENGELENBURG.**

Nieuw Werk over de Aardrijkskunde.

Bij H. FRIJLINK, te Amsterdam, ziet heden het licht:

J. F. G. CANNABICH'S
BEKNOPTE AARDRIJKSKUNDE,
NAAR DEN ACHTTIENDEN DRUK VAN HET OORSPRONKELIJKE
OP NIEUW VOOR NEDERLANDERS BEWERKT
DOOR **H. FRIJLINK.** Prijs **ƒ 1.50.**

Deze **AARDRIJKSKUNDE** is, wat de kennis van Zonnestelsel in het algemeen en die onzer Aarde in het bijzonder aangaat, geheel bijgewerkt tot op het tegenwoordige oogenblik. Wat het eerste betreft, vindt men er al de nieuw ontdekte Planeten in opgenoemd; wat het laatste aangaat, zijn er vele van de jongste ontdekkingen in vermeld, die men in andere Aardrijkskundige Werken te vergeefs zoeken zal, zoo als b. v. die in de BINNENLANDEN VAN AFRIKA en AUSTRALIË, welke laatsten nog van DIT Jaar zijn. AMERIKAANSCH AUSTRALIË is thans ook onder de beschrijving van het laatste Werelddeel opgenomen. Bij FRANKRIJK vindt men nu SAVOYE en NIZZA, en bij SARDINIË de EMILIA en TOSCANE. Ons Vaderland en zijne Koloniën zijn er zeer uitvoerig in behandeld. Om kort te gaan, aan allen, die zich een Aardrijkskundig Werk willen aanschaffen, dat op de tegenwoordige hoogte dezer Wetenschap staat — en bovenal voor **SCHOOL-ONDERWIJS** — zij dit Boek aanbevolen. (11571)

STEEN-FABRIEK AAN DEN DOORNHEG
BIJ AMERSFOORT.

VERKRIJGBAAR verplaatsbare **BROEIBAKKEN** met sierlijk Beeldhouwerk en overdekt met Glas, voor Druiven, Meloenen, enz. enz. en Fijne Bloemen, alsmede om Planten te trekken. **SIERLIJKE POTTEN** met Tropische Planten (Artificieel), AQUARIUMS van de grootste tot meer kleineren soorten voor binnen en buiten, alle op sierlijke Gebeeldhouwde Voetstukken. STANDERS voor sierlijke Bloempotten, voor staande en hangende Planten. Verder voor ARCHITECTUUR, Land, Tuinbouw en Ornamentering, alles wat vatbaar is om van Gebakken Steen gemaakt te worden. Buste, Leeuwen, Sphinxen, Bas-reliefs, groote en kleine Vazen, met of zonder allerlei soorten van Vruchten, zoo natuurlijk dat men er zich daadwerkelijk in zou bedriegen. Alles van het hardste, fijnste en sterkste soort Gebakken Steen, zoomede Imitatie van Japan, Aardewerk en Onverglaasd Porselein, (zoogenaamd Bisquit. (11776)

H. MAAS.

AMSTERDAM, Woensdag 4 Julij.

Z. M. heeft den majoor der schutterij te Utrecht, Mr. A. G. J. baron Taets van Amerongen, tot officier van de Eikenkroon en den chef van de griffie van het prov. gouvernement aldaar, den Heer G. A. de Wit, tot ridder derzelfde orde benoemd.

Gedurende de maand Junij jl. zijn 129,719 reizigers langs den Holl. IJzeren Spoorweg vervoerd. De opbrengst voor reizigers bedroeg *f* 110,713 en die voor goederen *f* 18,230.64. Sedert primo Januarij zijn 583,920 reizigers vervoerd en heeft de opbrengst voor reizigers en goederen *f* 570,627.22 bedragen..

---

* 's GRAVENHAGE, 4 Julij. Heden is in het locaal van het ministerie voor de zaken der Herv. Eeredienst, enz. door den Minister van dat departement de Algemeene Synode der Herv. Kerk in Nederland, geopend.

— Gisteren avond had in de zaal Diligentia het jaarlijksche concert plaats van de leerlingen van de hoogste klassen der koninklijke muziekschool alhier. Ten slotte werden aan Mej. C. A. E. Fraterman en aan den Heer L. Knork, met eene gepaste aanspraak door den oud-burgemeester den Heer Hooft, diploma's uitgereikt bij gelegenheid van het verlaten der muziekschool.

* ARNHEM, 3 Julij. Om aan het kamp te Millingen deel te nemen, zullen nog worden aangewezen de kapiteins-adjudanten van het reg. grenadiers en jagers, van het 1e, 5e en 7e reg. inf., de vaandels van die corpsen, de muzijkanten en hoornblazers daarvan, en de ridmeester adjudant van het 5e reg. dragonders, de standaard en trompetters van dat corps.

* HARDERWIJK, 3 Julij. Van het koloniaal werfdepot alhier zijn weder eenige vreemde militairen, welke bestemd zijn voor het leger in O. I. bij de bataillons van het 5de reg. infanterie te 's Bosch ingedeeld en derwaarts vertrokken, na vooraf bij het depot van dat corps te Leyden gekleed en uitgerust te zijn.

GRONINGEN, 3 Julij. Sedert een paar dagen liep het gerucht, dat de regering, in overeenstemming met den wensch van de bewoners dezer provincie, tot het besluit was gekomen om in het wetsontwerp tot den aanleg van spoorwegen ook op te nemen de lijn van Groningen over Assen naar Meppel en voorts de bepaling, op welke punten gelijktijdig met den aanleg een begin zal worden gemaakt. Dit gerucht heeft zich thans bevestigd, en de commissaris des Konings in deze provincie heeft in zijne heden morgen gehouden rede bij de opening van de zitting der Prov. Staten mede de verzekering gegeven, dat de regering heeft toegegeven aan het zoo duidelijk kenbaar geworden verlangen van Groningen en Drenthe in deze zaak.

* BREDA, 3 Julij. Thans is bij het leger ingevoerd de gewijzigde bataillons- en linieschool, welke tevens bij de kon. milit. academie alhier verkrijgbaar zijn.

LAATSTE BERIGTEN.

HAMBURG, Dingsdag 3 Julij. 3 pCt. Russen 60; 3 pCt. Spanje 45; 1¼ pCt. Dito 37¼; Vereinsbank 98¼; Noord-Duitsche Dito 83⅛. — Wissel: Londen 13.01⅝; Amst. 35.95.

PARIJS, Dingsdag 3 Julij. (*Particuliere Correspondentie.*)

Reeds vroeg in den morgen verdrong zich hier eene ontzettende menschenmassa langs alle straten, die de lijkstoet van Prins Jerôme zou doortrekken. Intusschen las men meer nieuwsgierigheid dan deelneming op het gelaat der toeschouwers. De lijkwagen, welke werd voorafgegaan door de geestelijken van de kerk St. Roch, was bespannen met zes paarden, die zwart fluweelen dekkleeden droegen. Vier zilveren allegorische figuren hielden eene koningskroon boven de doodkist. Prins Napoleon met den hertog van Malakoff aan zijne zijde volgde den wagen blootshoofd; hij was in uniform gekleed, waarover hij een zwarten mantel had geworpen. Dan volgde het paard van den overledene, de andere Prinsen van het Keizerlijke huis, de maarschalken, de ministers, enz. De troepen die bij deze gelegenheid op de been waren, worden op 60,000 man geschat. Bij de aankomst aan het hotel der Invaliden werd het lijk afgewacht door den aartsbisschop van Parijs, vergezeld van de geestelijken uit de kerk der Invaliden. Er werd eene lijkmis gevierd en de bisschop van Troyes hield eene korte lijkrede. Op eene der tribunes in de kerk zag men eene non van 18 tot 20 jaren, eene natuurlijke dochter van Prins Jerôme. Zij weende, zij alleen. Ik zou u nog eene menigte bijzonderheden omtrent de zamenstelling van den stoet, enz., kunnen mededeelen, doch geloof niet, dat die de belangstelling uwer lezers bijzonder zouden opwekken. Eene bijzonderheid moet ik er echter nog bijvoegen, dat namelijk de wagen, waarop heden het stoffelijk overschot van Prins Jerôme rustte, voor twintig jaren ook had gediend, om het lijk van den Hertog van Orleans te vervoeren.

Gij zult hebben opgemerkt, dat het plan van eene Italiaansche confederatie, dat thans door het Napelsche ministerie wordt voorgedragen, nagenoeg hetzelfde is als hetgeen Keizer Napoleon verleden jaar had aanbevolen. Men moet echter in het oog houden, dat het Turynsche kabinet andere plannen op het oog heeft. Ik verneem, dat graaf Cavour het aanbod van een verbond met Napels niet bepaaldelijk heeft afgewezen, maar als voorwaarde heeft gesteld, dat Frans II zich dan uitdrukkelijk moest verbinden, om mede te werken tot de verdrijving van Oostenrijk uit Italie,

De commissie uit het wetgevend ligchaam volhardt niet alleen bij haar verzet tegen het wetsontwerp omtrent den den uitvoer van lompen, maar heeft ook een harer leden, den Heer Gratiot, directeur der groote papierfabriek te Essone, uitgenoodigd om eene door bewijsstukken gestaafde memorie te bewerken, waarin de nadeelige gevolgen worden uiteengezet, welke die uitvoer voor de Fransche papier-industrie noodwendig na zich zou moeten slepen.

MARSEILLE, Dingsdag 3 Julij.

De bijzondere brieven uit Rome komen alle daarin overeen, dat aldaar eene crisis op handen is. De houding der partijen is van uittartenden aard.

Van Palermo meldt men van 28 Junij: Onder de voormalige ambtenaren hebben talrijke arrestatien plaats gehad, daaronder zijn eenige aanzienlijke personen. Het volk dringt er op aan, dat zij onmiddellijk gefusilleerd worden. Er zijn ook weder eenige policie-agenten vermoord. Garibaldi heeft eenige kolonnes naar het binnenland van het eiland gezonden tot herstel der rust, maar zijn ministerie is impopulair, vooral de minister Crispi. In weerwil van de oneenigheden tusschen de steden en dorpen en van den tegenstand dien het innen der belastingen ondervindt, bestaat er bij de bevolking nog altijd dezelfde zucht, om de Napolitanen te verjagen.

HAMBURG, 3 Julij. Heden zijn 2500 b. Domingo *Koffij* van 6$\frac{7}{16}$ a 6⅝ sch. en 3000 b. Rio en Santos tot vorige prijzen verkocht. — *Granen* stil; 80 ℔ Rogge van Koningsbergen per Sept. en Oct. tot 75¾ a 76½ rd. te koop.

PER TELEGRAAF

LONDEN, HEDEN, Woensdag 4 Julij.

Morgen zal Lord Palmerston aan het Huis der Gemeenten de volgende resolutien voorstellen:

Het huis besluit: Dat het Huis der Gemeenten uitsluitend het regt heeft om credietwetten goed te keuren;

dat het Huis der Lords zelden van het regt heeft gebruik gemaakt, om financiele wets-ontwerpen te verwerpen;

dat als waarborg in de toekomst tegen het misbruik van dit regt door het Huis der Lords, het Huis der Gemeenten alleen het regt zal hebben om belastingen op te leggen of af te schaffen, en dat op die wijze alleen de regten van het Huis der Gemeenten kunnen worden gewaarborgd.

LONDEN, HEDEN, Woensdag 4 Julij.

Koffij zeer vast. — *Suiker* 6 p. hooger. — *Lijnolie* 28.9. — *Raapolie* 43. — *Granen*: Tarwe en Haver bij rijkelijken toevoer lager verkocht; Garst vaster.

LONDEN, HEDEN, Woensdag 4 Julij. Consols 93⅜ a ½; Mexic. 20⅞ a 21⅛; Spanje 3 pCt. 48¼ a ¾; Dito 1¾ pCt. 39⅜ a ⅝.

Slotkoersen: Consols 93⅜; 3 pCt. Mex. 21; 4½ pCt. Peru —; 3 pCt. Dito —; 4½ pCts. Doll. Bonds —; Grenada —; Dito Uitg. —; 2½ pCt. Venezuela —; 1 pCt. Dito —; 3 pCt. Portug. 43½ 3 pCt. Spanje —; 1¾ pCt. Dito 39¾; Cert. Coup. 4⅜; Amort. —, 4½ pCt. Russen 93; 5 pCt. Dito —; 2½ pCt. Holl. —; 4 pCt. Dito; Illinois Shares —; Dito Constr. Bonds 7 pCt. —; 5 pCt. Sard. —; Ecuador —; Dito Landw. —. Wissel: Petersb. 3/m. —; Parijs 3/m. —h—; Hamb. 3/m. —.—; Amst. —.—.

LIVERPOOL, HEDEN, Woensdag 4 Julij.

Van *Katoen* vonden 10,000 b. tot onveranderde prijzen koopers.

WEENEN, HEDEN, Woensdag 4 Julij. Metall. 5 pCt. 70.20; Dito Nation. 79.40; Loten 1854 96.50; Dito 1858 107; Bank-Actien 849; Noordb. —; Cred. Anstalt 191.60; Fr. Oostenr. Spoorw. 257.50; N. Lomb. —. Wissel: Londen 12.57½; Goud —.

BERLIJN, HEDEN, Woensdag 4 Julij.

Het weder is regenachtig; *Rogge* vaster, Julij 49⅛, herfst 48⅞; *Raapolie* gevraagd, Julij 11⅞, herfst 12$\frac{1}{16}$.

BERLIJN, HEDEN, Dingsdag 3 Julij. Metalliek 5 pCt. 55⅞ p.; Dito Nat. 62⅞ g.; Nieuwe Leening 75¼ p.; Russ. Stiegl. 5de Serie 94 g.; Dito 6de Serie 104⅞ g.; 5 pCt. Eng. Russen —; 3 pCt. N. Dito 63⅞ p.; 4½ pCt. Pruisen —; 5 pCt. Dito 105¼ g. — Wissel: Londen 2/m. —; Parijs 2/m —; Hamburg 2/m. —; Amst. k/z. —; Idem 2/m. —; Weenen 2/m. —

FRANKFORT, HEDEN, Woensdag 4 Julij. 5 pCts. Meall. 53⅞; Dito Nation. 60⅝; N. Leening 1860 75; Bank-Actien 775; 3 pCt. Spanje 47½; Dito 1¾ pCt. 38¾. — Wissel: Londen —; Weenen 91⅞.

HAMBURG, HEDEN, Woensdag 4 Julij.

Olie: Julij 26, Oct. 26.12.

PARIJS, HEDEN, Woensdag 4 Julij.

Raapolie Julij 109, Aug. 111, Sept.—Dec. 113.50.

Flaauw, zonder koopers.

PARIJS, HEDEN Woensdag 4 Julij. Frans. 3 pCt. 68.60; Spanje 3 pCt. 49⅛; Dito 1¾ pCt. —; Credit Mob. 675.—; Fransch-Oostenr. Spoorw. —.—; Russ. Dito —.—.

Fransche 3 pCts. openden 68.50.

MARSEILLE, HEDEN, Woensdag 4 Julij.

De *Courrier de Marseille* meldt, dat reeds den 30sten Junij, ten 11 ure des avonds, voor Messina eene schermutseling heeft plaats gegrepen tusschen eenige detachementen troepen van Garibaldi en de koninklijke troepen. De afkondiging der nieuwe Napelsche constitutie heeft te Messina geen indruk gemaakt.

TWEEDE DEPÈCHE.

Berigten uit Konstantinopel van 27 Junij melden, dat de Sultan aan den groot-vizier heeft geschreven, om hem geluk te wenschen met zijne zending. Hij heeft de ministers bijeengeroepen en hun verklaard, dat hij den vizier tegen al zijne medeburgers zou handhaven. Assiz-pacha, gewezen minister van financien, is in staat van beschuldiging verklaard, zijne goederen zijn onder sequester gesteld. De goederen van Osman-pacha, gewezen gunsteling van den Sultan, zijn verbeurd verklaard. In Cyperus heerscht eene groote gisting ter gunste van de inlijving bij Griekenland. De Grieksche regering organiseert eene nationale garde. De Turksche ambtenaren der indirecte belastingen hebben balen met proclamatien in beslag genomen, waarbij de oprigting van een Byzantijnsch rijk wordt afgekondigd. Sommige agenten zijn in hechtenis genomen.

Uit Beyruth wordt van 29 Junij gemeld, dat de Drusen, versterkt door eenige benden Kurden en Beduinen, de stad Zahli hebben aangevallen; deze laatste wijkplaats der Christenen is geheel afgebrand; 1000 hunner zijn omgebragt. Der-el-Kamar is daarna ontwapend, geplunderd en werd door de bewoners verlaten. In den Anti-Libanon zijn op andere plaatsen nog brandstichting, plundering en moord gepleegd. Men zegt, dat de leerlingen der scholen te Malahula zijn omgebragt, niettegenstaande de Fransche vlag op het gebouw was geheschen. De Fransche consul heeft de kweekelingen der katholijke scholen doen afhalen. Van Turksche zijde is nog geen hulp aangekomen.

TURIJN, HEDEN, Woensdag 4 Julij.

De Prins San Guiseppe, vertegenwoordiger van Sicilie te Londen, is te Turijn aangekomen en door graaf Amari aan graaf Cavour voorgesteld.

GENUA, HEDEN, Woensdag 4 Julij.

Het nieuwe ministerie van Sicilie is aldus zamengesteld: buitenl. zaken Natoli; binnenl. zaken Daita: Oorlog Orsini; openbare veiligheid La Porta; eeredienst Lanza; openbaar onderwijs Loggia; financien di Giovanni.

MADRID, Dingsdag 3 Julij.

Van wege de Maroccaansche regering is het bedrag der eerste storting van de schadevergoeding voor den tegen haar gevoerden oorlog, thans beschikbaar gesteld.

MADRID, Dingsdag 3 Julij. 3 pCt. 49.10; 1¾ pCt. 40.40.

LISSABON, Zondag 1 Julij.

Het ministerie is ontbonden; de markies de Loulé is belast met de zamenstelling van een nieuw.

LISSABON, Maandag 2 Julij.

Het ontslag door het ministerie aangeboden is door den Koning aangenomen.

TEXEL, HEDEN, Woensdag 4 Julij.

Binnen: Tecla, Olsen, Gothenburg. - Johanna Emilia, Reetzke, Memel. - Christiana Parr, Jahnsen, Fredrikstad. - Cuba Paket, Harken, Londen.

Uitgezeild: Diana, Hayes, Londen.

HELVOETSLUIS, HEDEN, Woensdag 4 Julij

Uitgezeild: Willem de Zwijger, van den Dries, Bat.

Bij Westgate aan den grond geraakt eene Fransche schoener; adsistentie is derwaarts gezonden.

De stoomboot Earl of Auckland is bij Stellendam en de stoomboot Killarney bij Brielle aan den grond gestoomd.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Woensdag 4 Julij.

De Heden gehouden TABAKS-VEILINGEN zijn als volgt afgeloopen:

EERSTE VEILING: 807 pakk. Java, merk Ngrowo en Blitar, verkocht tot 25½ a 68 c., dooreen de Ngrowo 36¼, de Blitar 51¼ c.

TWEEDE VEILING: 583 pakk. Java, merk Djambeau, verkocht tot 25½ a 59½ c., dooreen 34 c.

DERDE VEILING: 719 pakk. Java, merk Malang, verkocht tot 13 a 61½ c., dooreen 28 c.

VIERDE VEILING: 843 p. Java, verk. van 23½ a 70½ c., dooreen Malang 42½ c., MS/B 24¾ c., BAS/B ca. 30 c.

VIJFDE VEILING: 416 p. Brazil, grootendeels verkocht van 30½ a 44½ c., 6 kav. opgeh.; 52 cer. 41 p. Columbia, verk. van 50½ a 122 c.; 103 p. Java, verk. van 20½ a 21½ c.; 12 k. Seedleaf, verk. van 23 a 42½ c. en 120/m. Havana Sigaren, 8 kav. verk. van *f* 35½ a 100; 15 kav. opgeh. van *f* 75 a 110.

ZESDE VEILING: 75 v. Kentucky, 7 kav. verk. van 14 a 19 c.; 12 kav. opgeh. tot 14 a 17 c.; 16 k. Florida, opgeh. van 32½ a 62½ c.; 16 k. Seedleaf opgeh. van 60 a 85 c.

ZEVENDE VEILING: 50.000 stuks Havana Sigaren, opgeh. a *f* 50.

ACHTSTE VEILING: 138 cer. Cuba, 1 kav. verk. a 45, de rest opgeh. a 47½ en 17 cer. Havana Tabak, 1 koop verk. a 90, 1 dito a 150 en 2 kan. opgeh. van 105 a 130 c.

De N. H. M. heeft bekend gemaakt, dat hare SPECERIJ-VEILING zal plaats hebben te Rotterdam den 8sten Aug. e. k.

Ter Kaasmarkt was heden de prijs der Goudsche geschept *f* 14 a 15.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van heden, waren als volgt: Kalveren 1ste kwal. *f* 50 a 70, 2de kwal. *f* 40 a 60, 3de kwal. *f* 30 a 50 Schapen *f* 28 a 34; Varkens 40 a 44 c. per Ned. ℔.

PURMERENDE, 3 Julij. De prijs der Kaas was heden: Kleine *f* 30, middelbare *f* 30 per 50 N. ℔. Aangevoerd 245 stapels. Boter van 95 c. tot *f* 1.05 per Ned. ℔. Kip-Eijeren *f* 2.40, Eenden dito *f* 2.80 per 100 stuks.

Ter Veemarkt aangevoerd 154 Runderen, 515 Schapenn, 130 vette en 48 nuchtere Kalveren, 89 vette, 9 magere Varkens en 118 Biggen. Koeijen stug; Schapen voortdurend gewild tegen hooge prijzen; vette Kalveren *f* 0.60 a *f* 0.80 per Ned. ℔, redelijk vlug; Nuchtere dito van *f* 3 tot 9; Vette Varkens van 37 tot 47 c. per Ned. ℔, wel zoo vlug dan de vorige week; Magere dito van *f* 12 tot 20 en Biggen van *f* 4 tot 6.75 per stuk.

CULENBORG, 3 Julij. Ruwarige Tarwe van *f* 12.— tot 13; roode Tarwe *f* 11.— tot 12; Rogge van *f* 7.50 tot 8.25; Haver van *f* 3.50 tot 4.50; Duivenboonen *f* 8 tot 8.50; Nieuwe Aardappelen *f* 3.50 tot 3.75, alles per Ned. mud; Eijeren: Kippen de 104 stuks *f* 3.20; Boter 85 Cents per Ned. ℔.

COEVORDEN, 2 Julij. De marktprijzen op heden waren: Rogge *f* 7.25 a 7.60; Boekweit *f* 7, a 7.70; Aardappelen *f* 2.70 a 3 per mud; Boter 65 a 70 c. per Ned. ℔; Was *f* 96 per 50 Ned. ℔; Honig niet ter markt. Wol 80 a 90 c. per Ned. ℔.

ANTWERPEN, 3 Julij. Men heeft ruim 300 v. Carolina *Rijst*, zijnde het restant der lading per Henri a *f* 14¼, afgedaan. Buitendien werden 500 b. gep. Nécransie tot *f* 8¼ cnt. voor exportatie verhandeld. — *Granen* stil, inl. Rogge *f* 8⅛, Koningsb. *f* 7¾ a 8 cnt., Memel ongedr. *f* 7⅝ a 7¾ en gedroogde *f* 7¾ a 8.

RIGA, 28 Junij. De handel was gedurende de laatste 8 dagen wel zoo levendig. — *Hennep* met meer vraag. Men schat de verkoopen op 6000 Berk. — Van *Lijnzaad* vonden 40,000 tonnetjes koopers tot 6 Z.R. voor goede kwal. Wasmaer. — *Granen* stil. Men heeft betaald voor 127,128 ℔ Koerl. Tarwe 180 en voor 118, 119 ℔ dito Rogge 94 R.

LONDEN, 2 Julij. *Suiker* met weinig vraag naar disponibele partijen; voor zeilende ladingen worden evenwel ferme prijzen bedongen. Sedert Zaturdag heeft men verkocht eene lading van 2000 k. Havana N°. 10½, per Ida a 27.1½; 786 k. dito N°. 11½ a 12, per Christian a 27.9; 1070 k. dito per Frode N°. 16½ a 30.9 en 800 k. N°. 11½ a 12, per Providencia a 28.9. — In *Koffij* is weinig omgegaan, goed ord. native souteneert zich nogtans ferm op 60.6 a 61.6. — *Thee* onveranderd, ord. Congo 1.4½ a 1.5. — *Rijst* stiller doch vast prijsh. Men heeft verkocht circa 3500 b., meest Beng. a 12 sh. en mooi a 14.9; ca. 4000 b. zeer goed nieuw Beng. a 14.3 en ord. jarig a 11.6 en 680 b. mooi blank a 14.6. — *Lijnzaad* ferm, eene lading Taganrog, inferieur werd afgedaan a 49.6 en eene dito middelsoort a 50 sh. — Schotsch *IJzer* 51.9 a 51.10½. — *Lijnolie* 28.6 a 28.7½. — *Talk* vast op 53 a 53.3.

waren iets lager. Meel grif verkocht tegen vorige prijzen. Garst ge... en prijshoudend. Boonen en Erwten vast. Haver met veel handel a 1 sh. lager dan ll. Maandag.

GENUA, 30 Junij. In *Koffij* is deze week behalve 900 b. Bah... tot geheimen prijs op levering verkocht werden, niets omgegaan. ... het algemeen is het artikel ondanks de geringe vraag goed prijshoud... Ruwe *Suiker* verkeerde in eene volslagen lusteloosheid en ook naa... fineerde is de vraag steeds beperkt. — *Cacao*: De geringe disponibel... raad wordt te hoog gehouden om tot omzettingen aanleiding te gev... *Olijfolie* niet dan tot lagere prijzen te verkoopen.

NEW-YORK, 20 Junij (per Africa). *Katoen* stil en op nieuw ... lager afgegeven. Men noteert middl. Upland 10⅞, Floride 11. De aanvoeren bedragen sedert 1 Sept. 4,410,000 b., zijnde 793,000 b. me... in het vorig jaar. De uitzigten op den oogst zijn zeer gunstig. — *L*... 6¼ c. lager en met 5.25 betaald. — *Quercitron*: Te Philadelphia zij... N°. 1 verkocht a 29 d. en te Baltimore 2500 b. van 20 a 22.50 voo... en 17.50 a 19 voor N°. 2, vrij aan boord. — *Koffij* zeer vast, Rio op ¼ c. hooger; verkocht 3926 b. van 13¼ a 14½ c. Te Boston heeft men Java a 17 c. verkocht. — Van Dom. *Campèchehout* zijn 200 ton a... cont. afgedaan. — *Huiden* zeer flaauw. — *Terpentijnolie* a 42 c. v... deld. — *Rijst* zeer vast. — *Specerijen* gedrukt. — *Suiker* voortdure... weinig kooplust, alleen op speculatie met eenige vraag. — *Granen*: ... met belangrijken omzet, zoowel voor export. als cons., Milwanki... 1.22 a 1.27; roode Tarwe 1.28 a 1.30. Meel lager met weinig vra...

MOBILE, 16 Junij. Van *Katoen* zijn deze week 2200 b. ver... Middling 10½ a 10¾ c. Uitgevoerd naar Engeland 12,000 b. — ... naar Liverpool 11/32 a 3/8 p.

CHARLESTON, 14 Junij. *Katoen*: De verkoopen der week best... uit 4462 balen en middelsoorten ondervonden eene daling van ¼ ... Betere kwaliteiten wegens schaarschte vast. — *Vracht* naar Liverpool ...

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Maandag 2 Julij. Engelsche fondsen bleven geheel al... gisteren. In de buitenl. markt was eenige meerdere omzet; Hollan... en Spaansche gezocht; van laatstgenoemde waren 1¾ pCt. weder l... en rezen Passive ½ pCt.; Peruaansche 3 pCt. bleven nominaal ½ pCt. en 6 pCt. oude Turken ¼ pCt., nieuwe Dito rezen ¼ pCt.; Venez. W... Schuld flaauw en nominaal op 22 a 24; Dito Uitgest. goed prijshou...

Consols 3 pCt. op 10 Julij 93⅜ a ½; Brazil. 5 pCt. 98½ a 99; B... Uitg. 25 a ¼; Chili 3 pCt. 68½; Mexic. 3 pCt. op 17 Julij 21⅛; Gr... 3½ pCt. 14¼; Port. 3 pCt. 1853 43½ a 44; Dito op 17 Julij 44 a... Russen 4½ pCt. 92½ a 93½; Dito 3 pCt. 1859 63⅜; Sard. 5 pCt. 81... Spanje 3 pCt. 48 a 49; Dito 1¾ pCt. 39 a ¼; Dito Passive 18½ a 19; ... ken 6 pCt. 77 a 78; Dito op 17 Julij 77⅜; Dito N. Leening op 17... 59¾ a 60¼; Dito Guarand. 102½; Venez. 3 pCt. 22 a 24; Dito 1½ pCt... a 12½; Holl. 2½ pCt. 65¼ a ¾; Dito Cert. 4 pCt. 101¾ a 102¼.

De op 12 Julij vervallende intrest op de 6 pCts. Buenos-Ayres is dien dag bij Baring Brothers betaalbaar gesteld.

HAMBURG, Dingsdag 3 Julij. In de gisteren plaats gehad hebb... 14de Serientrekking van de Hamburgsche Premieleening zijn de vol... 33 Serien uitgeloot: Serie 10, 57, 95, 223, 269, 326, 332, 408, 446, 562, 647, 669, 674, 705, 714, 871, 896, 1067, 1464, 1473, 1511, 1529, 1530, 1535, 1622, 1662, 1664, 1739, 1753, 1875, 1895. De trek... der Premien zal 1 Sept. plaats hebben.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 6 Junij; op 11° N. Br., 31° W. L.: Alida, . . ., Santos n. Falm...

VLIE, 3 Julij. Kapt. J. Oltmans, voerende het schip Barbara Jo... van Petersburg binnen, heeft op 57° 40′ N. Br. 8° 55′ O. L. gevischt... zwart naambord, waarop met vergulde letters MINOVA.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 3 Julij; City of Rotterdam, Arnold, Cardif. - Johannes Herm... Vitker, Riga.

VLIE, 1 Julij; Concordia, Tunteler, Petersb. - Amalia, Tjuleff, id. - Ag... Bloos, Nerva. - Johanna, Clausen, Riga. - Haabets, Anker, Nielsen, id. - ... tor, de Jong, id. - Wagrien, Fafrens, Koningsb. - Jan Hendrik, Slager, Vriendschap, Visser, Dantzig. - Burgemeester van Setten, Giezen, id. - Fr... Munnix, id. - Maria Bengta Celia, Ohlsson, Calmar. - Goede Verwach... Kooy, Arendahl. - Wubbegina Helena, Feijes, Noordzee.

HELVOETSLUIS, 3 Junij; Holyrood, S., Leith. - Gesina Reina, ... Petersb. - Hermann, Arboe, Pernau. - Speculation, Schacht, id. - Nept... Demmin, Riga. - Juno, van der Ley, id. - Frantz en Ernst, Möller, Port Ku... Francisca, Lindeboom, Windau. - Morgenstern, Schlijter, Riga.

BRIEL, 3 Julij; Prins van Oranje, S., Duinkerken. - Remke, Scherp... Reval. - Urda, Svendsen, Tromsöe. - Anna, S., Bergen.

BROUWERSHAVEN, 3 Julij; Coallier, Rafen, Holmstrand n. Dor... Constantia, Overgaauw, Rott. n. Bat.

VLISSINGEN, 2 Julij; Titia, Potjer, Koningsb. — 3 Julij; Themis, ... ker, Memel.

HARLINGEN, 1 Julij; Stad en Landen, WijEa, Noorw. — 2 Julij; Au... Smit, Riga. - 4 Gezusters, de Boer, Memel. - Erstatningen, Larsen, Tvedes...

ZOLTKAMP, 30 Junij; Miena, van Laten, Koningsb. - Veila, Wolt, Lubbina, Hazelhoff, Dantzig. — 1 Julij; Forzoget, Petriem, Riga.

TERMUNTERZIJL, 27 Junij; Afien Smit, Boswijk, Noorw. - Wilm... Gruppelaar, id.

HAMBURG, 2 Julij; Amsterdam, S., Amst.

ALTONA, 2 Julij; Catharina Margaretha, Matzen, Hoyer.

CUXHAVEN, 1 Julij; Afina, Broekema, Hull n. Flensburg. — 2 Ju... ten anker: Amstel, S., Amst.

BREMERHAVEN, 1 Julij; Maria, van der Star, Memel. - Johanna G... dina, Schoon, Newc.

BRAKE, 2 Julij; Elisabeth Helena, Strootman, Petersburg. - Emilie, ... kema, Riga.

CAROLINERZYL, 26 Junij; Johanna Maria, Remmers, Engeland.

LIBAU, 20 Junij; Adelaar, Potjewijd, Gron. - Anna Grosefsky, Sc... dam. — 21 Junij; Willem Steffens, id. — 23 Junij; Twee Gebroeders ... Boer, id.

TRAVEMUNDE, 1 Julij; Harmonie, Kramer, Bremen.

STETTIN, 29 Junij; Zwei Gebrüder, Lübcke, Amst. — 30 Junij; A... Hendrika, Bieze, Rott.

DANTZIG, 29 Junij; Vr. Elisabeth, Top, Broke. - Sancta Maria, Sw... Gron. — 30 Junij; Zwaantje de Boer, Pronk, Antw. - Johanna Berta, Fener... Hamburg. - Ida, Wolkammer, Harl. - Vrije Fries, Arema, Kopenhage... Reinhold, Orth, Harlingen. - Vrouw Roelina, Verlee, Delfzijl.

Bij KOPENHAGEN, 30 Junij; de Hoop, Pot, Newc. n. Petersb. - Al... dina, Wolkammer, Geestemunde n. de Oostzee.

KOPENHAGEN, 29 Junij; Svanette, de Haan, Grangemouth. - Elise ... Vries, Inverkeithing.

BOLDERA, 28 Junij; Johanna, de Haan, Middlsbro.

NYKOPING, 18 Junij; Drie Gebroeders, Hitman, Stokholm. (23 dito ... klaar naar de Noordzee.)

TONNINGEN, 27 Junij; Maria, Wolter, Amst. n. Stettin. - Dirkje, Po... id. n. id. — 28 Junij; 2 Gezusters, Drewes, Dantzig n. Gron. — Fokkina ... megiena, Folkerts, Memel n. Engeland. — 29 Junij; Catharina Margare... Riebeling, Wismar n. Amst. — 30 Junij; Hendrika, Joosten, Dantzig n. ... Christina Christina, Tunteler, id. n. Groningen. - Ferdinand, Armbrust, ... n. Gend.

ELSENEUR, 29 Junij; Catharina Holland, Hazewinkel, Riga n. de Ma... Navigator, Kaas, id. n. Amsterdam. - 2 Gebroeders, Butter, Nerva n. d. N. z... Jufvr. Hillegonda, Douwes, Amst. n. Petersburg. - Polarstern, Engell, Sc... dam n. Windau. — 30 Junij; Jezeline, de Jonge, Rott. n. Peterb. - Hermi... Kroon, Liverpool n. Nerva. - Geertruida Femina, Bakker, Londen n. Rig... Mathilde, Ghristiansen, Koningsb. n. Antw. — 1 Julij; Sophia Klasina, Al... hamsen, Amst. n. Memel.

PILLAU, 30 Junij; Gebroeders Fokkes, Fokkes, Edam. - Newa, Holsel... Londen. - Sjoukina, de Jonge, Hamburg.

LONDEN, 2 Julij; Vr. Egberdina, Lukje, Sevilla. - Gesina Alida, Bo... Gron. - Emanuel, de Jong, id. - Hoogezand, Vissinga, id. - Lion, S., Harlin... Magnet, S., Rott. - Cologne, S., id. - Feijenoord, S., id. - Stad Dordrecht, Dordrecht. - Gesina Alida, Bottje, Gron.

Bij DEAL, 30 Junij; Jan van Schaffelaar, Verbeek, Sunderl. n. Singapo... Alpha, Bakker, Hartlepool. n. Sevilla. — 1 Julij; Anna Margaretha, Olth... Newc. n. id.

Bij GOUDSTAART, 29 Junij; Schuringa, Engelsman, Newyork n. Han...

LIVERPOOL, 1 Julij; Albatross, S., Rott.

COWES, 30 Junij; Speculant, Wilken, Trinidad de Cuba n. Hamb., he... 1 Julij de reis voortgezet.

FALMOUTH, 1 Julij; Alida, Hee, Santos.

CARDIF, 29 Junij; Christina Johanna, Stuitje, Newport.

Bij NOORD-VOORLAND, 28 Junij; Concordia, de Groot, Nerva n. Live...

Bij DOVER, 30 Junij; James Jardins, Jenkins, Dordt n. Quebec.

LAMLASH, 29 Junij; Clasina Aidina, Wirtjes, Clyde n. Archangel.

GRANGEMOUTH, 29 Junij; Familietaaks, Solms, Zwolle.

ALLOA, 29 Junij; Gefion, Riese, Amst.

BELFAST, 30 Junij; Crescendo, Vos, Stettin.

LYNN, 29 Junij; Jantina Alida, Texer, Lutjeburg.

STRAAT VAN GIBRALTAR, 22 Junij; Catharina Cornelia, Astulin... Ibraila n. Nederl. - Presto, Roelfsema, Triest n. Falmouth. - Antje, Muld... Girgenti n. id. - Bato, Meijer, Licata n. Dordrecht. - Gezina, Doekes, Genua ... Liverpool.

NEWYORK, 17 Junij; Sophia Elisabeth, van der Hoef, Amst. — 18 Jun... Sea Duck, Peabody, Rott.

BOSTON, 17 Junij; Lotur, Brown, Rotterdam.

MACAO, vóór 24 April; Edouard Marie, Remmers, Hongkong.

UITGEZEILD.

TEXEL, 3 Julij; Sarah, Purvis, Newc. - Meglee, Brown, id. - Zeelan... Kuhn, Memel.

[...]en. - Gazelle, Seagers, Shoreham. - 4 Gezusters, Bik, Cardif. - Echo, Mor[...] Sunderl. - Sarah, Dunn, id. - Alert, S., Hull. - Eagle, Garwood, Ipswich. - [...]nes, Ford, id. - Maria, Bakker, Archangel. - De Hoop, Manneken, Friede[...] - Europa, Permien, Avontuur. - Lucretia, Bragt, id.
[M]AASSLUIS, 3 Julij; James, Shield, Newcastle. - John, Wilson, id. - Ja[...] Foreman, id. - Jane en Margareth, Corbitt, id. - Elisa Cornish, Miller, [...]erland. - Augusta, Cullberg, Stockholm.
[B]RIEL, 3 Julij; 4 Frères, Madec, La Rochelle. - Batavier, S., Londen. - [...] S., id. - 3 Brothers, Gilbert, Rochester. - Brothers Success, Hobarth, id. - [...], Olsson, Newcastle. - Cecilie, Thomsen, Sunderland. - Marolm, Kuiper, [...]angel.
[H]ARLINGEN, 3 Julij; Maria, de Jong, Engeland. - Celeritas, Nielsen, [...]astrand.
[D]ERMUNTERZIJL, 25 Junij; Fenna Gerarda, Struyk, Avontuur.
[P]ILLAU, 30 Junij; Maria, Hendriks, Londen.
[S]WINEMUNDE, 30 Junij; Baron van Hall, Scholtens, Petersb.
[C]ROONSTAD, 26 Junij; Reintje, Teensma, Amst. - Jantina, Lunenburg, [...] Elisabeth, Steffens, id. - Louisa Helena, Aggen, id. - Johanna Petronella, [...]er, de Maas. - Harlingen, Hannema, Aberdeen. - Houthandel, de Jonge, [...]burgh. - Friederikke, Bolte, Leer. - Helena, Diepenbroek, Kopenhagen. - [...]a Magrietha, Wekenburg Jzn., id. - Niessina Beerta, Boer, id.
[H]AMBURG, 1 Julij; Jacobus, Lauker, Noorwegen. — 2 Julij; Anna Hen[...]a, Dallinga, Harburg. - Rensina, Kramer, Praestoe. - De Hoop, Schuur, [...]zijl. - Christina Jantina, Dood, Newc. - Jantina, de Vries, IJstad.
[E]LSFLETH, 2 Julij; Abeldina, Olthoff, Avontuur.
[L]IBAU, 21 Junij; Christine, Ovie, Ned. - 22 Junij; Harmonie, Zegelken, id.
[W]INDAU, 25 Junij; Hebe, Michelsen, de Maas. - Regina Hillechina, Schol[...] Schulperzijl. - Anna Margaretha, Eggers, Grimsby.
[D]ANTZIG, 29 Junij; Hermann, Schneiders, Amst.
[L]ONDEN, 30 Junij; zeilklaar: Sara, Loets, Rott. - Cuba Packet, Harken, [...]st. - Zeeploeg, de Jonge, Archangel. - Jeanne Agatha, Jager, Elseneur. - [...]end Bulsing, de Vries, id. - Anna Tedora, Kuipers, id. - Jan Veenhoven Jr., [...] Gothenburg.
[P]ORTSMOUTH, 30 Junij; Maria, Molenaar, Stettin n. Nantes.
[C]ARDIF, 29 Junij; Brouwershaven, Jansen, Singapore.
[L]IVERPOOL, 29 Junij; Lucia Hendrika, Dekker, Nerva. — 1 Julij; Jo[...]m Christian, Holm, Bat.
[S]HOREHAM, 29 Junij; Hendrika, Drewes, Newc.
[H]ARWICH, 30 Junij; Everdina, de Wal, Hamburg.
[N]EWCASTLE, 30 Junij; Alberdina Edsina, Woortman, Petersburg. - Ja[...]s, Koning, id. - Cornelia Anna, Leeuw, Stettin. - Johanna, Oldenburger, [Li]sabon.
[S]UNDERLAND, 1 Julij; Shincliffe, Copperthwaite, Amst.
[S]EAHAM, 30 Junij; Catharina, Ruyter, Middelburg.
[G]IBRALTAR, 24 Junij; zeilkl.: Rotterdam, S., Rott. — 25 Junij; Vrouw [...]ria, de Vos, Amst.
[A]NCONA, 19 Junij; Vriendschap, Mulder, Londen.
[M]ARSEILLE, 1 Julij; Bérénice, S., Amsterdam.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

W. Bouwmeester, Carolina, Mannheim. - B. Kirschreiber, Maintz N°. 5, n. [Ma]intz. - W. A. v. d. Poll, Europa S., n. Manheim. - W. Pfaff, Frankfort [...] 7, n. Frankfort. - H. J. Kamps, Cöln N°. 4, n. Keulen. - G. v. Essen, [Fri]edrich Willem, n. Wezel. - G. Koene. Niederhein N°. 10, n. Dusseldorp [...] Duisburg.
ARNHEM, 3 Julij. Rijnhoogte 2 el 2 p. 2 d., gev. 3 d.
KEULEN, 3 Julij. Rijnhoogte 10 vt. 9 d. Keulsch (10 vt. 5 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BANJOEWANGIE, Agatha & Maria, v. Zijp: 4775 b. Bindr., 577 m. Ka[...]el, 1397 b. Rijst, 268 b. Tabak, James Barge; 458 kr. Suiker, Boissevain en [...]; 22 legg. Arak, H. en D. Rahusen; 2 k. Indigo, 103 Huiden, 270 b. Tabak, [...]eglinger en C°.; 233 b. Tabak, Wüste en Hintze; 859 sch. Tin, N. H. M.; [...]3 kr. Suiker, 11 legg. Arak, Order.
PETERSBURG, Barbara Jonker, Oltmans: 725 tz. Rogge, Wed. J. d'Aripe C°.
WINDAU, G. F. Schmall, Brose: Eene lading Hout, L. Hoyack en C°.

KOOGERPOLDER.

LONDEN, Janssens, Johanna Margaretha: 457 quarters Lijnzaad, Wes[...]nen en Laan.
LIVERPOOL, van 't Hoff, Martina Adriana: 1000 quarters Lijnzaad, G. van Gelder.
RIGA, Drent, Admiraal graaf van Heiden: 1897½ t. Lijnzaad, Order.

Prijscourant der Effecten.

WOENSDAG 4 JULIJ.			Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven koers.
[A]MSTERDAM. Thesaurie	5	pCt.	106		
Nederl. Bank	4	"			
[N]EDERLANDEN. Werk. Schuld	2½	"	63⅞	64⅛	64
Dito Dito	3	"	76⅛	76¼	76⅛
Dito Dito	4	"	98⅛	98¼	98¼
Oost Ind. Leening	4	"	97¼	97½	
Amortisatie Syndicaat	3½	"	94⅜		
Handelmaatsch. op rescontre			134¼	134⅜	
Dito à contant	4½	"			
Dito Leening 1858	4	"			
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening Idem	4½	"			
Rijn Dito	4½	"			
[B]ELGIE. Cert. Adm. Belg. Bank	4½	"	51⅜		
Dito bij Rothschild	2½	"	51½		
[F]RANKRIJK. Certificaten	3	"			
[S]PANJE. Obligatien	1¾	"	39	39½	39¼
Dito	3	"	47⅞	48	
Dito Binnenlandsche	3	"	47⅞	48	47$\frac{15}{16}$
Amortisable Schuld			19½	19⅝	19⅝
Bewijzen Coupons			4$\frac{9}{16}$	4⅝	
[P]ORTUGAL. Obligatien	3	"	43¾	44⅛	43¾
Dito 1856/1859	3	"	42⅛	42$\frac{5}{16}$	42$\frac{3}{16}$
Dito Uitgestelde					
[R]USLAND. Oblig. bij Hope & C°.	5	"	102⅝	103¼	102⅝
Dito Dito 1828/29	5	"	100⅞	101	100⅞
Certif. Dito 1831/33	5	"	85⅞		
Dito Dito 1840	4	"	80¼	80$\frac{5}{16}$	80¼
Dito Origin, 2de, 3de, 4de Leen.	4	"	81	81¼	
Dito Dito 5de "	5	"			
Dito 5de Serie	5	"	88½		
Dito 1855 6de Serie	5	"	98	98$\frac{3}{16}$	98
Dito Adm. te Hamburg	5	"			
Dito te Londen	5	"			
Dito Dito	4½	"	90¼		
Dito Dito	3	"	61⅞	62⅛	62⅛
Inschrijvingen in Assignatien	6	"			
Certificaten van Dito	6	"			
Spoorweg-Actien	5	"			
Dito volgefourneerde	5	"	218½	219	
Hypotheek	4½	"			
POLEN. Aandeelen 1835 fl. 500		f	160	160½	
Obligatien	4	pCt.	79¼		
PRUISEN. Obligatien	4½	"			
Dito 1859	5	"	102½	102⅝	102⅝
Aandeelen 1854	3½	"			
OOSTENRIJK. Oblig. bij Goll & C°.	5	"			
Dito Dito	4	"			
Dito Metalliek	5	"	51½	51$\frac{9}{16}$	51⅝
Dito Dito	2½	"	27¾	27$\frac{13}{16}$	27$\frac{13}{16}$
Dito Rente Amst.	5	"	73⅞	74	74
Dito Nationale 1854	5	"	58$\frac{3}{16}$	58⅜	58¼
Weener Bank-Actien		f	776		
Dito Aand. fl. 250, 1839		"			
Dito Dito fl. 250, 1854	4	pCt.	222	223	
Dito Dito fl. 500, 1860		f	444	445	
Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope	3	pCt.			
BEIJEREN. Spoorweg Aandeelen		f			

Brazil. 1824 5 pCt. 97⅛; Dito 1839 96⅞; Dito 1843 96½; Dito 1860 4½ pCt. 85¼; Venez. 22¼, ⅜; Dito 1½ pCt. 11¼; Grenada 13⅞; Dito Uitg. 4¼, $\frac{5}{16}$; Mexik. 20⅜.
Koers van het Geld: Beleening 3, Prolongatie 3, Disconto 3 pCt.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit,
I.J. DE KOCK, *President.* BOON HARTSINCK, *1ste Secretaris.*

Holl. fondsen waren heden wederom iets aangenamer.
Van vreemde effecten waren Russ. meer aangeboden.
Oostenr. waren, bij vrij levendige affaire, gunstiger gestemd.
Spaansche waren prijsh.
Van de overige soorten waren alleen Portug. flaauwer.
Nieuwe Weener Aand. 1858 ƒ 95½, 98, 97¼; Nieuwe 4½ pCt. Russen 89¼, 89 [...] Braz. 1824 v. £ 200 96¼.
Laatste Prijzen ten 5 ure: Integralen 64; Spaansche 1¼ pCt. 39¼; Binnenl. [...] Metall. 5 pCt. 51⅝, Dito Nation. 58¼ a $\frac{5}{16}$.

Granenmarkt.

Tarwe als voren, 129 ℔ b. Pools ƒ 360, 362 bij gerijven; 128 ℔ dito ƒ355 bij gerijf; dito ƒ360 per 2400 kilo van boord; 130 ℔ o. Zeeuws. ƒ 360.
Rogge bij kleinigheden tot vorige prijzen, 123, 127 ℔ Pruiss. ƒ215, 231; 117 ℔ j. Petersb. ƒ192; op levering nagenoeg onveranderd, in Julij ƒ187, Aug ƒ 192, Oct. ƒ 195, 194, 195, 196, Maart ƒ200, Pruis. per Julij ƒ192.
Boekweit zonder omgang.
Koolzaad flaauw; op 9 vat in Sept. 72½, Nov 73½ £.
Lijnzaad zonder handel.
Raapolie dadelijk onveranderd, op levering niet williger; op 6/w. ƒ 41¼; vlieg. ƒ 40; 1° Mei ƒ 43¼; Sept. ƒ 41¾ a ¼; Oct. ƒ 42¼ a 41¾; Nov. ƒ42¼ a ½; Dec. ƒ43 a 42½ a ¾.
Lijnolie dadelijk en op levering in een doen; op 6/w. ƒ31; vlieg. ƒ29¾; Sept, Oct., Nov. en Dec. ƒ31¼.
Hennepolie 6/w. ƒ37¼; vlieg. ƒ 36¼.
Raapkoeken ƒ 72 a 76. Lijnkoeken ƒ 11 a 13.

ADVERTENTIEN.

De HOUDERS van **COGNOSSEMENTEN** aan **ORDER**, over 1395 Zetwerts ROGGE en 300 MATTEN, aangebragt van ST. PETERSBURG, per het Nederl. Schoonerschip *ZEEPLOEG*, A. H. VAN DER WAL, gelieven zich te adresseren aan de Cargadoors de WED. JAN SALM EN MEIJER; zijnde het Schip tot Lossen gereed. (11831)

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.
SPECERIJ-VEILING

te ROTTERDAM, op Woensdag 8 Augustus 1860, bestaande uit:

1100	Vaten	**NOTENMUSCAAT,**	liggende te	Amsterdam.
792	"	**DITO,**	" "	Rotterdam.
358	"	**FOELIE,**	" "	Amsterdam.
435	"	**DITO,**	" "	Rotterdam.
360	"	**KRUIDNAGELEN,**	" "	Idem.
2769	Balen	**ZWARTE PEPER,**	" "	Amsterdam.
118	"	**WITTE DITO,**	" "	Idem.
5621	"	**ZWARTE DITO,**	" "	Rotterdam.
1834	Fardeelen	**KANEEL,**	" "	Amsterdam.
472	"	**DITO,**	" "	Rotterdam.
15	Kisten	**NOTENZEEP,**	" "	Amsterdam.
20	"	**DITO,**	" "	Rotterdam.

De Verkoop zal geschieden bij Kavelingen: de Notenmuscaat, Foelie en Kruidnagelen elk van 2 Vaten en de overige Goederen zoo als bij de Notitie zal worden aangewezen.
De Directie geeft de verzekering, dat zij vóór den 1sten Augustus 1861 geene andere dan de bovengemelde Specerijen aan de Markt zal brengen.
De Monsters zullen ter bezigtiging worden gesteld op 23, 24, 25 en 26 Julij en gedurende de laatste 8 dagen vóór de Veiling, terwijl dezelve op 23 Julij verkrijgbaar zullen zijn.
AMSTERDAM, 4 Julij 1860. (11815)

WILLIGE VERKOOPING door H. G. GEERS Gz., Ondernemer van Verkoopingen en Makelaar, op **HEDEN DONDERDAG 5 JULIJ 1860,** des Voormiddags ten Elf Ure, op de Westermarkt, bestaande in eene groote partij nieuw best droog **EIKEN BRANDHOUT,** aan Stapels, Blokjes en zware Spaanders, zijnde een uitmuntend gemakkelijk Keukenhout, reeds ter plaatse bovengemeld te bezigtigen. (11797)

IN UTRECHT OF OMSTREKEN

verlangt een **HEER,** eenigzins zwak van gezondheid, bij Prot. Lieden **KOST** en **INWONING,** mits Vrije Kamer met Stookplaats, à ƒ 300 's jaars. Brieven Franco onder Lr. D. O. aan den Boekhandelaar J. H. BRINKMAN, Singel, hoek Bergstraat te Amsterdam. (11796)

LOODGIETER.

Een **LOODGIETER,** zijn Werk grondig verstaande en van goede getuigenis voorzien, VAST WERK begeerende, adressere zich, met eigenhandig geteekende Brief, Franco Lett. A. Z. Bureau Handelsblad. (11809)

SMEDERIJ.

Er wordt door vertrek naar elders TE KOOP aangeboden: Eene Florissante **SMEDERIJ,** welke een Burger Bestaan oplevert. Te bevragen onder Lett. G. B., bij den Kantoor-, Boek- en Papier-Handelaar H. G. KOSTER HGZN., Nieuwendijk hoek Oudebrugsteeg, H N°. 1, te Amsterdam. (11824)

Attentie s. v. p.

TWEE FATSOENLIJKE BURGER DOCHTERS, Ouderloos zijnde, tusschen de 20 en 25 Jaren oud, wenschten gaarne tegen Primo Augustus of eerder als **WINKELDOCHTERS** geplaatst te worden, liefst in eene GRUTTERIJ of bij een BANKETBAKKER; er zal minder op Salaris dan wel op eene goede behandeling gelet worden. Iemand hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren met Franco Brieven onder Lett. J. G. H. Bureau Handelsblad. (11594)

LET WEL.

Niettegenstaande de hooge Prijzen der Levensmiddelen, gaat men in **REMBRANDT'S RESTAURATIE** steeds voort met het bezorgen van **DINÉ'S,** à 35 Cent de Persoon en hooger, alsmede het gebruik aan Huis tot de minst mogelijke prijzen; alwaar ook te bevragen is, eene ruime **GESTOFFEERDE VOORKAMER.**
(11812) St. Luciënsteeg bij de Pijpenmarkt, N°. 369.

KOPIJEN VAN BOEKWERKEN,

welke met het Regt van Uitgaaf en de overig zijnde Exemplaren zijn aangekocht door GEBROEDERS DIEDERICHS, te Amsterdam, al welke Werken niet vermeld zijn in hunnen FONDS-CATALOGUS, waarin opgave van 500 Boekwerken, die meestal tot VERMINDERDE PRIJZEN worden afgeleverd, en die à 10 Cents voor de Armen bij gemelde Uitgevers op Franco aanvrage is te bekomen:

CHESTERFIELD (LORD), LESSEN VAN WELLEVENDHEID of Wenken voor zijnen Zoon, bij zijne intrede in de Wereld. Naar het Engelsch. Tweede druk, 8°. Prijs ƒ0.75.
FEUCHTERSLEBEN (ERNST FREIH. VON), *Med. Doct.*, GEZONDHEIDSLEER DER ZIEL. Uit het Hoogduitsch, naar de 12de uitgave. Met Portret, 18°. ƒ1.40.
HONERT T. Hz. (J. VAN DEN), HET TARIEF VAN JUSTITIE-KOSTEN EN SALARISSEN IN BURGERLIJKE ZAKEN, in verband beschouwd met vroegere bepalingen en toegelicht door de daarover gehoudene beraadslagingen. Gr. 8°. ƒ4.25. *Verminderde Prijs* ƒ2.50.
———— GESCHIEDENIS EN BEGINSELEN DER WETTEN VAN 31 MEI 1843, betrekkelijk BOEDELSCHEIDINGEN. Gr. 8°. ƒ1.40. *Verminderde Prijs* ƒ1.
LAGEMANS (DR. E. G.), AUSWAHL VON PREDIGTEN DER BERÜHMTESTEN HOLLÄNDISCHEN KANZELREDNER Gr. 8°. ƒ2.85. *Verminderde Prijs* ƒ1.50.
MÄDLER (J. H.), DE STERRENHEMEL. Uit het Hoogduitsch door J. L. TERWEN, met Sterrekaart, 8°. ƒ0.50.
MÄURER (HERMAN), WAARHEDEN EN OPMERKINGEN VOOR LIEDEN DIE DENKEN. Naar de 3de Hoogduitsche Uitgave, 8°. ƒ1.50. *Verminderde Prijs* ƒ1.
MEYBOOM (DS. L. S. P.), JEZUS BLIK OP DE NATUUR EN DE MENSCHENWERELD, of welke is de Leer aangaande God en Godsdienst, die Jezus uit de Natuur afleidt? Gr. 8°. ƒ1.
MEIJER (CLARISSE S.), HOE LOONT DE KUNST? Novelle van J. MUNTER. Uit het Zweedsch vertaald, met Vignet. Gr. 8°. ƒ3.25. *Verminderde Prijs* ƒ1.50.
NASSE (DR. F.), HANDLEIDING OM BEGINNENDE ARTSEN TE OEFENEN IN HET WAARNEMEN EN BEOORDEELEN VAN ZIEKTEN. Uit het Hoogduitsch, vertaald door H. C. A. L. FOCK, *M. D.* Gr. 8°. ƒ1.40. *Verminderde Prijs* ƒ1.
PAYNE (A. H.), ZESTIG GEZIGTEN LANGS DEN RIJN, aan beide Oevers, als Panorama, op Staal gegraveerd, in fraaijen band. ƒ3.
PFANNENSCHMIDT-BUROW (JULIA), DE OPVOEDING EN VERZORGING VAN HET KIND EN DE OPLEIDING EN VORMING VAN HET MEISJE. Naar het Hoogduitsch door J. W. R. G. Met eene Voorrede van den Wel-Eerw. Heer M. E. VAN DER MEULEN, Hervormd Predikant, 8°. ƒ1.90. *Verminderde Prijs* ƒ1.25.
SIEBOLD (E. VON), HANDBOEK over de kennis en genezing der Ziekten van het Vrouwelijk Geslacht. Uit het Hoogduitsch door Dr. G. J. VAN EPEN Vier Deelen, Gr. 8°. (Uitverkocht.)

EAU DE CLOQUET.

Om wankleurig Hoofd- of Baardhaar duurzaam schoon donkerbruin of zwart te verwen, verdient dit nieuw uitgevonden Middel boven alle anderen de voorkeur. Eenvoudig en gemakkelijk in de aanwending, zonder vlakken op de huid achter te laten, voldoet het in elk opzigt aan alle vereischten. De groote Flacon met gebruiksaanwijzing kost ƒ 1.50.
Aanvrage om DEPOT Franco.

HUILE DE CAMÉLÉON.

De wonderbare uitwerking dezer **OLIE** op het Hoofdhaar, niet alleen om het golvend en glanzend te maken, maar ook om hetzelve te verrijken en te verdikken en het uitgevallene krachtig te herstellen, heeft deze Olie in dien korten tijd dat wij dezelve debiteren, reeds eene eerste plaats onder de Haarversterkende Middelen doen innemen. Wij onthouden ons dan ook van alle verdere loftuitingen, maar verzoeken allen, die op een schoon Hoofdhaar prijs stellen, met eene enkele Flacon de proef te nemen.
De groote Flacon kost ƒ 1.50.
Hoofd-Dépôt bij A. HÜLSTER & C°., in den **BLAAUWEN PORCELEINWINKEL,** Nieuwendijk H 233.
En verder verkrijgbaar bij de Heeren:

J. BOERBOOM, Deventer.	B. V. ROZENDAAL, Nijmegen.
A. H. GEERS, Borculo.	W. SCHEEFHALS, 's Bosch.
M. J. C. HAM, Utrecht.	J. H. A. WANSLEVEN, Zutphen.
P. L. MIRANDE Pz., Harlingen.	(11798)

MAGAZIJN VAN CHALES SOIERIES CONFECTIONS,

HUIDENSTRAAT BIJ DE HEERENGRACHT,
heeft op nieuw van PARIJS ontvangen om tot zeer Goedkoope Prijzen op te ruimen, eene keurige Collectie smaakvolle **MANTILLES** en **MANTELETS DEMI SAISON.**
(11823) M. J. C. DE MEIJERE.

Attentie!

DOOR BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN UIT DE HAND TE KOOP: Een geheel nieuw modern gepoliteerd Mahonijhouten **BILLARD,** met complete en fraaije Toebehooren daarbij. Te bevragen met franco Brieven of in Persoon bij H. L. SLUYTER, Martelaarsgracht, N°. 557, te Amsterdam. (11813)

TE KOOP: Een fraai en elegant **ENGELSCH RIJPAARD,** Bruine Ruin, middelbare grootte en leeftijd, volkomen gedresseerd en als Schoolpaard afgerigt. Te bevragen aan de Fransche Manège, bij den Heer G. S. PROSCH, te Amsterdam. (11515)

Een gezond, krachtvol, 26 Jarig **JONG MENSCH,** van de P. G., geschikt voor alle bezigheden, wenschte in eene betrekking geplaatst te worden, welke hem circa ƒ 5 per Week verschaft, onverschillig waar en in welke Betrekking. Adres Franco onder Lett. A. P. bij den Boekh. J. M. E. MEIJER, hoek Heerengracht en Wolvenstraat, terwijl men informatien kan bekomen bij den Notaris FRANKE, Heerengracht bij de Gasthuismolensteeg te Amsterdam. (11826)

KAMERS GEVRAAGD

tegen September of later, in Verhuurders keuze, worden voor een Heer gevraagd: Twee net **GEMEUBILEERDE KAMERS,** liefst en suite, in het midden der Stad op eene der Grachten, van de noodige Gemakken voorzien en Bediening. Men adressere zich franco met opgaaf van Stand, Huurprijs, enz., onder Lr. E. V., Bureau Handelsblad. (11821)

Bij J. H. GEBHARD en C°., te Amsterdam, is uitgegeven:
MR. C. W. OPZOOMER, Wetenschap en Wijsbegeerte. ƒ2.50.
———— De Waarheid en hare Kenbronnen ƒ2.50.
———— Het Teeken des Tijds. 50 Cents.
———— De weg der Wetenschap. 2de Druk. ƒ1.80
MR. J. L DE BRUYN KOPS, Beginselen van Staathuishoudkunde, Derde, Herziene en Vermeerderde Druk. ƒ2.80.
Eerstdaags zal verschijnen:
JULIUS CAESAR, Treurspel van SHAKESPEARE, vertaald door MR. C. W. OPZOOMER.
R. FRUIN, (Hoogleeraar te Leyden.) De Onpartijdigheid van den Geschiedschrijver.
BEGINSELEN VAN WISSELREGT, door MR. J. G. KIST, Tweede Druk. (11811)
STUDIEN OVER KRANKZINNIGHEID EN GEMOEDSLIJDEN, naar DR. NEUMANN bewerkt, door DR. J. J. KERBERT.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Berigt aan het Reizend Publiek.

Van af 5 Julij e. k. is de **STOOMBOOT** *DE ZUIDERZEE* niet meer in dienst der Maatschappij, maar zal de dienst tusschen **AMSTERDAM** en **ZUTPHEN** worden gedaan door de zoo zeer voor Passagiers geschikte **STOOMBOOT** *FLEVO.*
(11781) **DE DIRECTIE.**

NED. RHIJN-SPOORWEG.

De **DIRECTIE** brengt ter kennis van belanghebbenden, dat ter gelegenheid van het **GROOTE ZANGERSFEEST TE GEND** den 8sten Julij e. k. aan alle in Nederland gevestigde Zangvereenigingen de gelegenheid wordt aangeboden zich Zaturdag daar heen te begeven en Maandag terug te keeren tot **VEEL VERMINDERDE VRACHT** op den Nederl. Rhijn- en den Nederl. Belgischen Spoorweg; zullende voor EERSTE KLASSE de Vracht van Tweede Klasse en voor TWEEDE KLASSE die van Derde Klasse slechts verschuldigd zijn. De Secretarissen van bedoelde Vereenigingen hebben zich daartoe uiterlijk Vrijdag 6 Julij schriftelijk te wenden tot den Controleur der Maatschappij te Amsterdam, met eene opgave van de Namen van het aantal der Medereizenden en van het Station van Vertrek, alwaar hun bij vertrek het noodige Bewijs ook voor de terugreis zal worden ter hand gesteld. (11814)
AMSTERDAM, 3 Julij 1860. **DE DIRECTIE.**

PRICE & C°., MONTPELLIERHOUSE, London, Perfumers to her Majesty the Queen and Prince Albert, and **DELCROIX & C°.,** Royal Perfumers, Newbondstreet London, beg to inform the Nobility and Gentry of the Netherlands, that all their fashionable Perfumes are sold at the London prices without any augmentation for duty and other expences, by the VERKOOPHUIS.
VICTORIA bouquet, PRINCE ALBERT and d'ORSAY bouquets, bouquets de ROSE, RONDELETIA, Price's COLDCREAM for chapped hands and face; Delcroix's KALYDOR for the complexion; LIPSALVE, Golden Oil of Macassar, Bearsgrease, old brown and white Windsor Soap, Marking Ink, &c.

SCHOUWBURGEN, CONCERTEN, ENZ.

STADS SCHOUWBURG. Donderdag 5 Julij. **BENEFICE-VOORSTELLING** van Mw. RISTORI. *Pia des Tolomei*, treurspel in 5 Bedrijven, door C. Marinco. Pia, Mw. Ristori; Renaud de la Pietra, de Heer Majeroni. Gevolgd door de groote scène der Slaapwandeling van Lady Macbeth, in het treurspel *Macbeth* van Shakespeare. Lady Macbeth, Mw. Ristori. (8 ure.)
Prijzen der Plaatsen: Balcon ƒ5; Loge ƒ4; 1ste Amphitheater ƒ3; Parterre ƒ2; 2de Amphitheater ƒ1.50; 1ste Gaanderij ƒ1; 3de Amphitheater en 2de Gaanderij ƒ0.50.
De BROCHURE in de Italiaansche en Fransche Taal is verkrijgbaar bij de Erven H. VAN MUNSTER EN ZOON, Warmoesgracht, LL 58, alwaar ook het Album Artistique, de Portretten en de Biographie van Mw. RISTORI te bekomen zijn.

CAFÉ DE L'EUROPE.
SOIRÉES MUSICALES HUMORISTIQUES,

heden en volgende Avonden, door de Familie **BUZIAU.** Donderdag ten 11 Ure: Parodie de l'Opera Robert le Diable, grande scène comique, chantée par Mr. BLACHER.
Aanvang 8½ Ure. **F. P. ANTENI.**
NB. GEVRAAGD een bekwaam **PIANIST.** Brieven franco.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.

KORT VERSLAG VAN DEN TOESTAND

DER

Provincie Noord-Holland,

GEDAAN AAN DE PROVINCIALE STATEN VAN DAT GEWEST, DOOR DE GEDEPUTEERDE STATEN, IN DE ZOMER-VERGADERING VAN HET JAAR 1860.

I. Bevolking.

De wettige bevolking der provincie bedroeg op 31 December 1859, 539,960 zielen (260 623 mannen, 279,337 vrouwen); waarvan in de steden 339,987 (159,686 mann., 180,301 vr.); en ten platten lande 199,973 (100,937 mannen, 99,036 vr.). De feitelijke bevolking was op dat tijdstip 548,034 zielen (264,688 mann., 283,366 vr.), in de steden 346,382 (162,580 mannen, 183,802 vrouw), ten platten lande 201,672 (102,108 mannen, 99,564 vr.), waaronder begrepen zijn 1818 mannen van de landmagt (1344 in de steden en 474 ten platten lande); 1308 man der zeemagt (321 in de steden en 987 ten platten lande); 531 krankzinnigen (228 mann., 303 vr), 63 in de steden (21 mann., 42 vr.), 468 ten platten lande (207 mann., 261 vr); 978 gevangenen (909 mann., 69 vr.); in de steden 975 (609 mann., 69 vr.). ten platten lande 3 mannen. Het aantal geboorten heeft bedragen 20,086 (10351 mannen, 9735 vrouwen), in de steden 6326 mann., 5945 vr.; ten platten lande 4025 mann., 3790 vr.; wettige 9877 mann, 9288 vr.; in de steden 5910 mann. 5572 vr., ten platten lande 3467 mann., 3716 vr., onechte 474 mann. 447 vr.; in de steden 416 mann., 373 vr, ten platten lande 58 mann.. 74 vr., levenloos geboren aangegeven 613 mann., 458 vr., in de steden 395 mann., 284 vr.; tweelinggeboorten 203, 211 mann., 198 vr. (daaronder 8 drielinggeb. te Amsterdam), wettige 196 (daaronder 3 drielingen te Amsterdam), onechte 7. Het aantal gesloten huwelijken was 4597, waarvan 2735 in de steden 1862 ten platten lande; scheidingen van tafel en bed 6 in de steden; echtscheidingen 32, in de steden 29, ten platten lande 3. Het getal der overledenen was 17,543 (8731 mann., 8812 vr.), in de steden 5274 mann, 5585 vr., ten platten lande 3457 mann., 3227 vr.

Naar de godsdienstige gezindheden was de bevolking verdeeld als volgt: Nederl. Hervormden 290,836 (173,604 in de steden, 117,232 ten platten lande); Waalsch Herv. 3342 (in de steden 3204. ten pl. lande 138); Presbyterianen 270 (in de steden 251, ten platten lande 19); Epicopalen 210 (177 in de steden, 33 ten platten lande); Evang. Lutherschen 33,645 (31,415 in de steden, 2230 ten platten lande); Herst. Lutherschen 8871 (8223 in de steden, 648 ten pl. lande); Doopsgezinden 15,733 (7442 in de steden, 8291 ten pl. lande); Remonstranten 1421 (1284 in de steden, 137 ten platten lande); Moravische broeders 15 in de steden; Christelijke Afgescheidenen 3894 (1067 in de steden. 2827 ten platten lande); Roomsch Katholijken 146,853 (82,319 in de steden, 64,534 ten pl. lande); Bisschoppelijke Cleresie 3138 (514 in de steden, 2624 ten pl. lande); Israëliten: Nederduitsch 28123 (27,082 in de steden, 1041 ten platten lande); Portugeesch 3045 (3031 in de steden, 14 ten platten lande); tot geene der gezindten behoorende 564 (359 in de steden (daaronder 15 personen te Amsterdam, die tot de Grieksche kerk behooren), 205 ten platt. lande).

Het aantal landverhuizingen was 52, benevens 19 vrouwen en 57 kinderen.

Aan de bevolkingsregisters wordt over het algemeen de vereischte zorg besteed. Het bijhouden daarvan levert in verscheidene gemeenten weinig zwarigheid op; in andere daarentegen, welker bevolking gedurig afwisselt, valt het zeer moeijelijk de registers op den duur met de bevolking te doen overeenstemmen. De graad van naauwkeurigheid dier registers staat ook ongetwijfeld niet overal gelijk. De laatste volkstelling heeft in sommige gemeenten eene uitkomst opgeleverd, die van het cijfer door de bevolkingsregisters aangewezen vrij aanmerkelijk verschilde. Ofschoon dit welligt gedeeltelijk aan begane onnaauwkeurigheden is toe te schrijven, heeft het toch ook zeker voor een gedeelte zijne oorzaak daarin, dat de grondslagen bij de telling en bij de inrigting der registers aangenomen niet dezelfde zijn.

II. Regeling en bestuur van de Provinciale huishouding.

Zamenstelling van de Provinciale Staten. De verdeeling van de provincie in kiesdistricten, heeft in het afgeloopen jaar geene verandering ondergaan. Ook in de zamenstelling van de onderkiesdistricten is geene verandering gekomen. Het aantal kiesdistricten, waarin de provincie is verdeeld, bedraagt 12, het aantal kiezers 12,887. Het aantal kiezers is met 143 verminderd.

Veranderingen in het personeel der Provinciale Staten. In de plaats van den Heer E. T. Scheltinga Winterberg, overleden, is gekozen de Heer P. Hulst. De plaats van den Heer Swaan, overleden, was bij het einde des jaars nog niet vervuld. Ter vervanging van den Heer H. Croockewit, die bedankt heeft, is gekozen de Heer J. J. A. Santhagens; de Heer A. van Geuns is benoemd in de plaats van den Heer Jhr. C Hartsen, die ophield lid der Staten te zijn, doordat hij tot lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal benoemd werd. Over de geheele provincie heeft 28 pCt. der stemgeregtigden aan de verkiezingen deel genomen. De deelneming was het grootst in het district Weesp, waar 73 pCt. der kiezers op kwamen, en het kleinst in het district Amsterdam, waar slechts 17 pCt. der kiezers stemden. Bij het ingestelde onderzoek van geloofsbrieven werd bevonden, dat bij de verkiezing van vier leden zekere onregelmatigheden hadden plaats gehad. Er zijn bij de regterlijke magt geene geschillen over de lijsten van stemgeregtigden ter verkiezing van leden van de Staten Generaal of van de provinciale Staten aangebragt.

Overzigt van de werkzamheden der Provinciale Staten. In de zomervergadering is het eerst in behandeling genomen het rapport der commissie, benoemd om het belang van het gewest bij den aanleg van nieuwe spoorweglijnen of de verbinding met reeds bestaande te overwegen, en ter bevordering van dat belang voorstellen te doen.

In dit rapport stelde de commissie voor een adres in te dienen van Z. M. den Koning en een ander aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Na eene korte beraadslaging over de redactie van enkele zinsneden, ten gevolge waarvan het adres aan den Koning eene kleine wijziging onderging, werden de beide adressen goedgekeurd.

De Heer Jhr. C. Hartsen, werd met 37 stemmen tegen 31 benoemd tot lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal, in plaats van den Heer [illegible]inger. De Heer van der Oudermeulen werd herkozen

De begrooting voor 1860 van de kosten van het provinciaal bestuur voor zoo veel het rijks-bestuur is, werd zonder beraadslaging vastgesteld. De rekening van de provinciale uitgaven over 1857 werd goedgekeurd. Op de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven zijn 5 nieuwe posten van uitgaaf gevoegd, ten gevolge van vooraf genomen besluiten.

De reeds in 1858 door Ged. St. ingediende en toen in handen eener commissie gestelde voordragt, betreffende een subsidie van *f* 9000 te verleenen voor het aanleggen van eene haven op Wieringen, is goedgekeurd.

Ook is aangenomen het voorstel om pensioen te verleenen aan de gewezen ambtenaren van den provincialen waterstaat G. Timmermans en W. Stom.

Het voorstel om voor een prijs van *f* 4000 aan te koopen den Zeedijk beoosten Naarden en eenige aangrenzende gronden is aangenomen.

In de zomervergadering zijn vastgesteld reglementen van bestuur voor den Groot Limmerpolder, den Noordscharwouderpolder, den Zuidpolder bij Edam, den Rietwijkeroorderpolder en den polder Heerhugowaard en eene wijziging in het reglement van bestuur voor den Haarlemmermeerpolder.

In de najaarsvergadering zijn vastgesteld reglementen van bestuur voor de bannen van het ambacht der Vier Noorder Koggen, voor den Binnenpolder onder Hoogwoud, Aartswoud en Opmeer, voor den polder de La[illegible]hoek, voor den Waarderpolder, den Zuiderpolder, den Romolenpolder, den Poelpolder, den Vereenigden Binnenpolder en den Rottepolder, alle gelegen onder de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Houtrijk en Polanen; voorts eene wijziging van het reglement, vaststellende het toezigt op den Noorder IJ- en Zeedijk en een nieuw reglement omtrent het dragen der kosten van den Noorder IJ- en zeedijk.

In de zomermaanden werd in behandeling genomen eene missive, betreffende het in 1858 uitgebragte rapport der commissie, welke belast geweest was met eene locale inspectie der duinen en van het strand langs de Noordzee van Kijkduin af tot bezuiden Kamperduin. Bij die missive werd eene voordragt gedaan om eene commissie van deskundigen te benoemen om de vragen te beantwoorden, of de toestand van het strand en van de duinen langs de Noordzee inderdaad van dien verontrustenden aard is, dat het oogenblik moet geacht worden geboren te zijn om door krachtige middelen te trachten den duinregel te beschermen en strandverlaging tegen te gaan, waarin die middelen zouden moeten bestaan en hoeveel de kosten daarvan zouden moeten bedragen; dit voorstel werd aangenomen en tot leden der commissie werden benoemd de Heeren Conrad, Storm Buysing en Jhr. Ortt van Schonauwen.

Wat betreft de wegen der zes steden, werd er naar aanleiding van een door eenige leden gedaan voorstel besloten, bij de besturen dier steden eene poging aan te wenden, opdat zij zich nog gedurende de negen eerste maanden van 1860 met het beheer over de wegen zouden belasten, onder genot van drie vierde van het gewone jaarlijksche subsidie van de provincie en ook van dat van het rijk, voor zoo ver dit door de regering zou worden toegestaan. De uitnoodiging, aan de besturen der steden gerigt, heeft het gewenschte gevolg gehad.

De rekening van het gesticht Meerenberg over 1858 en de begrooting voor 1860 vastgesteld, is goedgekeurd. Het voorstel tot het plaatsen van bliksemafleiders op het gebouw van het gesticht is aangenomen.

De commissie in wier handen was gesteld het voorstel betreffende het verleenen van subsidie van wege de provincie aan de clinische scholen te Haarlem, Alkmaar en Hoorn, stelde voor, dat de gewone subsidiën nog over 1860 zouden verleend worden; doch dat men zich tot de regering zoude wenden met het verzoek de koninklijke besluiten, waarbij de geneeskundige scholen zijn opgerigt, in zoo verre te wijzigen, dat in deze provincie voortaan slechts ééne school zou behoeven gevestigd te zijn. Deze conclusie werd aangenomen.

De Minister van Binnenl. Zaken, deswege gehoord, antwoordde dat de geneeskundige scholen, na bekomen vergunning van den Koning, waren opgerigt door de besturen der gemeenten waar zij gevestigd zijn, en dat dus ook de intrekking van die scholen alleen van die gemeentebesturen zou kunnen uitgaan.

Gedeputeerde Staten. Personeel. In het afgeloopen jaar moesten als leden van Gedeputeerde Staten volgens den rooster aftreden de Heeren Jhr. G. F. van Tets, Jhr. Mr. D. Rutgers van Rozenburg en Mr. G. Corver Hooft. Zij werden met volstrekte meerderheid van stemmen op nieuw benoemd. Insgelijks werd met volstrekte meerderheid van stemmen als lid van Ged. Staten herkozen de Heer Mr. J. F. T. van Valkenburg. Eindelijk werd de Heer Jhr. L. J. Quarles van Ufford met volstrekte meerderheid van stemmen op nieuw benoemd tot buitengewoon lid van Gedeputeerde Staten.

Kort begrip der werkzaamheden van Gedeputeerde Staten. Het toezigt over de fin. aangelegenheden heeft in het afgeloopen jaar meer werkzaamheden opgeleverd dan in 1858, daar verscheidene gemeentebesturen overgegaan zijn tot het herzien van de tarieven van plaatselijke belastingen, het wijzigen van de verordeningen op de invordering der belastingen of het invoeren van nieuwe belastingen. Eenige gemeente-besturen hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt, om in de verordeningen op de invordering van de belastingen die wijzigingen te brengen, waarvan de wenschelijkheid door de ondervinding gebleken was. Wat betreft de nieuw ingevoerde belastingen, deze zijn voornamelijk belastingen op voorwerpen van verbruik, tot welker hefling het steeds klimmend bedrag der behoeften van de gemeenten, vooral voor de kosten van armwezen en onderwijs, aanleiding heeft gegeven. Bovendien is men in eenige gemeenten overgegaan tot het heffen van schoolgeld, het verhoogen van de hoofdelijke omslagen, het invoeren van belastingen op honden, op tooneelvertooningen, enz. Het beheer der gemeente-financien is zeer regelmatig gevoerd.

Er zijn 54 bezwaarschriften tegen aanslagen in de plaatselijke directe belastingen ingediend.

De behandeling van waterstaats- en polderaangelegenheden heeft weder een zeer aanzienlijk deel der werkzaamheden van Ged. Staten uitgemaakt.

De zaken betreffende het lager onderwijs, in 1859 door Ged. Staten behandeld, zijn niet zoo talrijk geweest als mogt worden verwacht. Slechts een betrekkelijk gering aantal gemeentebesturen is in dat jaar overgegaan tot de regeling van het lager onderwijs overeenkomstig de wet. Niettegenstaande de aansporing der regering, om zoo spoedig mogelijk tot die regeling over te gaan, wenschen de meeste besturen daarmede te wachten tot het laatste jaar van den driejarigen termijn.

De behandeling van zaken betreffende het armwezen heeft in het afgeloopen jaar veel werkzaamheden opgeleverd. Uithoofde van de belangrijke financiële bezwaren, welke voor verscheidene gemeenten uit de bepaling der wet omtrent het onderstandsdomicilie voortspruiten, laten de besturen dier gemeenten zich niet gemakkelijk overtuigen van de verpligting om elders verleenden onderstand te bekostigen. Van daar dat zoowel over het domicilie van onderstand van bedeelde personen, als over het verhaal en het verhaalbaar bedrag van onderstand, menigvuldige geschillen ontstaan.

Provinciale ambtenaren. De wijze, waarop ieder hunner zijne taak heeft vervuld, verdient allen lof. Aan een der twee klerken is op verzoek eervol ontslag verleend. In die vacature is spoedig voorzien. Overigens zijn er in den loop des jaars, ten gevolge van overlijden, nog twee tweede klerken aangesteld en is aan eenige ambtenaren eene verhooging van jaarwedde toegekend.

Provinciale archieven. Het provinciale archief is in het afgeloopen jaar aanmerkelijk verrijkt, zoodat het noodig is geworden het locaal tot plaatsing daarvan bestemd, met een vertrek te vergrooten. Ten geschenke zijn ontvangen: van den Heer Bouman, hoofd-ingeland van de Beemster, een band (HS. in folio) met extracten aangaande het zeewezen van den staat, meerendeels getrokken uit de resolutien van de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden; van den Heer F. M. le Jay, burgemeester van Assendelft, een exemplaar der handvesten, keuren en ordonnantien van Assendelft, gedrukt te Amsterdam in 1768; van de Heeren W. G. de Bruyn Kops, ambtenaar ter provinciale griffie, en van Os, secretaris van de gemeente Zijpe, eenige kaarten. Voorts zijn aangekocht de volgende werken: 1. Register op de placaten, octrooijen en ordonnantiën, staande geregistreerd in de Memoriaalboeken der griffiers van Holland, 1513—1590; 2. Verbalen, memorien en brieven betreffende Neerlands waterstaat, 1745 tot 1748, afkomstig van C. Hop, gecommitteerden raad; 3. Aanteekeningen betreffende de Nederlandsche geschiedenis, uit verschillende kronijken en schriften verzameld; 4. Pancras van Castrickom, kronijk van Westfriesland tot het jaar 1526; 5. Privilegien, octrooijen en regeringslijsten van Alkmaar; 6. Privilegien en octrooijen van Alkmaar, welke onder de gedrukte handvesten tot heden (1728) niet gevonden worden; 7. Privilegien van Kennemerland en Kennemer gevolg, naar de originele extracten ter rekenkamer van Holland genomen en geteekend door L. van der Goes in 1601; 8. Privilegien en octrooijen van Waterland (tot 1600) met later geschreven bijvoegselen; 9. Eenige stukken betreffende de Purmer en Purmerland.

Door den Minister van binnenl. zaken is goedgekeurd het voorstel van den rijks archivaris, om een dubbel van de Hollandsche Grafelijkheidsregisters, dat zich op het rijksarchief bevond, over te plaatsen naar het provinciaal archief van Noord-Holland, onder bepaling dat de overneming plaats hebbe op gelijke voorwaarden als vroeger ten aanzien van de memorialen van den hove gemaakt zijn. Van het rijks archief is voorts terug ontvangen een deel van de acten en missiven der Gecommitterde Raden van Westfriesland en het Noorderkwartier (1780—1784), dat, waarschijnlijk vroeger ter leen gegeven, reeds lang in het provinciale archief gemist werd. Uithoofde van de gestadige uitbreiding der boekverzameling van het archief, heeft de archivaris een nieuwen catalogus van de gedrukte boeken gemaakt. De archivaris is voortgegaan met het maken van aanteekeningen van hetgeen omtrent den waterstaat van Noord-Holland voorkomt in de acten- en missivenboeken der Gecommitteerde Raden van Westfriesland en het Noorderkwartier en in de resolutieboeken van hetzelfde collegie. Van eenige belangrijke stukken uit een oud privilegieboek van Geestmer-ambacht, geschreven op perkament en berustende te Zuidscharwoude, is door den archivaris een afschrift vervaardigd en in het provinciaal archief geplaatst.

Provinciale financiën. De begrooting van de kosten van het provinciaal bestuur, voor zoo veel het rijksbestuur is, is vastgesteld tot een bedrag van *f* 64,095.

De begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven is vastgesteld in inkomsten en uitgaven op *f* 217,073.39½. Het beheer van de provinciale financien heeft zeer geregeld plaats gehad en zonder dat zich daarbij moeijelijkheden hebben voorgedaan.

III. Vereeniging en splitsing van gemeenten.

Er heeft in het afgeloopen jaar geene vereeniging of splitsing van gemeenten plaats gehad. Het in twee vorige verslagen vermelde wetsontwerp houdende de wijze en voorwaarden van de verandering der grensscheidingen tusschen de gemeenten Leimuiden, Aalsmeer, Uithoorn en Nieuweramstel en toevoeging van Leimuiden aan de provincie Zuid-Holland, is nog niet bij de wetgevende magt ingediend.

Zamenstelling der gemeenteraden. Opmerkingen omtrent de verkiezingen Op den 1sten Dingsdag van September moest een derde der Gemeenteraads leden aftreden. Het aantal der te verkiezen leden ten platten lande, was 274, aan de eerste stemming namen deel 5082 kiezers, daarbij werden gekozen 235 leden; aan de herstemming namen deel 1505 kiezers. Gekozen werden toen 39 leden. Niet herkozen werden 41 leden.

In de steden was het aantal te verkiezen leden 51, het aantal kiezers was 10293. Aan de eerste stemming namen deel 2494 kiezers en werden gekozen 44 leden, aan de herstemming namen 2262 kiezers deel en werden gekozen 7 leden, vijf leden werden niet herkozen.

Behalve de algemeene verkiezingen ter vervulling der plaatsen van het volgens de wet aftredende derde gedeelte der raadsleden, hebben nog 52 andere verkiezingen plaats gehad ter vervulling van buitengewone vacaturen in de gemeenteraden. Van 5541 stemgeregtigden hebben 2469 aan de eerste stemming en van 3289 stemgeregtigden hebben 1544 aan de herstemming deel genomen.

Gemeentebesturen. In het personeel der burgemeesters hebben 16 veranderingen plaats gehad. In personeel van wethouders hebben 29 veranderingen plaats gehad.

Gemeente-verordeningen. In het afgeloopen jaar zijn 64 politieverordeningen in verschillende gemeenten van het gewest vastgesteld. Tegen de meeste dezer verordeningen, zoo als zij oorspronkelijk waren vastgesteld, zijn bedenkingen gerezen. De mededeeling daarvan aan de gemeente-besturen heeft gewoonlijk het gevolg gehad dat die besturen tot de verlangde wijzigingen besloten hebben; zoodat geene verordeningen ter vernietiging zijn voorgedragen. De veranderingen, welke in het personeel van gemeente-secretarissen en ontvangers hebben plaats gehad zijn 18 in getal.

Gemeente-archieven. Het archief te Haarlem is verrijkt met het archief der schutterijen, dat bij den majoor kommandant berustte, en met de stukken, die zich nog in de Brouwerskapel in de groote kerk bevonden. Beide verzamelingen zijn behoorlijk in orde gebragt. De kaarten, die zich op het archief bevinden, zijn in portefeuilles gelegd en er is daarvan een inventaris opgemaakt. De in 1858 gemaakte voorloopige inventaris van de boeken en registers is door den archivaris gesplitst en zal weldra geheel afgewerkt zijn. Van het oude archief te Alkmaar is nog geene beschrijving gemaakt; B. en W. achten het echter zeer wenschelijk dat dit eenmaal geschiede. De beschrijving van het archief te Hoorn, waarmede reeds voor eenigen tijd een aanvang gemaakt is, wordt regelmatig ofschoon langzaam voortgezet. Van het archief te Krommenie, waarvan de heer J. Schaap de beschrijving op zich genomen heeft, is de eerste catalogus in het afgeloopen jaar gereed gekomen. Van het archief te Zwaag, dat eenigzins verwaarloosd was, is in het afgeloopen jaar een inventaris opgemaakt. Het archief van de gemeente Sloten is bij den brand, welke in het afgeloopen jaar te Sloterdijk heeft plaats gehad, grootendeels vernield. De registers van den burgerlijken stand zijn op één na bewaard gebleven.

Begraafplaatsen. Te Alkmaar heeft men besloten den gebrekkigen frontmuur van de begraafplaats te doen afbreken en te vervangen door een ijzeren hek op eene steenen met hardsteen gedekte voeting. Op de begraafplaats van de gemeente Helder is de regelmatige verdeeling der graven, waarmede men in 1858 begonnen was, voortgezet en ten einde gebragt. Door Mr. P. Loopuyt, eigenaar van de Graaflijkheidsduinen, is een stuk duingrond ter groote van 7000 vierk. el voor niet aan de gemeente Helder afgestaan om tot vergrooting van de begraafplaats te worden gebezigd. Voorts heeft de gemeente voor eene som van *f* 3562.90 eenige gronden in den Huisduiner polder aangekocht, ten einde het noodige terrein te verkrijgen om een beteren en korteren weg naar de begraafplaats aan te leggen. Te Krommenie heeft men besloten tot het aanleggen van eene nieuwe begraafplaats. Te Buiksloot zijn aan de begraafplaats eenige veranderingen gemaakt. Het aanleggen van eene algemeene begraafplaats in de gemeente Haarlemmermeer, op het daartoe aangekochte terrein bij het dorp aan de Kruisvaart, is in het afgeloopen jaar aanbesteed. De uitvoering van het werk heeft ook nog in dat jaar plaats gehad. Te Heemskerk zal de omringmuur der algemeene begraafplaats gedeeltelijk vernieuwd moeten worden. De algemeene begraafplaats te Uithoorn is met een nieuw ijzeren hek omgeven. Ook te Heemstede is de omheining der begraaf plaats verbeterd.

Gemeente-financiën. De begrootingen der gemeenten waren voor 1859 vastgesteld tot een gezamenlijk bedrag van: Ontvangsten, buitengewone: batige saldo's *f* 550138.98, in de steden *f* 448517.50, ten platten lande *f* 101621.48, andere buitengewone ontvangsten *f* 1216068.64, in de steden *f* 1132592.34, t. pl. l. *f* 83476.30, geheel *f* 1766207.62, in de steden *f* 1581109.84, ten pl. lande *f* 185097.78; gewone hoofdelijke omslagen *f* 1247447, in de steden *f* 975300, ten platten lande *f* 272147, andere directe belastingen *f* 539733.32, in de steden *f* 406753.73^5, ten platten lande *f* 132979.58^5, indirecte belastingen *f* 1904580.42^5, in de steden *f* 1732732, ten platten lande *f* 171848.42^5, gemeente belastingen, niet tevens rijksbelasting *f* 326065.35, in de steden *f* 319745, ten platten lande *f* 6320.35, heffingen en retributiën *f* 481563.46, in de steden *f* 438915.26. ten platten lande *f* 42648.20, diverse inkomsten *f* 460805.72^5, in de steden *f* 341031.74, ten platten lande *f* 119773.98^5, te zamen *f* 4960195.28, in de steden *f* 4214477.73^5, ten platten lande *f* 745717.54^5.

Het geheele bedrag der geraamde ontvangsten, gewone en buitengewone te zamen, is *f* 6.726.402.90.

De geraamde uitgaven bedroegen: Kosten van bestuur *f* 401984.18^5, in de steden *f* 237851.50, ten platten lande *f* 164132.68^5, openbare werken *f* 994710.30^5, in de steden *f* 851504 56, ten platten lande *f* 143205.74^5, publieke veiligheid *f* 405512.45^5, in de steden *f* 333638 90, ten platten lande *f* 71873.55^5, restitutien en perceptiekosten *f* 939164.86, in de steden *f* 902243 80, ten platten lande *f* 36921.06, belastingen en ongelden *f* 60693.25, in de steden *f* 43368.05^5, ten platten lande *f* 17325.19^5, armwezen *f* 790372.58^5, in de steden *f* 633232.99^5, ten platten lande *f* 157139.59, onderwijs *f* 363311.63, in de steden 225935.36, ten platten lande *f* 137376.27, onvoorziene uitgaven *f* 131289.15^5, in de steden *f* 94225.35, ten platten lande *f* 34063.80^5, rente van gemeenteschuld *f* 856417.10, in de steden *f* 846251.36, ten platten lande *f* 10165 74, lijfrenten, pensioenen en wachtgelden *f* 77753.22, in de steden *f* 74450.42, ten platte lande *f* 3302 80, geheel der gewone uitgaven *f* 5021208.74^5, in de steden *f* 4242702.30, ten platten lande *f* 778506.44^5; buitengewone uitgaven *f* 1701643 65, in de steden 1552740.44, ten platten lande *f* 148903.21. Het geheele bedrag der geraamde uitgaven, gewone en buitengewone te zamen, was voor de provincie *f* 6.722.852 39^5, voor het platte land *f* 927 409.65^5, voor de steden *f* 5.795.44.274.

Te Haarlem heeft men de demping van de Oude en Kraaijenhorster grachten, een belangrijk werk, voor een aanzienlijk gedeelte uit de gewone middelen kunnen bekostigen. Te Alkmaar is bij de behandeling der begrooting voor 1860, uithoofde van den ruimen voorraad kasgeld, het denkbeeld geopperd om of de schuldaflossing te bespoedigen of de directe belasting te verminderen. Met het oog op de kosten, welke voor de organisatie van het schoolwezen gevorderd zouden worden, heeft men echter gemeend zich voor alsnog van zoodanige maatregelen te moeten onthouden. In deze laatste gemeente heeft vooral eene hoogere opbrengst der verbruiksbelastingen, ten gevolge van herziening der verordeningen op die middelen en van verbeterd toezigt bij de hefling, veel tot verbetering der financien bijgedragen. Omtrent den geldelijken toestand der overige steden zijn geene bijzonderheden te melden. Onder de voornaamste plattelandsgemeenten is er eene, welker geldmiddelen in buitengemeen gunstigen staat verkeeren, namelijk den Helder. Dit is te meer opmerkelijk daar deze gemeene eene van de weinige is, waar geen hoofdelijk omslag geheven wordt. De hoofdelijke omslagen zijn over het algemeen

in de plattelands-gemeenten minder drukkend dan in de steden, omdat zij in de eerstgenoemde gemeenten meestal tot een matig bedrag geheven worden en men er sedert lang aan gewoon is. In de gemeenten Koog aan de Zaan en Edam is de belasting op het gemaal weder ingevoerd, terwijl men in de laatste gemeente tevens is overgegaan tot het heffen van eene belasting op den kunstwijn; te Bennebroek en Heemstede, is eene belasting op het gedistilleerd ingevoerd; in Haarlemmermeer en Leimuiden, is besloten tot het heffen van eene belasting op het gedistilleerd en op den wijn.

In 19 gemeenten is bij de regeling van het onderwijs tot het heffen van schoolgeld besloten. Bij het einde van 1859 waren de rekeningen der gemeenten over 1858 bijna alle goedgekeurd. Van de begrootingen voor 1860 waren er op het genoemde tijdstip 3 nog niet ingekomen, nameijk die van Diemen, Terschelling en Watergraafsmeer.

IV. Medische Politie.

Algemeene gezondheidstoestand. Over het algemeen is de gezondheidstoestand gedurende het afgeloopen jaar ongunstig geweest. Zoowel in de vijf eerste maanden des jaars als in het grootste gedeelte van het laatste halfjaar, was het aantal zieken in de meeste plaatsen zeer groot. Iets gunstiger was de toestand in de maand Junij en het begin van Julij. Aanvankelijk was het heerschende ziekte-karakter catarrhaal in het zuiden, catarrhaal rheumatisch in het noorden der provincie; in de nazomer was het gastrisch-bilieus, vervolgens weder catarrhaal. Tusschenpoozende koortsen zijn, even als in 1858, de meest voorkomende ziektevorm geweest. Onder de plaatsen waar men bijzonder veel van koortsen te lijden gehad heeft, kunnen weder genoemd worden de steden Amsterdam en Haarlem; eene andere van de meest bevolkte gemeenten van deze provincie, namelijk Zaandam, behoort onder die, waar men in het afgeloopen jaar bijna geheel van koortsen verschoond gebleven is. Op sommige plaatsen zijn de koortsen in 1859 nog hardnekkiger geweest dan in het voorgaande jaar. Dit was vooral het geval te Haarlem. Men kan veilig aannemen dat het hooge cijfer van sterfte, waardoor zich het afgeloopen jaar gekenmerkt heeft, grootendeels aan deze koorts-epidemie toe te schrijven is.

De mazelen zijn in het afgeloopen jaar ook zeer menigvuldig voorgekomen. De epidemie van mazelen is niet in alle gemeenten, waar zij zich vertoond heeft, gelijktijdig waargenomen.

Van de cholera is het gewest ook niet bevrijd gebleven, ofschoon die ziekte toch, behalve op enkele plaatsen, niet kan gezegd worden epidemisch geweest te zijn. Binnen het ressort Haarlem werden er 26 personen door aangetast, waarvan 16 overleden en 10 herstelden. Van alle gemeenten binnen dit ressort is de Rijp het sterkst door de cholera bezocht geweest. In het ressort Amsterdam zijn vrij wat meer gevallen van cholera voorgekomen. Te Ankeveen zijn aangetast 15 personen, overleden 10, te 's Graveland aangetast 5, overleden 3, te Kortenhoef aangetast 10, overleden 9, te Nederhorst den Ber aangetast 37, overleden 29, te Watergraafsmeer aangetast 5, overleden 1, te Nieuwer-Amstel aangetast 10, welke alle zijn overleden, te Weesp aangetast 8, overleden 3.

De kinderziekte heeft in het afgeloopen jaar nergens epidemisch geheerscht, ofschoon zij het geheele jaar door hier en daar is waargenomen.

Koepok-inenting. Door de provinciale commissie te Haarlem residerende wordt gemeld, dat het aantal opgegevene vaccinatien binnen de gemeenten van haar ressort heeft bedragen 3595, tegen 10593 in 1858. Ofschoon deze cijfers niet als eene volledige statistiek van de vaccine kunnen aangemerkt worden, kan men er toch veilig uit besluiten, dat het aantal vaccinatien in 1859 veel geringer geweest is dan in 1858.

Door de beide provinciale geneeskundige commissien in dit gewest wordt te kennen gegeven, dat de zaak der vaccine over het algemeen niet zoo zeer wordt behartigd als wel wenschelijk zou zijn.

Geneeskundige dienst. De winkelvisitatien in de overige gemeenten van haar ressort, door de te Amsterdam residerende provinciale commissie verrigt, hebben het volgende resultaat opgeleverd Bij 18 geneeskunstoefenaren, waarvan 3 med. doctoren, 13 plattelandsheelmeesters en 2 apothekers, werd de staat der winkels zeer goed bevonden; bij 20, waarvan 5 med. doctoren, 14 plattelandsheelmeesters en 1 apotheker, goed; bij 7, waaronder 3 med. doctoren en 4 plattelandsheelmeesters, middelmatig.

Door de te Haarlem gevestigde provinciale commissie wordt gezegd, dat de toestand der winkels van de plattelandsheelmeesters en apothekers, zoowel als die van de heel- en verloskundige instrumenten der eerstgenoemden, op enkele uitzonderingen na, voldoende was. De laatstgenoemde commissie heeft in het afgeloopen jaar één proces-verbaal wegens overtreding van de verordeningen op de medische politie aan de ter vervolging bevoegde magt ingezonden.

Maatregelen ter voorkoming en genezing van ziekten. Te Naarden en te Hilversum zijn plaatselijke verordeningen ingevoerd, strekkende om de consumtie van vleesch van aan ziekte gestorven vee tegen te gaan. Overigens zijn ter voorkoming of genezing van ziekten geene maatregelen genomen, welke hier vermelding verdienen.

Ziekenverzorging van armen. De in 1858 voorgenomen uitbreiding van het St. Elisabeths gasthuis te Haarlem is in het afgeloopen jaar tot stand gekomen. Daardoor zal de geneeskundige armverzorging te Haarlem eene belangrijke verbetering ondergaan. Er is een nieuwe prijslijst van geneesmiddelen voor behoeftigen vastgesteld.

Het *personeel van geneeskunstoefenaren* op 31 December 1859 was: medicinae doctores 200, chirurgiae doctores 31, art. obstetric. doctores 50, stedelijke heelmeesters 117, plattelands heelmeesters 191, vroedmeesters 256, vroedvrouwen 203, tandmeesters 34, apothekers 258, drogisten 110.

Door de provinciale geneeskundige commissie te Amsterdam zijn na gehouden examen afgewezen 10 candidaten, als: voor vroedmeester 2, voor vroedvrouw 1 en voor apotheker 7.

Personeel der provinciale en plaatselijke commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt. In de plaatselijke geneeskundige commissie te Alkmaar is eene vacature ontstaan door het overlijden van den Heer H Toussaint. Deze is weder vervuld door de benoeming van den Heer G. Luymes, apotheker.

Het gemeentebestuur van Enkhuizen wendt pogingen aan om, onder goedkeuring der hooge Regering, de plaatselijke geneeskundige commissie op te heffen.

Gasthuizen. Omtrent de gasthuizen te Alkmaar en te Purmerende zijn geene bijzonderheden te melden.

Ten aanzien van het fonds voor de oprigting van een ziekenhuis te Hoorn wordt door B. en W. gemeld, dat het bij de laatste rekening en verantwoording bestond uit *f* 157,400.

In de vergadering van den Raad van Hoorn van 25 October 1859 is, na de kennisneming van de opgemaakte plans, voorloopig besloten de localen van de bank van leening en van het voormalig zeekantoor tot een ziekenhuis in te rigten.

In de gasthuizen te Haarlem, Alkmaar en Purmerende zijn in 1859 verpleegd 924 personen (443 mannen en 481 vrouwen). De bevolking op 31 December 1859 was 105 personen (49 mannen en 56 vrouwen).

Krankzinnigen-gestichten. — Provinciaal krankzinnigen-gesticht te Meerenberg. De inrigting der gebouwen heeft in het afgeloopen jaar geene belangrijke verandering ondergaan. Nieuwe aanbouw heeft er niet plaats gehad, dan alleen van twee kleine vertrekjes, ingerigt als badkamer, bediendenkamer en droogkamer ten dienste van de cellenafdeeling der vrouwen.

Het stellen van bliksemafleiders op de gebouwen is nog in den loop van dat jaar aanbesteed.

Het getal der ingekomen lijders is niet zeer groot, dat der als hersteld ontslagenen daarentegen vrij aanzienlijk geweest. Dit gevoegd bij het groote aantal sterfgevallen, heeft gemaakt dat de bevolking van het gesticht weder eenigzins verminderd is. Intusschen is er in de 5de klasse der vrouwen nog altijd overbevolking, hetgeen niet zelden ongelegenheid veroorzaakt. Het getal der epileptici blijft steeds buitengewoon groot; het heeft in het afgeloopen jaar bijna een zesde van het geheele cijfer der bevolking uitgemaakt.

De directeur van het gesticht betreurt het zeer dat de meeste gemeente- en armbesturen de opzending der lijders steeds zoo lang mogelijk uitstellen, zoodat velen bij hunne opneming niet meer voor genezing vatbaar zijn In het personeel der beambten hebben eenige veranderingen plaats gehad. Tot voorziening in de vacature ontstaan door het vertrek van den heer J. M. Bekkers, is tot R. C. geestelijke van het gesticht aangesteld de heer H. J. J. Prenger. De commissie van toezigt heeft met 1 October op hun verzoek een eervol ontslag verleend aan den heer J. W. C. Reytte, apotheker, en F. H. de l'Orme, schrijver, en in hunne plaats aangesteld tot apotheker den heer H. Ipsema Vinckers, en tot schrijver den heer C. L. F. Sarlet. Het aantal dienstboden was bij het einde des jaars 123 (69 mannen, 54 vrouwen). Al de werklieden, behalve de veldwachter, worden in hunne werkzaamheden door patienten bijgestaan.

De gezondheidstoestand der bevolking van het gesticht was over het geheel vrij voldoende; behalve tusschenpoozende koortsen hebben er geene epidemien geheerscht. Omtrent den arbeid, het onderwijs, de godsdienstoefeningen, de uitspanningen, gymnastische oefeningen en de feestelijke bijeenkomsten der patienten zijn geene nieuwe bijzonderheden te melden; de gunstige invloed van dit alles op het welzijn en de tevredenheid der lijders openbaart zich hoe langer hoe meer. De inkomsten van het gesticht in 1859 waren *f* 168,490.25½; de Uitgaven *f* 168,490.25½.

V. Nationale militie en schutterijen.

Nationale Militie. In het jaar 1859 zijn 5110 jongelingen, als geboren in 1840, ingeschreven voor de nationale militie. Van dit aantal waren 1977 beschikbaar om bij de militie te dienen, terwijl om onderscheidene redenen 609 voor altijd, en 2524 voor één jaar werden vrijgesteld. Het contingent dat voor de lichting van 1859 door de provincie Noord-Holland geleverd moest worden, bedroeg 1653 manschappen. Tegen de uitspraken van de militieraden, houdende aanwijzing voor de dienst, zijn in hooger beroep gekomen 142 lotelingen. Van de ingediende reclames zijn 98 afgewezen, terwijl op 17 eene geheele en op 27 eene tijdelijke vrijstelling is toegestaan. Voorts zijn ingekomen 29 reclames wegens vrijstellingen door den militieraad verleend; van deze reclames zijn 5 toegewezen en de andere 24 verworpen.

Op den 1sten en 2den April 1859 zijn de militiens der ligting 1858 die in reserve waren gesteld, tot de werkelijke dienst overgegaan. Slechts 14 manschappen hebben zich tot dat einde niet aangemeld.

De vergunning om het beroep van zeevarenden ter koopvaardij uit te oefenen, is in 1859 aan de militiens der ligting 1855 eerst later, en wel in de maand September toegestaan.

De militiens der ligting 1854 zijn op den 15den Mei 1859, wegens volbragte diensttijd, ontslagen.

Onder het aantal van 1556 militiens, die op den 1sten Junij 1859 bij de nationale militie waren ingedeeld, kwamen voor: 1351 die lezen en schrijven konden, 40 die alleen lezen, en 146 die noch het een noch het ander konden. Van de 19 overigen heeft men niet te weten kunnen komen of zij in staat waren tot lezen en schrijven.

Schutterijen. De toestand der dienstdoende en rustende schutterijen is steeds dezelfde. Zoolang niet eene nieuwe wetgeving op het stuk der schutterijen bestaat en daardoor de gelegenheid gegeven is, om het personeel bij de rustende schutterijen aanwezig, behoorlijk na te gaan, zal het steeds moeijelijk wezen die schutterijen in den toestand te krijgen en te behouden, waarin zij moeten wezen.

De geheele sterkte der schutterijen in de provincie Noord-Holland was op 31 December 1859 als volgt:

Dienstdoende Schutterijen: actief 6120, reserve 4575 man; te zamen 10,695 man. Rustende schutterijen: actief 2920 en reserve 3160 man; te zamen 6080 man. Geheele sterkte zoo van de dienstdoende als rustende schutterijen 16,775 man. Sterkte van den eersten ban: dienstdoende schutterijen 6523 man. Rustende schutterijen 5925 man. Geheele sterkte van den eersten ban der dienstdoende en rustende schutterijen 12,448 man.

Onder deze 12,448 schutters tot den 1sten ban der schutterij behoorende, komen voor 2456 personen, die, vóór hunne inlijving bij de schutterijen bij het leger hebben gediend.

Tegen de uitspraken van de commissien van onderzoek, houdende aanwijzing voor de dienst bij de schutterij, zijn 41 personen in hooger beroep gekomen. De reclames van 22 werden afgewezen; van de overige is aan 4 eene onvoorwaardelijke en aan 15 eene voorwaardelijke vrijstelling toegestaan.

In 1859 is geen hooger beroep tegen vonnissen van schuttersraden aangeteekend.

Aan 24 personen is verleend het eereteeken, ingesteld bij besluit van 5 December 1851 (Staatsblad nº. 149).

Overigens is aan 5 officieren magtiging verleend om het eereteeken, vroeger aan hen toegekend, te verwisselen tegen een ander, dat een hooger cijfer van dienstjaren aanwijst. Twee van hen hadden ieder een diensttijd van 40 jaren, een van 35 jaren en twee van 25 jaren.

VI. Kerkelijke zaken.

Omtrent den toestand der kerkelijke gemeenten zijn geene belangrijke bijzonderheden medegedeeld.

Het aantal kerkelijke gemeenten was 385 (90 in de steden 295 ten platte lande) met 453 kerkgebouwen (135 in de steden 318 ten pl. lande) en 488 leeraren (205 in de steden 283 ten platte lande).

Toestand der kerkgebouwen. De herstellingen in 1858 voorgenomen aan de kerk te Veenhuizen (gemeente Heerhugowaard) en de daarbij staande kapel over de graftombe van Reinoud van Brederode zijn niet uitgevoerd, daar beide gebouwen sedert door verzwakking van den grond in een zoo bouwvalligen toestand zijn geraakt, dat er niet dan door eene geheele vernieuwing in zal kunnen worden voorzien.

Te Alkmaar is het bouwen van eene nieuwe groote kerk aanbesteed.

De kerk te Blaricum is te klein. Men heeft het plan opgevat eene nieuwe te stichten en is reeds begonnen eene nieuwe pastorie te bouwen.

De nieuwe kerk te Egmond binnen is in het afgeloopen jaar ingewijd en in gebruik gesteld.

De bouw van de nieuwe kerk te Grootebroek is in het afgeloopen jaar voltooid.

Ook de twee kerken in de gemeente Haarlemmermeer zijn in het afgeloopen jaar nagenoeg afgebouwd.

De nieuwe kerk te Harenkarspel is mede voltooid en in gebruik gesteld.

Te Rijp, waar de kerk onvoldoende geacht werd, is men er in geslaagd de noodige gelden bijeen te brengen en de vereischte magtiging te verkrijgen om eene nieuwe kerk en pastorie te stichten.

De nieuwe kerk te Zwaag is voltooid en op den 7den Julij 1859 ingewijd.

Subsidien. Voor opbouw of verbetering van kerken zijn op de dienst van 1859 uit 's Rijks kas verleend *f* 23,000.

Opmerkingen omtrent het beheer der kerkgoederen en ontvangen legaten. Omtrent het beheer der kerkgoederen zijn geene bijzonderheden te melden.

In het provinciaal collegie van toezigt op de kerkelijke administratie der Hervormden hebben in het afgeloopen jaar geene veranderingen plaats gehad.

Legaten aan Kerken. Aan het fonds voor de noodlijdende kerken van de Gereformeerde gemeenten in dit Rijk: van M. Ruys, wed. van P. Pot, een legaat bestaande in een nominaal kapitaal van *f* 6,000 inschrijving in het 2½ pCt. grootboek der nationale schuld; van M. C. Rollerus *f* 200; van A. G. Meyboom, wed. Mr. F. Gallis, een legaat bestaande in een certificaat van inschrijving ad 2½ pCt op het grootboek der nationale schuld, groot *f* 200 Aan de commissie tot het bestuur over de kerkgebouwen, goederen, fondsen en inkomsten der Nederduitsch Herv. gemeente te Amsterdam: van Johanna Christina Sanders, wed. van Fredrich Johann Flocken, ten behoeve van bestuurderen der Nieuwezijdskapel *f* 500; van M. Ruys, wed. P. Pot, een legaat, bestaande in eene inschrijving van *f* 8,000 nominaal in het 2½ pCt grootboek der nat. schuld; van F. M. de la Fontaine Schluiter *f* 500; van A. H. Wisselink of Wesseling, wed. van J. van der Goes of J. van Immerseel van der Goes, aan de Westerkerk te Amsterdam *f* 1000. Aan de Gereformeerde Nieuwe Kerk te Amsterdam: van C. van der Miede Bakker, wed. van G. van Dijk Jr. *f* 400, onder voorwaarde van sluiting van hare grafstede in genoemde kerk, tot 100 jaren na hare begraving. Aan kerkvoogden der Gereformeerde gemeente te Monnikendam: van A. Bruyns *f* 100 Aan de commissie tot onderhoud der kerken en gebouwen van de Waalsch Herv. gemeente te Amsterdam: van J. J. Godefroy, een legaat, bestaande in een aandeel, groot *f* 500, in de ten jare 1854 aangegane geldleening van *f* 50,000, tot opbouw der nieuwe Waalsche kerk. Aan Gecommitteerden over de gebouwen der Evangelisch Luth. gemeente te Amsterdam: van den Heer Fredrik Johannes Staedel *f* 2,000. Van denzelfden, aan Gecommitteerden tot inzameling der bijdragen voor het fonds, tot onderstand der openbare eeredienst van evengenoemde gemeente, een legaat, groot *f* 500. Van denzelfden, aan ouderlingen van de beide kerken van voornoemde gemeente, een legaat van *f* 1000 en een vierde der nalatenschap van den overledene. Van denzelfden, aan de Nieuwe Luth. kerk te Amsterdam, eene grafstede in die kerk met *f* 25 voor kosten van verhooging en zerkbreking. Aan het parochiaal kerkbestuur van de Heilige Katharina te Amsterdam: van A. C. Berninghuizen, wed. van D Warnink *f* 500; van H. van Lingen *f* 500; van Mr. J. D. L. E. Baron van Brienen 's jaars *f* 150. Aan de Parochiekerk van den Heiligen Antonius van Padua, te Amsterdam: van H. van Lingen *f* 500; van W. van Loo, wed. van H. Vingerhoed *f* 300, beide onder den last van kerkelijke diensten. Aan de Roomsch Catholieke kerk genaamd het Stadhuis van Hoorn, zijnde de hoofdkerk van de parochie van den Heiligen Dominicus te Amsterdam: van F. Sjoukes, een legaat, groot *f* 500, onder den last van kerkelijke diensten. Aan de Roomsch Catholieke kerk genaamd de Krijtberg te Amsterdam, behoorende tot de parochie van den Heiligen Ignatius aldaar: van P. M. van der Beek, wed. van L. van Rijn Jz. een legaat, bestaande in twee certificaten 4 pCt. nat. schuld, te zamen groot *f* 1,200, onder verpligting van kerkelijke diensten. Aan het parochiaal kerkbestuur der Roomsch Catholieke gemeente te Beemster: van Mr. J. D. L. E. Baron van Brienen *f* 1,000. Aan het parochiaal bestuur der Roomsch Catholieke kerk te Beverwijk: van H. de Wolf, een legaat, bestaande in twee stukken land, gelegen in de gemeente Heemskerk, groot 1 bunder, 92 roeden en 50 ellen, ter waarde van *f* 1,400 en eene som van *f* 1,500 kontant geld in eens. Aan de Roomsch Catholieke gemeente te Goorn (burgerlijke gemeente Berkhout): van G. Berkhout, wed. van K. Smal *f* 300. Aan de Roomsch Catholieke kerken in den Haarlemmermeerpolder, bestaande op het overlijden van den testateur: van Mr. J. D. L. E. Baron van Brienen *f* 1,000 onder den last van kerkelijke diensten. Aan het parochiaal kerkbestuur van den Heiligen Sebastianus te Ilpendam: van F. C. Schrijvenaar *f* 200. Aan het parochiaal kerkbestuur der Roomsch Catholieke gemeente te Leimuiden: van E. van der Voort *f* 50. Aan het Roomsch Catholiek parochiaal kerkbestuur te Muiden: van P. van Amersfoort *f* 100, onder den last van kerkelijke diensten. Aan het parochiaal Roomsch Catholiek kerkbestuur te Oosterblokker (burgerlijke gemeente Blokker): van Aafje Leek, wed. van Cornelis Vrijers *f* 1,000. Aan de Roomsch Catholieke kerk te Ouderkerk aan den Amstel: van J. van Galen *f* 1,000, onder den last van kerkelijke diensten. Aan de Roomsch Catholieke kerk van den Heiligen Bonifacius te Spanbroek: van Jacob Janszoon Trompetter *f* 200; van P. Fakkers *f* 2,000; van P. Fakkers, een legaat van *f* 1,000, om te worden aangewend tot vernieuwing van het orgel in gemelde kerk. Aan de Roomsch Catholieke gemeenten te Spierdijk (gemeente Berkhout), Obdam en Hoogwoud: van Jan Bijvoet, een legaat, bestaande in den interest van eene som van *f* 2,000, gerekend tegen vijf ten honderd 's jaars gedurende den tijd van twintig jaar. Aan de Roomsch Catholieke kerk in de Weere (burgerlijke gemeente Sijbekarspel): van Antje Vlaar, wed. van Klaas Ligthart *f* 500, onder den last van kerkelijke diensten; van K. Jszn. Komen *f* 150. Aan het Roomsch Catholiek kerkbestuur te Westwoud: van M. Bakker, wed. van J. Snip *f* 1,000, onder den last van kerkelijke diensten. Aan de Roomsch Catholieke kerk op het eiland Wieringen: van Mr. J. D. L. E. Baron van Brienen *f* 1,000. Aan het kerkbestuur der Nederl. Israëlitische hoofd synagoge te Amsterdam: van David Abrahams Zacharias Jacobs *f* 110, onder den last van kerkelijke diensten; van Isaac Levy *f* 350. Aan de Portugesche Israëlitische gemeente of synagoge te Amsterdam: van Ester Capadose Abrahams dochter *f* 300.

Legaten aan kerkelijke armbesturen en instellingen van weldadigheid. Aan de algemeene synodale weduwenbeurs: van M. L. Abbing, wed. van O. Schultz *f* 100; aan de diakonie der Nederlandsch Hervormde gemeente te Amsterdam; van den heer Tijmen Vierdeman *f* 1000; van J. C. Sanders, wed. van F. J. Flocken *f* 6000; van M. Ruijs, wed. van P. Pot, een legaat bestaande in eene inschrijving in het 2½ pCt grootboek der nationale schuld, groot nominaal *f* 10,000; van C. G. Höhne, een legaat bestaande in de halve nalatenschap; van M. E. Wolterbeek, wed. van Mr. C. J. Fortuijn *f* 300; aan het diaconie-weeshuis derzelfde gemeente: van J. S. C. Duyvensz, wed. van J. J. Scheffer, een legaat, groot *f* 1000; van dezelfde, voorwaardelijk ⅓ van een kapitaal van *f* 40,000; van dezelfde *f* 30,000; van dezelfde aan het Oude Mannen- en Vrouwenhuis derzelfde gemeente *f* 10,000; van dezelfde aan het bestedelingenhuis derzelfde gemeente *f* 10,000; de drie laatstgemelde legaten onder den last van vruchtgebruik. Aan de algemeene armen ven Amsterdam: van Mr. J. D. L. E. Baron van Brienen *f* 50,000; aan de huiszittende armen van Amsterdam: van G. M. C. Tersteeg, wed. van C. A. Fodor *f* 5000; aan de gealimenteerden door de diakonie der Waalsche gemeente te Amsterdam: van J. J. Godefroy *f* 500; aan de diakonie der Evangelisch Luthersche gemeente te Amsterdam: van Catharina Maria Kirchner *f* 500; van L. R. Peller, weduwe van J. G. Ahrend *f* 100; van T. Manjé, aan de armen van die kerkelijke gemeente *f* 200; van J. H. F. Bauté, aan de armen van die kerkelijke gemeente, de nalatenschap bedragende ongeveer *f* 5000 onder den last van vruchtgebruik. Aan diakenen der beide kerken van de Evangelisch Luthersche gemeente te Amsterdam: van Frederik Johannes Staedel *f* 500; van denzelfden aan de natemelden instellingen bij genoemde gemeente: aan Commissarissen van het liefdefonds *f* 1000; aan het Oude mannen- en vrouwenhuis *f* 500; aan het Weeshuis *f* 500; aan het Zwaardvegershofje *f* 200; aan het Brandsrushofje, een vierde der nalatenschap, en aan bestuurderen van de genees- en heelkundige hulp, een legaat, groot *f* 500; aan de diakonie der Herstelde Evangelische Luthersche gemeente te Amsterdam: van Anna Elisabeth Munderloh *f* 400; aan de diakonie der Hervormde gemeente te Beemster: van Mr. F. Gallis, een legaat, bestaande in een certificaat van *f* 1000 nominaal, ingeschreven in het 2½ pCt. grootboek der nationale schuld, onder den last van vruchtgebruik. Aan de armen van de Gereformeerde gemeente te Bovenkarspel: van Grietje Kool, weduwe van Pieter Dirkszoon Zwagerman *f* 500; aan de algemeene armen van Buiksloot: van A. Bonnet, een huis en erf, ter waarde van *f* 1200; aan de diaconie der Hervormde gemeente te Enkhuizen: van H. Wanink, laatst wed. van W. Pottebakker *f* 500; aan het diakoniefonds der Hervormde gemeente te Grootebroek: van Aagje Peereboom, wed. van P. Silver, *f* 1000 onder den last van vruchtgebruik. Aan de diakonie der Hervormde gemeente te Purmerende: van A. G. Meijboom, wed. van Mr F Gallis, een legaat, bestaande in een certificaat, ter nominale waarde van *f* 600, ingeschreven in het grootboek der 2½ pCt. nationale schuld; van Mr. F. Gallis, een legaat, bestaande in een in hetzelfde grootboek ingeschreven certificaat, ter nominale waarde van *f* 1600; aan het armen-weeshuis der Hervormde gemeente te Purmerende: van denzelfden een legaat, bestaande in een certificaat nationale schuld, rentende 2½ pCt. groot *f* 1000; aan het bestuur van de vereeniging van de Heilige Rosa, te Amsterdam: van H. Smeenk, weduwe van A. P. Sevrij, een legaat, bestaande in twee woonhuizen onder één dak, staande te Amsterdam aan den Haarlemmerdijk, tusschen den Cingel en de Buiten Visschersstraat, kadastraal geteekend Sectie D. nº. 6172 en 6173, ter grootte van 59 ellen. Aan het Roomsch Catholiek maagdenhuis, het Roomsch Catholiek jongens-weeshuis en aan het Roomsch Catholiek gesticht van liefde St. Bernardus, alle te Amsterdam: van Antonia Maria Louisa Cavallini, aan ieder *f* 1000 inschrijving in het grootboek der 4 pCt. nationale schuld. Aan de volgende instellingen te Amsterdam, van Mr. J. D. L. E. Baron van Brienen: het Roomsch Catholiek gesticht van liefde St. Bernardus *f* 10,000; het R. C. oude armenkantoor *f* 25,000; het R. C. jongens-weeshuis *f* 60,000; het R. C. maagden- of meisjesweeshuis *f* 10,000; het St Aloysiusgesticht *f* 10,000; het gesticht de Voorzienigheid *f* 10,000; het gesticht van liefdadigheid in de Kalverstraat *f* 5000; aan het R. C. gesticht van liefde St. Bernardus, te Amsterdam: van P. M. van der Beek, wed. van L. van Rijn Jansz. *f* 500; aan het Parochiaal armbestuur der R. C. gemeente te Beverwijk: van H. de Wolf *f* 500; aan het Collegie van armmeesteren der parochiale armen van de R. C. gemeente aan den Burg op Texel, ten behoeve van het armenhuis, door dat Collegie beheerd: van M. Dijt, echtgenoot van M. Spreeuw *f* 3000; aan armmeesteren van het R. C. parochiaal armbestuur te Muiden: van P. van Amersfoort *f* 100; aan het bestuur van het R. C. wees- en armenhuis te Nieuweramstel: de nalatenschap van nu wijlen B. van Kepel, wed. J. G. H. Ruhé *f* 130; aan de armen der R. C. gemeente te Ouderkerk aan den Amstel: van Jan van Galen *f* 1000; aan de armen der R. C. gemeente aan het Oude Schild op Texel: van M. Dijt, wed. M. Spreeuw *f* 1000. Aan het R. C. parochiaal armbestuur van Overveen (burgerlijke gemeente Bloemendaal: de nalatenschap van J. M. Moons, welke na aftrek der legaten, successieregten enz. op een bedrag van *f* 6165 wordt begroot. Aan de armen der R. C. gemeente te Spanbroek: van P. Fakkers *f* 1000. Aan de parochiale armen van de R. C. gemeente in de Weere (burgerlijke gemeente Sijbekarspel): van Antje Vlaar, wed. van Klaas Ligthart *f* 1000. van K. Jzn. Komen *f* 150; aan het parochiaal armbestuur der R. C. gemeente te Westwoud: van M. Bakker, wed. van J. Snip *f* 1000. Aan de directie van het Nederlandsch Israëlitisch gesticht Beth Hamedrasch Etz Haim te Amsterdam: van Sara Abraham Rijk, ook genoemd Reik, wed. van Samuel Hillsum, 1º. een legaat, groot *f* 200; 2º. eene som van *f* 25; 3º. eene som van *f* 201,67½ en 4º. al hetgeen van de nalatenschap der erflaatster, na uitkeering der legaten zal zijn overgebleven, onder den last van vruchtgebruik. Aan het Nederlandsch Israëlitisch armbestuur te Amsterdam: van Isaac Levy *f* 500; aan Nederlandsch het Israëlitisch weesjongens-collegie Megadlé Jethomim te Amsterdam: van denzelfden *f* 200; van D. A. Z. Jacobs *f* 100. Van denzelfden aan het Oude mannen- en vrouwenhuis van de Nederlandsch Israëlitische gemeente, twee legaten, groot *f* 300 en *f* 200; van denzelfden aan de directie van het mannen doodgravers-collegie der Ned. Isr. hoofd-synagoge te Amsterdam *f* 100; van denzelfden aan de directie van het Nederlandsch Israelitisch weesmeisjes-collegie Magnasiem Tobiem Megadlé Jethomoth te Amsterdam *f* 100; aan de Nederlandsche Israëlitische gemeente, te Weesp. van S. de Metz, een legaat bestaande in eenige vaste goederen, gelegen te Weesp, onder den last van vruchtgebruik.

IX. Openbare Veiligheid en Gevangeniswezen.

Openbare veiligheid en policie. De openbare veiligheid in dit gewest heeft gedurende het afgeloopen jaar weinig te wenschen overgelaten. Te Alkmaar was het cijfer der diefstallen, die ter kennis van den commissaris van politie gebragt werden, wel grooter dan in het voorgaande jaar; men meende echter dit voornamelijk te moeten toeschrijven aan grootere activiteit van de politie en het meer algemeen aangeven van ontdekte diefstallen door de ingezetenen.

Ten platten lande worden door de rijksveldwacht zeer goede diensten bewezen tot bescherming van veld-eigendommen en tot wering van bedelarij en landlooperij. Er zijn evenwel enkele plaatsen, waar niettegenstaande het toezigt van de rijks- en gemeente-veldwachters, nog tamelijk veel kleine dieverijen van hout en veldvruchten plaats hebben. Dit is b.v. het geval in de gemeenten, welke in de nabijheid van het dorp Egmond aan Zee gelegen zijn.

Te Alkmaar is in de regeling der politie geene verandering gekomen, ofschoon ook daar het personeel voor de behoeften der dienst te gering geacht wordt.

Te Hoorn heeft eene nieuwe regeling van de politie plaats gehad.

Te Enkhuizen is de commissaris van politie F. Cup op zijn verzoek eervol ontslagen en vervangen door den heer P. A. Barnouw.

Nachtwachtdienst. Te Alkmaar is bij wijze van proeve eene nieuwe regeling van de nachtwachtdienst ingevoerd. Het personeel is daarbij verminderd, terwijl de som ten behoeve van deze dienst op de begrooting uitgetrokken even groot gebleven is als vroeger. Men is daardoor in staat gesteld de nachtwachts beter te beloonen, hetgeen, naar men verwacht, eene betere pligtsvervulling van hunne zijde ten gevolge zal hebben. Het corps der nachtwachts bestaat volgens de nieuwe regeling uit 28 man, waarvan er elken nacht 14 dienst doen.

Te Enkhuizen is eene nieuwe organisatie van de nachtwachtdienst ontworpen, doch uithoofde van financiele bezwaren tot nu toe niet ingevoerd.

Ten platten lande is het nachtwachtwezen over het algemeen eene zaak van geringen omvang, die weinig stof tot opmerkingen oplevert.

Er zijn ook gemeenten waar de verpligting tot het beurtelings houden van nachtwacht aan de mannelijke ingezetenen van zekeren leeftijd bij eene verordening is opgelegd.

Strandvonderij. De volgende schepen zijn in 1859 op de kusten dezer provincie gestrand: Onder Heemskerk: de Zweedsche bark Haltia, kapt. G. A. Lindquist.

Onder den Helder: De Nederlandsche kof Petronella, kapt. W. Addens; de Engelsche sloep Scotia, kapt. Stephan.

Onder Petten: de Nederl. kof Sophia, kapt. Brongers.

Onder Schoorl: de Nederl. kof Geziena, kapt. W. Schortinghaus; de Ned. bark Ferdinandina Emma, kapt. R. A. Tange.

Op Terschelling: de Hanoversche tjalk Frau Jantje, kapt. G. Heijinga; de Engelsche bark El Dorado, kapt. S. J. Hatfield; de schroefstoomboot Amsterdam, kapt. G. Wigman; de Russische schoner Carl Nicolai, kapt. R. Bientz; de Deensche schoner Danmark, kapt. Niels Jansen Pil; een Volendammer en drie Urker vischschuiten.

Op Texel: de Noordsche schooner Natalie, kapt. van Ness; de Engelsche schoonerbrik Rival, kapt. W. Edwards; de Eng. brik Emely, kapt John Bird; de Nederl. schooner Maria, kapt. de Boer; de Hollandsche kof Grietiena Hillegina, kapt. R. S. Sprik; de Engelsche bark Glenorchy, kapt. Mc. Alaster; de Deensche galjas Lars Nisted. kapt. A. Nisted.

Op Vlieland: de Nederl. tjalk Vertrouwen, kapt. J. G. Ploeg; de Spaansche brik Josefita *&* Amalia, kapt. Anduiza.

Als zuivere opbrengst van verkochte ongereclameerde strandvonderijgoederen zijn in 1859 in 's Rijks kas gestort: ƒ 367.25½.

Het aantal op de kust aangespoelde lijken, die in den loop van 1859 voor Rijks rekening zijn begraven, was 13.

Uit het wrak van het in 1799 bij Terschelling gezonken Engelsche oorlogsfregat the Lutine, zijn in 1859 opgehaald: 5 baren goud, te zamen zwaar bijna 26.9 Ned. ℔; 2 baren zilver, te zamen zwaar 56.65 Ned. ℔; 3 gouden doubloenen, 1 kwart dito, 1 achtste dito, 2 Louis d'or, 4 guinjes, 3686 Spaansche matten, 22 halve dito, 24 kwart dito, en voorts eenige voorwerpen van koper, ijzer, lood, enz.

Brandbluschmiddelen en branden. Voor de brandbluschmiddelen wordt in de meeste gemeenten de vereischte zorg gedragen. In het afgeloopen jaar heeft men weder op onderscheidene plaatsen belangrijke verbeteringen aan de bestaande werktuigen aangebragt of nieuwe aangeschaft.

Er is nog altijd een getal van omstreeks 20 plattelandsgemeenten waar geene of slechts geringe brandbluschmiddelen voorhanden zijn. In sommige daarvan is men op verbetering bedacht. In andere der bedoelde gemeenten is geene verbetering te wachten, omdat gebrek aan water of de verspreide ligging der woningen het gebruik van brandspruiten verhindert. In nóg andere is de ongunstige toestand der geldmiddelen oorzaak dat men zich van plannen tot verbetering der brandbluschmiddelen onthoudt.

Er hebben 180 branden plaats gehad. De belangrijkste van deze branden is die, waardoor een aanzienlijk gedeelte van het dorp Sloterdijk is in de asch gelegd.

Openbare verlichting bij nacht. Te Haarlem is de straatverlichting met gas aanmerkelijk uitgebreid. Het aantal gaslantarens is namelijk van 199 op 278 gebragt. Het aantal olielantarens is van 263 tot op 199 verminderd.

Te Hoorn is het aantal gaslantarens met 4 vermeerderd en dus op 150 gebragt.

Te Purmerende is het plan om de openbare straat met gas te verlichten, in het afgeloopen jaar uitgevoerd.

Te Weesp is nog geene gasverlichting aangebragt, daar de ondernemer der te stellen gasfabriek nog geene vergunning heeft bekomen om zijn fabriek op het door hem gekozen terrein te plaatsen.

Te Zaandam, waar de straten tot nu toe alleen met olielantarens verlicht worden, is de straatverlichting door middel van gas en olie in het afgeloopen jaar aanbesteed aan den Heer W. H. de Heus, gasfabrikant te Utrecht. Volgens het gesloten contract moet de verlichting plaats hebben door 275 gaslantarens en 25 olielantarens.

Te Helder is het aantal gaslantarens met 3 vermeerderd; het aantal olielichten bedroeg bij het einde des jaars nog 9.

Te Muiden heeft men in het afgeloopen jaar, om te bezuinigen, de straatverlichting afgeschaft.

Uit het grootste getal der gemeenten valt omtrent dit onderwerp weinig of niets te melden, omdat in de meeste plattelandsgemeenten in het geheel geene of slechts eene zeer beperkte verlichting van den openbaren weg bestaat.

Rampen en ongelukken, daden van moed en zelfopoffering Van buitengewone rampen is dit gewest weder gelukkig verschoond gebleven.

Gevangeniswezen. Omtrent den loop der bevolking in de strafgevangenissen geven de medegedeelde staten de gewenschte opheldering. De bevolking in de strafgevangenissen en in het huis van verbetering en opvoeding bedroeg op 31 December 1859,930 personen. Bij afwisseling waren in de strafgevangenissen en het huis van verbetering en opvoeding aanwezig geweest 2678 personen.

Het aantal gevangenen bij afwisseling in de huizen van bewaring aanwezig geweest bedroeg 14185 personen.

Cellulaire gevangenis te Amsterdam. Het gebouw is uitgebreid door het maken van eene bergplaats voor het schavot, dat vroeger in het paleis van justitie bewaard werd. In de ventilatie, die veel te wenschen overlaat, is nog geene verbetering gekomen. Er zijn 826 gevangenen bij afwisseling aanwezig geweest, ofschoon het cijfer der bij afwisseling aanwezige bevolking lager geweest is dan in 1858. In het najaar is de gevangenis voor de behoeften der justitie te Amsterdam niet voldoende geweest. De commissie van administratie acht dan ook den bouw van eene nieuwe cellulaire gevangenis noodzakelijk.

Omtrent het gedrag der gevangenen wordt door de commissie een gunstig getuigenis afgelegd. Van het vroeger geopperde denkbeeld om een afzonderlijk schoolgebouw met stalles op te rigten, is de Regering, tot leedwezen der commissie, terug gekomen om de groote kosten daaraan verbonden.

In het laatst des jaars is men begonnen aan eenige jongens onderwijs in het teekenen te doen geven.

Voor de bibliotheek zijn weder uit de gewone daarvoor bestemde toelagen eenige boekwerken aangekocht.

De arbeid voor rekening van het rijk verrigt, heeft bestaan in het spinnen van 17822 strengen vlasgaren, het draaijen van 30 gros en 7 dozijn beenen knoopen en 49 gros, 8 dozijn kokosnoten knoopen, het breijen van 2073 paren sokken en 1724 slaapmutsen en het maken van 866 hemden. Daarmede is verdiend ƒ 1040.01½. Met den particulieren arbeid is in 1859 minder verdiend dan in het voorgaande jaar.

De gezondheidstoestand der gevangenen was niet ongunstig, ofschoon er nog al velen aan koortsen geleden hebben. Gevallen van cholera zijn in de gevangenis niet voorgekomen. Storing der verstandelijke vermogens is waargenomen bij één man, die vroeger reeds twee jaren krankzinnig geweest was. Zelfmoorden hebben niet plaats gehad. Aan twee gevangenen is om hun ziekelijken toestand kwijtschelding verleend van het nog onvervulde gedeelte hunner straf.

In het afgeloopen jaar is een cellulair rijtuig tot vervoer van gevangenen in gebruik gesteld.

Het gedrag der beambten heeft over het algemeen stof tot tevredenheid gegeven. In het bijzonder wordt de ijver en geschiktheid van den directeur geroemd.

Huis van correctie te Hoorn. De verbouwing van vertrekken, vroeger door beambten bewoond, tot strafcellen, in 1858 begonnen, is in het afgeloopen jaar voltooid. Het aantal der cellen is daardoor gebragt op 17. Behalve door deze belangrijke verandering in de localiteit van het gesticht, zijn nog groote verbeteringen aangebragt door dat de dijk verder uitgebragt en alzoo het terrein bij de gevangenis vergroot is, en door dat er een bassin gegraven is tot badplaats in de open lucht bestemd. Bovendien zijn in het gebouw de noodige toestellen aangebragt voor verlichting met gas. De bevolking van deze gevangenis is weder aanmerkelijk verminderd; sedert 31 December 1856 bedraagt de vermindering 254 man.

Het gedrag der gevangenen heeft geen stof tot bijzondere opmerking opgeleverd; aan 134 van hen zijn disciplinaire straffen opgelegd.

De godsdienstoefeningen, het godsdienstig onderwijs, het schoolonderwijs en de arbeid zijn op de gewone wijze voortgezet. De waarde der afgeleverde goederen bedroeg volgens de facturen en declaratien ƒ 48,047.17½.

Er zijn avondzalen ingerigt om al de gevangenen, totdat zij ter ruste gaan, nuttig bezig te houden.

De gezondheidstoestand is in het eerste halfjaar gunstig geweest; in het tweede zijn veel gevallen van koorts voorgekomen. Er zijn 23 gevangenen overleden, waaronder 1, die zich zelven van het leven beroofd heeft.

Huis van verbetering en opvoeding te Alkmaar Eene afdoende uitbreiding van het gebouw blijft wenschelijk; men koestert de hoop dat zij tot stand zal komen door het overnemen en verbouwen van de aan het gesticht grenzende stadsgebouwen der clinische school.

Er zijn in het afgeloopen jaar 12 jongens ingekomen; daaronder waren er 4, die een weinig lezen konden; geen van de 12 had geregeld godsdienstig onderwijs ontvangen noch eenige vordering gemaakt in een of ander ambacht.

In den loop des jaars zijn 12 jongens ontslagen en een overleden. In het geheel zijn er thans sedert de oprigting van het gesticht 23 ontslagen. Omtrent deze allen, met uitzondering van één, zijn uit de plaatsen waar zij zich bevinden, zeer goede berigten ingekomen.

In de wijze waarop voor de zedelijke en verstandelijke ontwikkeling der jongens gezorgd wordt, is geene verandering gekomen.

De werkplaatsen zijn, even als vroeger, vier in getal, namelijk een timmerwinkel met 13 leerlingen, een draaijerswerkplaats met 9 leerlingen, een kleedermakerij met 13 en een schoenmakerij met 17 leerlingen. De afgeleverde voorwerpen toonden den vooruitgang der leerlingen in de verschillende ambachten aan. Aan sommige wel oppassende opvoedelingen is vrijheid verleend tot het aanleeren en voortzetten van ambachten buiten het gesticht.

Van de bibliotheek is met belangstelling gebruik gemaakt; zij bevat 287 nummers.

Het gesticht is van besmettelijke ziekten verschoond gebleven; ook van de mazelen, die overigens te Alkmaar sterk geheerscht hebben. Tusschenpoozende koortsen zijn er veel voorgekomen.

Omtrent de strafgevangenissen en de huizen van bewaring in dit gewest zijn overigens geene belangrijke bijzonderheden medegedeeld.

In het personeel van regenten over de gevangenissen te Alkmaar, is eene verandering gekomen door het vertrek van den Heer P. J. H. Hayward, ingenieur van den waterstaat, en de benoeming van zijnen opvolger, den Heer ingenieur J. F. W. Conrad, tot lid van genoemd collegie.

In de commissie van administratie over het vereenigd huis van arrest en provoost te Haarlem zijn door het overlijden van den vice-president D. F. Crommelin en het lid M. A. Beels twee vacaturen ontstaan.

In het collegie van toezigt over het huis van bewaring aan den Helder is eene vacature ontstaan door het overlijden van den Heer Mr. J. van Hengel te Wieringen.

In het collegie van toezigt over het huis van bewaring te Beverwijk heeft eene verandering plaats gehad door het vertrek van den Heer H. Hovy en de benoeming in zijne plaats van den Heer Mr. L. P. van der Straten Stokbroo.

X. Rijksmiddelen.

Directe belastingen. Het aantal perceelen in dit gewest was 389020, het aantal grondeigenaren was 58607.

Het kadastraal inkomen der gebouwde eigendommen was ƒ 7,983,464, het kadastraal inkomen der ongebouwde eigendommen was ƒ 4,341,088.61.

De grondbelasting heeft, in hoofdsom en bij opcenten, opgebragt ƒ 1,919,922.57.

De opbrengst der personele belasting over het dienstjaar 1858/1859 was ƒ 1,674,388.17½.

De huurwaarde der eigendommen over het dienstjaar 1858/1859 was ƒ 9,809,482.

De waarde van het mobilair over het dienstjaar 1858/1859 was ƒ 20,640,288.80.

De opbrengst van het patentregt, dienstjaar 1859/1860, was ƒ 903,348.87.

Over het dienstjaar 1858 werden door Gedeputeerde Staten beslist over 86 reclames betreffende de grondbelasting, waaronder 67 perceelen, die onbewoond en ongebruikt waren gebleven, waarvan 60 verzoeken om teruggave van aanslag toegestaan, en de andere afgewezen zijn, alsmede 17 wegens gesloopte gebouwen en 2 betreffende verkeerdheden of te hoogen aanslag. Van deze laatste 19 reclames zijn er 16 gunstig en 3 ongunstig beslist. Over het dienstjaar 1859 83 reclames, waarvan 49 om ontheffing van aanslag voor gesloopte gebouwen, de andere betreffende verkeerden of te hoogen aanslag; op 61 is gunstig en op de andere ongunstig beschikt. Door den Commissaris des Konings: 38 reclames, waaronder 20 ter zake van brand, die alle zijn toegestaan, en 18 om vermindering der schatting, die zijn afgewezen. Over het dienstjaar 1860 door den Commissaris des Konings: 21 reclames, als 18 wegens de schatting van perceelen, waarvan 10 zijn toegestaan en 8 niet zijn toegestaan; en 3 ter zake van tijdelijken vrijdom, waarvan één ingewilligd en de twee andere afgewezen. Over het dienstjaar 1858/59 werden door Gedeputeerde Staten beslist over 225 reclames betreffende de personele belasting, van welke 194 de afschaffing van het belastbaar gebruik van paarden betroffen, terwijl de overige 31 de aanslagen zelve golden, welke men te hoog of verkeerd gesteld meende, of betrekking hadden op onbewoonde huizen. Aan 211 belanghebbenden is vermindering of ontheffing van aanslag verleend, terwijl de verzoeken van de overige reclamanten van de hand zijn gewezen. Door den Commissaris des Konings: 83, namelijk 53 in gunstigen en 30 in ongunstigen zin. Over het dienstjaar 1859/1860 door Gedeputeerde Staten: zijn van 13 reclames 8 aangenomen en 5 verworpen. Door den Commissaris des Konings werden beslist: 188 reclames; op 124 volgde eene gunstige en op 64 eene ongunstige beschikking. Door Gedeputeerde Staten is beslist: over 1857/58 twee reclames betreffende het patentregt, waarvan één toegestaan en één afgewezen is. Over 1858/59; van 456 reclames werden 311 aangenomen en 145 van de hand gewezen. Over 1859/60; van 357 reclames zijn 246 ingewilligd, terwijl op de 111 andere eene ongunstige beschikking volgde.

De opbrengst der verschillende in- en uitgaande regten is in 1859 geweest ƒ 904,263.96.

De accijnsen hebben in 1859 opgebragt ƒ 4,303,064.82.

De opbrengst van de zegel-, registratie-, griffie-, hypotheek- en successieregten in 1859 bedroeg ƒ 2,723,179.

De opbrengst der regten van waarborg op de gouden en zilveren werken in 1859 was ƒ 73,998.06; namelijk te Amsterdam ƒ 64,367.78½; te Alkmaar ƒ 9630.02½.

De rijksdomeinen, wegen, vaarten en veeren in Noord Holland gelegen, hebben opgebragt: ƒ 186,494,44.

De opbrengst der posterijen is in 1859 geweest ƒ 468,982.37½.

XI. Waterstaat.

Zeeboezem. Het IJ en de Zuiderzee. Volgens de aanteekeningen betreffende de dag en nachtgetijden in het IJ, is aldaar de hoogste vloed, ter hoogte van 1.55 el boven A. P. waargenomen op 18 Maart bij westelijken wind, en de laagste eb, ter hoogte van 1.10 el onder A. P., op den 22sten December, mede bij westelijken wind. De gemiddelde hoogste van den vloed was 0.1000 el + A. P. De gemiddelde laagte van de eb was 0.228 el ÷ A. P., en alzoo het gemiddelde verval 0.328 el.

De werken tot verbetering van het vaarwater in het IJ voor Spaarndam zijn in het voorjaar van 1859 voltooid. Om de voortdurende aanslibbing in de hoofdgeul zijn nog 1000 kub. ellen specie daaruit getrokken.

Rivieren en vaarten. De waterstand van de Vecht is dagelijks des middags ten 12 ure aan de zeesluis te Muiden en aan het fort te Uitermeer waargenomen. De gemiddelde stand over het geheele jaar is aldaar geweest 0.281 ÷ A. P. Te Uitermeer was de gemiddelde stand 0.238 el onder A. P.

De waterstand in den Amstel, die een deel uitmaakt van den boezem van Amstelland, is dagelijks des middags waargenomen aan een peilschaal in de Weespertrekvaart te Diemerbrug. De gemiddelde stand over het geheele jaar is geweest 0.364 el onder A. P.

In de Keulsche vaart heeft men in het afgeloopen jaar op verschillende plaatsen uitdiepingen moeten doen, ten einde de ondiepten, die voor de scheepvaart hinderlijk waren, weg te ruimen.

De opbrengst van de Lange Vechtbrug te Weesp beliep, met inbegrip van de gelden voor de passage over die brug geheven, eene som van ƒ 1,569.64. De opbrengst van de Zwaantjesbrug te Weesp bedroeg ƒ 871.65.

Het verdiepingswerk in het Noorder Spaarne is in 1859 voortgezet over eene lengte van 1380 el. Daar thans de meest hinderlijke ondiepten in het Spaarne weggeruimd zijn, stelt men zich voor in dit jaar alleen in het IJ voor Spaarndam uitdiepingen te doen.

Een gedeelte van de ringvaart van den Haarlemmermeer-polder bij het fort Schiphol, lang 400 el, en een ander gedeelte bij het Nieuwmeer, lang 350 el, zijn verdiept. Men is voornemens de jaagwegen, vroeger grootendeels bepuind, te begrinden Met het maken van aanlegplaatsen aan de uiteinden van wegen is men in het afgeloopen jaart voortgegaan.

De houten bruggen in den jaagweg liggende over de waterloopen van het stoomgemaal *de Leeghwater* zijn vervangen door bruggen met leggers van plaatijzer.

Door het waterschap van de Zijpe en Hazepolder is de vaart van Schagerbrug naar het Noord Hollandsch kanaal, dienende tot gemeenschap tusschen dit kanaal en de hoofdvaart in de Zijpe, uitgediept. Voor rekening van hetzelfde waterschap is de Keinsmerbrug, liggende over de hoofdvaart van de Zijpe, vernieuwd.

Voorts is voor rekening van het polderbestuur van Schagen, de vaart van Schagen naar de Schagerwaard, een deel uitmakende van het vaarwater van Schagen op Alkmaar, over eene lengte van ruim 1000 el uitgebaggerd

Aan den staat en het verslag medegedeeld omtrent het aantal schepen, door verschillende vaarten gekomen en de opbrengst van de sluisgelden, ontleenen wij het volgende.

Van de Zeesluis te Muiden met in begrip der bruggelden was de opbrengst verpacht voor ƒ 4824. Groote sluis te Spaarndam 5690 schepen, opbr. ƒ 4049.13; Kolksluis te Spaarndam 8832 schepen, opbr. ƒ 1769.71⁵; Kleine sluis te Spaarndam 3509 schepen, opbrengst ƒ 367.49.

Van de Amstel-schutsluis te Amsterdam was de opbrengst verpacht voor ƒ 12,000.

De pachtsom der Overtoomsche sluis was ƒ 13,000. Doorgekomen schepen door de sluis aan het huis ten Drecht 14,144, opbrengst ƒ 5957 52; de sluis te Weesp 13,360, opbrengst ƒ 5745.89.

Van de sluis te Nauërna was de opbrengst verpacht. Doorgekomen schepen door de sluis te Edam 1479, opbrengst ƒ 241.45; door de sluis te Monnikendam 572 schepen, opbrengst ƒ 10. Door de kleine sluis te Zaandam 4200 schepen, opbrengst ƒ 320.

Kanalen. In het onderhoud van het Groot Noord-Hollandsch kanaal en daarbij behoorende werken is geregeld voorzien. De buitengewone werken zijn in 1859 voltooid. In dat jaar zijn bovendien 19 buitengewone werken aanbesteed, waaronder het leveren van eiken- en dennenhout voor sluisdeuren in de Willemssluis en in de koopvaarderssluis, het maken en inhangen van één paar buitenvloeddeuren en één paar ebdeuren in de groote opening der Willemsluis, van twee paar buitenvloeddeuren, één paar binnenvloeddeuren en één paar ebdeuren in de kleine opening van de Willemsluis, en van één paar binnenvloeddeuren in de nieuwe koopvaarderssluis, met het maken en plaatsen van een paar dekken op de in voorraad komende binnenvloeddeuren, het bouwen van een woning voor den sluiswachter en twee sluisknechts bij de nieuwe koopvaardersschutsluis te Nieuwediep, het sloopen van de oude koopvaardersschutsluis te Nieuwediep en het digten van de hierdoor te maken opening enz.

De kosten van gewoon onderhoud van het kanaal hebben in 1859 bedragen ƒ 73,723.62½; hetgeen met de kosten der buitengewone werken en andere uitgaven, maakt een bedrag van ƒ 299,515.47½ voor gewoon en buitengewoon onderhoud van het kanaal.

In het afgeloopen jaar is door het rijk in onderhoud overgenomen het tot nu toe door Geestmerambacht onderhouden kanaalboord langs het gedeelte van den Westfrieschen omringdijk, genaamd Noorder Reekerdijk van Geestmerambacht, aanvangende bij de brug over het Huiswaardergat, niet ver van Alkmaar en eindigende te Schoorldam. Onder dit onderhoud is begrepen dat van de buitenglooijingen van den genoemden dijk, van de buitenzijde van het schulppad op den dijk af tot aan het kanaal. De overeenkomst is aangegaan voor een onbepaalden tijd. Mogt het ka over de geheele bovengemelde uitgestrektheid of over een gedeelte daa worden verlegd, dan vervalt de overeenkomst voor zoo ver die verleg plaats heeft.

Het aantal zeeschepen, in 1859 door de Willemsluis geschut, was: z chepen in lading 950, metende 282 921 tonnen, in ballast 100, mete 47,004 tonnen; stoomschepen in lading 97, metende 30,227 tonnen, ballast geene.

In 1858 werden door deze sluis geschut 448 uitgaande zeilschepen 48 uitgaande stoomschepen, 902 binnenkomende zeilschepen en 34 b nenkomende stoomschepen, derhalve in het geheel 1,350 zeil- en stoomschepen.

Behalve de zeeschepen zijn nog in 1859 door de Willemsluis gesc 13,500 binnenlandsche vaartuigen.

Door de Purmerender schutsluis zijn in 1859 geschut 1,162 zeeschep Bovendien zijn nog door deze sluis geschut 10,484 binnenl. vaartuigen

Door de Zijperschutsluis zijn in 1859, behalve de groote schepen, passeerd 13,263 binnenl. vaartuigen, 11,050 tult balken en 14 koppelin of balken.

De vaart door de koopvaarderssluis te Nieuwediep is in 1859 gewe zeilschepen in lading 979, metende 282,138 tonnen, in ballast 92, mete 44,125 tonnen; stoomschepen in lading 94, metende 29,937 tonnen, ballast 1, metende 206 tonnen.

In 1859 zijn 361 zeilschepen minder, maar 12 stoomschepen meer do geschut dan in 1858.

De havenmeester aan de Willemsluis heeft in 1859 aan kanaalgel ontvangen ƒ 31,541.40.

Door den havenmeester te Nieuwediep is in 1859 ontvangen ƒ 72,815.

De geheele opbrengst van het Noord-Hollandsch kanaal was al ƒ 104,356.45.

Het in 1857 ingevoerde reglement van politie voor het kanaal is Koninklijk besluit van 17 December 1859, Staatsblad nº. 132, vervang door een nieuw reglement van politie, dat op 1 Januarij 1860 in werki gekomen is. De gehouden politie op het kanaal heeft een gunstigen vloed uigeoefend op de algemeene rijks- en handelsbelangen.

Door de sleepdienst-maatschappij zijn in 1859 naar het Nieuwediep g sleept 199 zeeschepen, te zamen metende 73,847 ton, en naar de zij van Amsterdam 287 zeeschepen, te zamen metende 111,477 ton. A directeuren der maatschappij is vergunning verleend, om nog drie boot in de vaart te brengen; zoodat de dienst thans met 6 booten wordt u geoefend.

Het jagen van schepen en vaartuigen met paarden is voor den tijd v zes jaren, aanvangende met 1 Mei 1859, aanbesteed en aangenomen do J. Kruijer, in de Zijpe, voor 80 cents in het uur per paard.

De Willemssluishaven is voortdurend op de bepaalde diepte gehoude

Bij het voortzetten van de ophooging der Nieuwstad in de gemeen Helder is het Helders kanaal over eene lengte van 295 el, 4 el verbree en zijn twee bogten van dat kanaal ter lengte van 130 el afgegraven.

Het kanaal in Gooiland heeft in het afgeloopen jaar aan onderhoud e gedeeltelijke vernieuwing van daartoe behoorende werken ƒ 500 geko Uithoofde van het steeds toeloopen van het profil zal eene verdieping va het kanaal in het volgende jaar noodzakelijk zijn.

De Gooische vaart is, niettegenstaande den lagen waterstand over h geheel goed bevaarbaar geweest. De doorgraving van de vaart naar d zijde van Hilversum is in het afgeloopen jaar weder niet meer dan 7 gevorderd. De afstand tusschen het punt, tot waar de doorgraving is voor gezet en het Loosdrechtsche eind, bedraagt nog 296 el.

Havens. Bij de peilingen in 1859 gedaan is gebleken dat de haven va het Nieuwe diep sedert het vorige jaar gemiddeld 0.31 el verdiept i De diepte buiten den havenmond is beoosten de hoofdraai verminder Daarentegen ontdekt men bewesten de hoofdraai sedert 1858 eene ver dieping, die toeneemt naarmate de as van den havenmond nadert. He plankierwerk is weder 72 el verlengd.

Aan het observatorium te Helder zijn de meteorologische werktuige in goeden staat onderhouden en de waarnemingen onafgebroken voortge zet en geregistreerd.

De hoogste vloed in het Marsdiep teekende 1.417 el boven A. P.; d laagste eb teekende 1.547 el beneden A. P.

De grootste winddruk is waargenomen op 15 April des middags ten 1 ure 20 minuten; hij bedroeg 78 pond op de vierkante el.

Het gewoon driejarig onderhoud van de havenwerken beoosten het Oude Schild op Texel is aanbesteed voor ƒ 5.982 per jaar.

Aan het buiteneinde van het westelijk havenhoofd is door den aannemer van het onderhoud een drijvende peilpaal gesteld.

De zandbank voor de haven is nagenoeg onveranderd gebleven.

Het beoosten de haven gelegen hoofd is in den loop van 1859 voor een gedeelte opgeruimd.

Gedurende het afgeloopen jaar werd de haven bezocht door 690 binnenslands varende schepen. Bovendien hebben 2 stoombooten, 2 ligters, 11 kagen, 1 jagt, 9 visschuiten en 9 haringschuiten, dagelijks van de haven gebruik gemaakt. De haven beoosten het Nieuwe Schild heeft opgehouden te bestaan.

Het gewone onderhoud van de haven en zeewerken op Terschelling heeft gekost ƒ 2,948.

De hoogste vloed klom tot 1.33 el boven volzee; de laagste eb liep tot 2.27 el onder volzee af.

Gedurende het jaar 1859 hebben van deze haven gebruik gemaakt 3 rijksvaartuigen en 64 binnenschepen, 15 buitenschepen en 694 visschuiten.

Aan havengeld werd ontvangen ƒ 279.

Het gewoon onderhoud van de havenwerken en zeeweringen op Vlieland kostte in het afgeloopen jaar ƒ 4,185.

De diepte voor de haven is in 1859 sterk toegenomen, op den 19den October zijn de gronden voor de haven tot op eene diepte van 7 à 9 el onder volzee wegvallen. Door dezen val is bijna het geheel oosterhavenhoofd en een gedeelte van het westerhavenhoofd in de diepte weggezonken. Het is nu de derde maal dat het havenhoofd is weggezonken.

De hoogste vloed teekende 1.15 el boven volzee; de laagste eb 2.20 el beneden volzee.

Van de haven hebben gebruik gemaakt 83 vaartuigen, die niet te Vlieland te huis behooren.

Aan havengeld is ontvangen ƒ 87.

Ten einde de verzanding van den havenmond van Urk tegen te gaan, heeft men in het afgeloopen jaar het westerhavenhoofd 25 el verlengd.

De hoogste vloed klom tot 0.94 el boven volzee; de laagste eb teekende 1.08 el beneden volzee.

De Urker vloot bestaat even als het vorige jaar uit 135 vaartuigen. Deze hebben aan havengeld betaald ƒ 475. Van de 554 vreemde vaartuigen, die van de haven gebruik maakten, is aan havengeld ontvangen ƒ 121.60.

Tot verbetering van de haven van Marken is in 1859 de Visscherskolk tot op 1.30 el diepte onder volzee uitgebaggerd en de westerhavenbeschoeijing vernieuwd.

Het gewoon onderhoud van de haven en zeewerken heeft gekost ƒ 4,594.

De hoogste vloed teekende 1.60 el boven volzee, de laagste eb 0.96 el onder volzee.

De Markervloot is in 1859 met 7 botters vermeerderd en bestaat dus thans uit 104 botters, 2 bonzen en 11 haringschuiten. Door deze vaartuigen is aan havengeld betaald ƒ 433. Door de 151 vreemde vaartuigen, die van de haven gebruik gemaakt hebben, is betaald ƒ 39.30.

De Huizerhaven heeft in het afgeloopen jaar door den paalworm belangrijke schade geleden, waaromtrent men voornemens is een speciaal onderzoek in te stellen.

De inkomsten van deze haven zijn weder voldoende geweest, bedragende ƒ 3702.80.

De betaling van de havengelden heeft geregeld plaats gehad.

Ofschoon de ansjovisvangst in het afgeloopen jaar niet zeer gunstig geweest is, heeft men toch van de ansjoviszouterij veel partij getrokken.

De scheepstimmerwerf is in 1859 voltooid. Uit hoofde van hare gunstige ligging verwacht men dat het haar niet aan werk zal ontbreken.

Het onderhoud van de haven-hoofden en van de beschoeijingen van de ooster- en westerhaven van Medemblik bestond voornamelijk in het doen van eenige herstellingen aan de havenhoofden en het vernieuwen van 75 el beschoeijing aan de oosterbinnenhaven.

Door de gemeente is ƒ 1300 besteed aan uitdieping van de oosterbuitenhaven.

De havens binnen en buiten de sluis te Enkhuizen worden door de gemeente onderhouden.

De havenhoofden zijn in slechten staat en niet meer voor reparatie vatbaar. Dit geldt voornamelijk van het noordelijkste gedeelte. Men is voornemens het nieuwe gedeelte van bazaltsteen op te trekken, opdat het niet door den paalworm worde aangetast.

De schutsluis heeft niet meer dan gewoon onderhoud vereischt en bevindt zich in goeden staat; alleen vreest men dat de paalworm in de ebdeuren gedrongen is. Deze zullen daarom worden uitgenomen en onderzocht.

In 1859 hebben van de haven te Hoorn gebruik gemaakt 1217 vaartuigen, die aan haven-, vuur-, modder- en liggeld betaald hebben ƒ 1349.73.

De werken aan deze haven verrigt hebben zich tot uitdiepingen bepaald.

In het najaar van 1859 is aanbesteed het vernieuwen van de havenwerken te Durgerdam, met gecreosoteerd paalhout. Later is er twijfel ontstaan of het gecreosoteerde paalwerk wel tegen den zeeworm bestand is, zoodat men het thans geraden heeft geacht, de haven van steenen dammen in plaats van met paalregels te voorzien.

In 1858 werd de herstelling van de beschadigde havenwerken te Nieuwendam aanbesteed. Bij de uitvoering van dit werk bleek echter, dat de palen zoodanig door den paalworm waren aangetast, dat zij onbruikbaar geworden waren, zoodat eene geheele vernieuwing der havenwerken noodzakelijk was.

Dijken, hoofden en paalwerken. Rijkswerken. Het onderhoud van de rijks.

:weringen op Texel, te weten den zeedijk bij het Oude Schild, de zanddij- ı voor het Hoornder Nieuwland, en den zanddijk aan het Horntje met het enen oeverwerk langs het buitenveld aan het Horntje, is in 1859 voor , jaren aanbesteed. Het strand en de onderzeesche oever voor het rntje zijn aan voortdurende verlaging en uitschuring onderhevig. Voor herstelling van de hoofden op het noorder strand van het eiland Vlie- ıd, en het plaatsen van strandpalen dienende om de aanwinning of afne- ng der duinen van het eiland na te gaan, is door het rijk besteed *f* 4087. k het onderhoud van de zeeweringen op Terschelling, waarin in 1859 :ne buitengewone werkzaamheden zijn verrigt, is met het onderhoud n de haven aanbesteed. De onderhoudswerken hebben voornamelijk be- an in het verbeteren van steenglooijingen. Het gewoon onderhoud van rijkszeeweringen op Wieringen is aanbesteed voor *f* 2980. Ten einde afneming van het eiland aan de noordzijde tegen te gaan, heeft het k aldaar een paalwerk doen stellen van 228.30 el lengte. De hoogste ɔed klom tot 1.32 el boven volzee; de laagste eb teekende 1.28 el neden volzee. Het gewoon onderhoud van de zeeweringen op het ei- ıd Urk is met dat van de havenwerken voor de bovengenoemde som n *f* 4333 aanbesteed. Bovendien zijn eenige buitengewone werken ver- gt. Het paalwerk is namelijk aan de noordzijde over eene lengte van 5 el en aan de zuidzijde over eene lengte van 60 el vernieuwd. Voorts n er drie palen hoofdjes gesteld om de strandverlaging tegen te gaan is de voet van den verlengden havendam met 50 lasten steen bestort. de hoogte der stranden om het eiland Urk is over het algemeen wei- g verandering gekomen. Tot verbetering der zeeweringen van het ei- nd Marken is voor het buitenland bij de Menningersluis een oeverwerk maakt van 170 el lengte. De hoogte van den omringdijk op dit eiland as gemiddeld 1.17 el boven volzee; de diepte om het eiland heeft in et afgeloopen jaar geene noemenswaardige verandering ondergaan. De erken in het jaar 1859 uitgevoerd aan de steenglooijen van het kustlicht Durgerdam en aan den kistdam, die het eiland met den vasten wal erbindt, hebben bestaan in het doen van verzetwerk en bestortingen, et vernieuwen van hetgeen aan den kistdam door den paalworm bescha- igd of vernield was, het vullen van den kistdam met puin en klei en et leveren van de daartoe benoodigde zware steen, puin en klei.

Provinciale werken. De zeewerken voor de kusten van Willemsoord, en Helder en Huisduinen zijn voortdurend in goeden staat onderhouden; e stormen van 1859 hebben er geene schade aan toegebragt. Het ge- oon onderhoud van deze werken, is op 28 September 1859, op nieuw oor drie jaren aanbesteed voor eene som van *f* 6.500 per jaar. Be- alve hetgeen aan het gewoon onderhoud is besteed, is nog eene som an *f* 12.024 uitgegeven voor het leveren en gedeeltelijk storten van 700 ub. el brik, het leveren van 80 last en het storten van 678 last zware ijksteen langs den voet van den Helderschen Zeedijk. De peilingen langs e Heldersche kust in 1859 gedaan, vergeleken met die van het voor aande jaar, duiden geringe plaatselijke verdiepingen en verondiepingen an. Aan de zeewering te Petten, zijn de noodige werken tot goed on- derhoud verrigt voor *f* 2.400. Daarenboven werd eene som van *f* 10 940 besteed aan het leggen van een nieuw rijs- en steenhoofd. Dit hoofd, elegd ter voorkoming van strandverlaging, heeft aanvankelijk eene zeer oede uitwerking gehad. Er is gedurende het afgeloopen jaar aan de Pet- emer zeewering geene schade door storm toegebragt. Langs den zeedijk usschen Naarden en Muiderberg is men voortgegaan met het storten van and in de wielen tot ondersteuning van de binnenglooijing van den dijk. De oeververdediging tegen het Legmeer bij Hoeksjan, zich uitstrekkende van 255 el zuidoostwaarts tot 300 el noordwaarts van de meest uitsprin- gende punt van den Bovenkerkerpolder bij het zoogenaamd Klein Hoeks- jan, vorderde in 1859 eenige herstellingen tot onderhoud. Voor deze wer ken is *f* 71.60 besteed. De werken tot onderhoud van de bakens in het IJ over 1859, zijn met eenige herstellingen aan de oeverwerken aan het IJ en in de Voorzaan aanbesteed en aangenomen voor *f* 945. Men is in het afgeloopen jaar voortgegaan met het doen van opmetingen van de hooge gronden en peilingen in zee langs het strand te Muiderberg, als- mede het onderhouden van de strandpalen aldaar. Eene vergelijking van de waarnemingen in 1859 gedaan met die van het voorgaande jaar toont aan eene nadering van 0.29 el van het A. P. tot den voet van het duin en eene verhooging van het strand van gemiddeld 0.029 el ten noorden en 0.01 el ten zuiden van de strandpalen.

Waterschapswerken. De zeewaterkeerende werken, aan dijks-, polder- en gemeentebesturen behoorende, hebben in het afgeloopen jaar door storm of hooge vloeden geene belangrijke schade geleden. Intusschen heeft de paalworm, die in het afgeloopen jaar meer dan gewoonlijk in de Zuider- zee aanwezig is geweest, belangrijke schade toegebragt aan de meeste hou ten sluiswerken in verschillende dijken en waterkeeringen aan genoemde zee gelegen. De kosten van hetgeen in 1859 van wege het rijk, de pro- vincie en de waterschappen aan de verschillende zeewaterkeeringen werd verrigt, bedroegen *f* 466.283.17½.

Staat der zeewerende duinen. Ten einde de duinen langs de Noordzee in stand te houden, is men voortgegaan met het planten van stroo en helm en het stellen van rietschuttingen.

Bij de stormen en hooge vloeden, welke op 18 Februarij, 8 Maart en 15 April 1859 hebben plaats gehad, is de duinvoet niet aangetast, en is er geen zand verloren. De vloed van 1 November, die tot 1.417 el bo- ven A. P. opliep, heeft den door stroobeplanting aangewonnen duinvoet eenigzins beschadigd; doch de voet der oude duinen is er niet door aan- getast. De in de stuifgaten geplaatste rietschuttingen hebben goed ge- werkt en op vele plaatsen den omvang dier gaten verminderd.

De werkzaamheden tot onderhoud van de duinen op het eiland Texel, hebben bestaan in het beplanten van 150.000 vierk. ellen met stroo en 750.000 vierk. ellen met helm, het stellen van 1000 strekkende ellen rietschutting met stroobeplanting aan weerskanten en het onderhouden van de strand-, limiet- en pachtpalen.

De rietschuttingen, geplaatst in de stuifgaten der Eijerlandsche buiten- duinen, hebben eene goede uitwerking gehad; eene vrij groote hoeveel- heid zand is daardoor op eene doelmatige wijze behouden.

De dammen tusschen de Kooger duinen en den grooten Oostbol, heb- ben door stroo- en helmbeplanting eene hoogte verkregen van 3 à 4 el boven volzee, bij eene breedte in aanleg van 30 à 35 el.

De dam van den Grooten of Oostbol naar den Kleinen Slufter heeft eene lengte van 730 el, eene breedte van 35 el en eene hoogte van 4 el boven volzee.

De stuifdam tusschen den Kleinen en den Grooten Slufter is lang 1625 el, breed 20 à 25 el en hoog 2.50 à 3 el boven volzee.

Wanneer de toestand van het strand daarvoor gunstig is, worden de aangevangen beplantingen tot verhooging van het terrein door aanstuiving voortgezet.

Het konijn is in de Texelsche duinen zeer verminderd, door dat er jagt op gemaakt is door verscheidene personen, aan wie daartoe vergunning verleend is. Evenwel is het uit de duinen van het Horntje en den groo- ten zanddijk nog niet verdwenen.

De kosten van het gewoon onderhoud der duinen op Vlieland hebben bedragen *f* 1948, die van het gewoon onderhoud der duinen op Ter- schelling *f* 3150.

Bovendien is aan de duinen van Terschelling nog *f* 1475 ten koste gelegd, om de verstuiving in den oostelijken duinregel tegen te gaan, en is nog door het gemeentebestuur *f* 300 besteed voor het planten van helm in de binnenduinen.

In het afgeloopen jaar zijn ook op Vlieland strandpalen geplaatst, om de afneming of aanwinning der duinen met zekerheid te kunnen nagaan.

Veenderijen. Uit de rekening van de Blijk- en Spiegelpolders onder Nederhorst den Berg over 1858/59, blijkt dat het kapitaal voor de latere droogmaking sedert de vorige rekening is vermeerderd met eene dergelijke inschrijving groot *f* 4,600 en alzoo thans nominaal bedraagt *f* 31,400. Het armenfonds is vermeerderd met eene inschrijving van *f* 1800, en is derhalve geklommen tot een bedrag van *f* 13,6 0 nominaal.

Meermalen is melding gemaakt van eene aanvrage om verveening van 60 bunders land beoosten den Heerenweg in den Sticht Ankeveenschen polder. Voor die verveening is in het afgeloopen jaar concessie verleend, zoodat men er in het voorjaar van 1860 een aanvang mede heeft kunnen maken.

De zwarigheden, welke aan eene volledige uitvoering van de goedge- keurde wijzigingen van het oude verveeningsreglement voor den Holland- schen Ankeveenschen polder in den weg stonden, zijn nagenoeg uit den weg geruimd.

Daar de schorsing van de vergunning tot verveenen der Hollendrechter en Bullewijker veenpolders is blijven voortduren, is er in het afgeloopen jaar in deze polders niet geveend.

In den Zuidpolder onder Muiden is in het afgeloopen jaar ook niet ge- veend, uit hoofde van de bestaande schorsing der vergunning tot verveenen.

Uit het oude land in de Graftermeer zijn in 1859 geveend ruim 68.300 vierkante ellen. Daar oor is door de verveeners aan slikgeld betaald *f* 512.61.

Door den burgemeester van Assendelft is in het afgeloopen jaar de tusschenkomst van Ged. Staten ingeroepen tot regeling van het verwarde beheer der veenderij in den Noordpolder onder Assendelft. Bij het einde van 1859 was deze zaak nog niet afgedaan.

Droogmakerijen. Met de droogmaking van de Monnikemeer, zijn de concessionarissen in het afgeloopen jaar nog niet begonnen.

In de zaak der droogmaking van de Legmeerplassen is niets voorge- vallen, dat vermelding verdient.

In den Schinkelpolder hebben in het geheel de werken tot droogma- king en die met de droogmaking in verband staande tot nu toe *f* 159,758.30 gekost.

Er hebben in het afgeloopen jaar geene bedijkingen of inpolderingen plaats gehad.

Waterleidingen. De lengte der hoofdbuizen van de waterleiding naar Amsterdam, onder de straten en grachten dier stad aanwezig, bedraagt thans in het geheel 101,908.45 el. In het afgeloopen jaar is daarvan ongeveer 600 el gelegd.

Er zijn in dat jaar omstreeks 1000 spruiten naar woningen aangelegd, en ook nagenoeg 1000 nieuwe contracten gesloten; bij 380 daarvan werd bepaald, dat de dienstbuizen en kranen voor rekening der maatschappij geplaatst zouden worden. De standpijpen zijn nagenoeg alle verpacht ge weest. De verkrijgbare hoeveelheid water en de hoedanigheid daarvan gaven steeds alle reden tot tevredenheid.

Dat de duinwaterleiding aan den Helder goede diensten bewijst, kan worden opgemaakt uit de volgende bijzonderheden. Tijdens de sterke droogte in den afgeloopen zomer zijn aan de fonteinen verscheidene dagen achtereen tusschen de 4000 en 5000 emmers water verkocht.

De koopvaardijschepen worden steeds door die inrigting van het op de reis benoodigde water voorzien. Vooral aan de schepen, die troepen naar Indie overbrengen, worden belangrijke hoeveelheden afgeleverd.

Het bestuur der duinwaterleiding heeft in het afgeloopen jaar met het departement van marine eene overeenkomst gesloten, om aan al de rijks- schepen het noodige water te verstrekken; dien ten gevolge is eene hoe- veelheid van 2,704,940 kan afgeleverd. Voor het loopende jaar is die overeenkomst vernieuwd.

Met het departement van oorlog is eene overeenkomst gesloten, krach- tens welke het garnizoen in het fort *Erfprins* tegen een vasten prijs van water zal worden voorzien. Het zal daarheen gevoerd worden door eene leiding van 800 el lengte, ten koste van het rijk aan te leggen.

Om aan de toenemende vraag naar water te kunnen voldoen, heeft men in het laatst van het afgeloopen jaar een nieuw bassin gegraven, twee- maal zoo groot als het bestaande.

Polders. Voor den waterafvoer en de waterberging in den Haarlem- mermeerpolder zijn weder aanzienlijke uitgaven gedaan.

Aan de zes bestaande stoomketels van het stoomgemaal *de Cruequius* waren belangrijke herstellingen noodig, bijna met geheele vernieuwing gelijk staande. Deze zijn reeds gedeeltijk uitgevoerd. Bovendien zullen in dit stoomgemaal nog twee nieuwe stoomketels aangebragt worden, welke reeds onder handen zijn, en zal bij het stellen van de ketels te- vens eene verandering gemaakt worden in de voeding der spui-inrigting.

Uit Midwoud wordt gemeld, dat de aldaar gemaakte afzonderlijke in polderingen, vooral die onder Oostwoud, zeer goede uitkomsten opleveren.

Het gemeentebestuur van Winkel deelt mede, dat de molen met trech- tervijzels in den polder het Kerkenrijdt gebleken is voor de bemaling onvoldoende te zijn.

Door hetzelfde bestuur wordt gemeld, dat de bijvoeging van het lage land beoosten het dorp Winkel bij den Nederlandschen polder, volkomen aan het doel beantwoordt.

In Waterland heeft men in den laatsten tijd veel last gehad van zout water, hetwelk door lekken in de Willemsluis en bij het veelvuldige schutten door die sluis, in groote hoeveelheid uit het IJ in het Noord- Hollandsch kanaal dringt.

In den loop van het jaar zijn 29 Polderreglementen en keuren ter goed- keuring ingezonden.

De verlangde goedkeuring is aan 19 gegeven, nadat zij eenige wijziging hadden ondergaan; tegen 7 zijn bedenkingen gerezen, 1 is afgewezen, 2 aangehouden, en van 1 is de goedkeuring aangehouden.

Personeel van waterschapsbesturen. Bij de verkiezingen van leden van waterschapsbesturen door de stemgeregtigde ingelanden, zijn in het afge- loopen jaar eenige vragen voorgekomen en beslissingen genomen. De ver- kozenen werden op den 8sten April, na onderzoek van hunne geloofs brieven, allen toegelaten. Eene verkiezing, te Enkhuizen, is ambtshalve door Ged. Staten vernietigd. De niet toegelatene heeft in die uitspraak berust. Er heeft daarop eene nieuwe vrije stemming plaats gehad, waarbij de Heer Crommelin is verkozen.

Omtrent het personeel der waterschapsbesturen zijn in 1859 door den Koning onderscheidene beschikkingen genomen.

XII. Wegen.

Rijkswegen. De rijks groote wegen zijn onderhouden volgens de voor- waarden der aanbesteding. Aan het tweede der vier perceelen, waarin deze wegen verdeeld zijn, bevattende den grooten weg van de grens tus schen Noord en Zuid-Holland, onder de gemeente Bennebroek over Haar lem en Santpoort tot Velzen, is behalve de som, waarvoor het gewoon onderhoud is aangenomen, nog *f* 3,267 ten koste gelegd.

Provinciale wegen. Het onderhoud van den provincialen weg tusschen den Huigendijk en Ursem, uitmakende een gedeelte van den weg van Alk- maar naar Hoorn, is voor drie achtereenvolgende jaren, 1859—1861, aan- besteed. De weg is overeenkomstig de voorwaarden van aanbesteding voortdurend in goeden staat onderhouden.

Gemeente- en buurtwegen. In het onderhoud der wegen, behoorende tot de directie der gecommitteerden uit de zes Noord-Hollandsche steden, is gedurende het jaar 1859 nog op de gewone wijze voorzien. Het be- heer over die wegen is namelijk gevoerd door het collegie van gecom- mitteerden, terwijl de middelen voor het onderhoud zijn gevonden uit de gewone bijdragen van de steden, een subsidie van het rijk en een even groot subsidie van de provincie.

De steden Amsterdam en Haarlem hebben zich met 1 Mei 1859 ont- trokken aan het beheer en het onderhoud van den weg, tusschen die steden gelegen. Deze is daarop een tijd lang geheel onbeheerd geweest. Weldra werd van verschillende zijden over den slechten toestand van den weg geklaagd. Ook in de zomervergadering der Staten werd daarover ge- handeld en voorgesteld de aandacht der Regering er op te vestigen. Dit voorstel werd echter ingetrokken ten gevolge van eene mededeeling van den voorzitter, dat de Regering het besluit genomen had voorloopig de meest noodige herstellingen aan den weg te doen verrigten.

Omtrent het onderhoud van het eind wegs van de Heiloërpoort te Alk- maar tot aan de Vier Staten, aansluitende aan den grooten rijksweg naar Haarlem, is nog geene nieuwe regeling tot stand gekomen.

Wat betreft den weg van de Friesche brug te Alkmaar tot aan de brug aan den Huigendijk, uitmakende een gedeelte van den weg tusschen Alk- maar en Hoorn, ook daarvan is het voortdurend onderhoud nog niet door eene nieuwe regeling verzekerd.

De gemeenteraad van Haarlem heeft in het afgeloopen jaar besloten den watertol, die door Haarlem aan de Jangijzenvaart geheven werd, niet meer te heffen, den eigendom van die vaart te abandonneren en geene kosten meer te besteden voor uitdieping van die vaart of onderhoud van de daar- over liggende bruggen.

Van den kant der gemeenten Velzen en Schoten zijn tegen het besluit van den raad van Haarlem bezwaren ingebragt. Ook in dien raad zelven is men later op de zaak teruggekomen, daar bij sommige leden omtrent de regtmatigheid van het besluit twijfel gerezen was.

Er is in het afgeloopen jaar geschil ontstaan over het onderhoud van zekere brug, de Veenhuizer brug genaamd, liggende over de Langereis nabij het dorp Veenhuizen, tusschen de gemeenten Heerhugowaard en Hoogwoud.

De directie van den straatweg van de voorbuurt van Bloemendaal over Overveen naar Haarlem heeft de uitvoering van haar plan van vernieu- wing van dien weg weder voortgezet

Het bestuur van den Haarlemmermeerpolder is voortgegaan met de be grinding der wegen in dien polder, met behulp van de daarvoor toege- zegde bijdragen van het rijk en de provincie.

De weg van 's Graveland over Bussum naar den straatweg op Naarden is van wege de directie van den Bussumer-grindweg begrind geworden.

De gemeente Laren heeft in het afgeloopen jaar *f* 199.56 aan verbe- tering van wegen besteed

Het maken van een grind- en keiweg van Hilversum tot Loosdrecht is aanbesteed, maar met de uitvoering van dit werk is men nog niet begonnen.

In de gemeente Heemstede is een puin- en grindweg aangelegd tusschen den binnenweg en de Bleekersvaart.

Het sedert eenige jaren opgevatte plan tot verbetering van den achter- weg van Velzen naar Santpoort is in het afgeloopen jaar uitgevoerd.

Voor rekening der gemeente Alkmaar is, voor eene som van *f* 7277, een straatweg gelegd van de Schermerpoort naar de brug van den Omval (in de Schermer)

De gemeente Alkmaar heeft nog in het afgeloopen jaar aan de gemeen- ten St. Pancras, Koedijk en Oudorp aangeboden een straatweg te leggen door de Geest, van het noordeinde van St. Pancras tot den weg naar Hoorn, onder voorwaarde dat de drie genoemde gemeenten het voort- durend onderhoud van den weg op zich zouden nemen.

De straatweg onder Oude Niedorp is in 1859 voltooid. In verband met dezen weg is door het bestuur der banne Haringhuizen een straatweg door die banne aangelegd.

Op het eiland Texel is door de gemeente een grindweg aangelegd van den Burg naar het Weezenspijk, ter lengte van 2,480 ellen.

Door het bestuur der 29 gemeenschappelijke polders op Texel zijn de noodige materialen aangevoerd tot verbetering van den weg van de Waal naar Oosterend. Men was voornemens weldra met de verbetering een aanvang te maken.

Door de gemeente Oostzaan is een grindweg aangelegd, loopende door een gedeelte der gemeente met een zijtak langs het Weerpad naar den Zeedijk, aansluitende bij den Overtoom aan den weg naar Buiksloot en aan het einde van het Weerpad aan den weg naar Zaandam.

In het afgeloopen jaar zijn subsidiën ten bedrage van *f* 4,434.10 be- taald uit den gewonen post ten behoeve van wegen op de provinciale begrooting uitgetrokken.

In de gemeente Helder is het bestraten of herbestraten van onderschei- dene wegen en voetpaden aanbesteed voor eene som van *f* 10,555. Bo- vendien is voor het gewoon onderhoud der bestaande straten en pleinen volgens contract van aanbesteding *f* 3,600, en voor bijkomend straat- werk *f* 646.59 betaald.

Te Haarlem is in Junij 1859 voor *f* 72,400 aanbesteed het dempen van de Oude- en Kraaijenhorstergrachten. Met dit werk is terstond na de aanbesteding een aanvang gemaakt.

Spoorwegen. Het onderhoud van den Hollandschen IJzeren spoorweg met de daarbij behoorende gebouwen en andere inrigtingen, heeft groo- tendeels onder eigen beheer van de Maatschappij plaats gehad. Slechts enkele werken zijn aanbesteed. De lengte van den weg bedraagt 84,500 el. De spoorlengte bedroeg bij het einde van 1859 in het geheel 105,566 el.

Omtrent den Rijnspoorweg zijn geene bijzonderheden medegedeeld.

XIII. Landbouw.

Algemeene toestand. Koop en huurwaarde der landerijen. Even als in voorgaande verslagen, moeten Ged. Staten ook thans verklaren, dat het afgeloopen jaar voor den landbouw over het geheel niet zeer voordeelig geweest is. In sommige opzigten heeft het zich evenwel van het laatst voorgaande gunstig onderscheiden. De hooioogst is namelijk zeer goed uitgevallen; de overvloed van wintervoeder, door dien gunstigen uitslag verkregen, gaf eene grootere waarde aan het vee en meer levendigheid aan den veehandel. Tevens werden voor de producten der zuivelberei- ding hooge prijzen bedongen, welke dezen tak van nijverheid, ofschoon hij weder een tijd lang met den nadeeligen invloed van eene sterke droogte te kampen had, toch in het afgeloopen jaar voordeeliger maakten dan hij in het voorgaande geweest was. Het valt in het oog, dat door deze omstandigheden voornamelijk dat onderdeel van het landbouwbedrijf begunstigd is, hetwelk bestaat in de veehouderij en het maken van boter en kaas; over het algemeen kan dan ook gezegd worden dat deze industrie in beteren toestand verkeerd heeft dan de eigenlijk gezegde landbouw. Hiermede staat waarschijnlijk in verband het onderscheid, dat in den loop der prijzen van de weilanden en van de bouwlanden is opgemerkt. De eerstgenoemde landen zijn namelijk op verscheidene plaatsen nog in prijs gestegen, terwijl in de koopwaarde der laatstgenoemde gronden hier en daar eenige daling is bespeurd. Men wachte zich echter voor de meening, dat de prijzen der landerijen eene doorgaande wijziging in den aange- wezen zin zouden ondergaan hebben. In een aantal plaatsen is gedurende de laatste jaren in het geheel geene noemenswaardige verandering in den stand dier prijzen waargenomen, en wat in het bijzonder betreft de zoo even vermelde daling van de prijzen der bouwlanden, deze is zoo verre van algemeen te zijn, dat er gemeenten kunnen worden aangewezen waar veeleer het tegendeel heeft plaats gehad. Er is bepaaldelijk éene soort van bouwland, waarvan de prijzen nog altijd rijzende gebleven zijn; na- melijk die grond, welke voor de bloembollencultuur gebezigd wordt.

Maatschappijen en genootschappen tot bevordering van den landbouw. Nieuwe vereenigingen van dien aard kwamen in het afgeloopen jaar niet tot stand; de bestaande bleven op de gewone wijze werkzaam.

De Hollandsche Maatschappij van Landbouw hield in de maand September 1859 te Zaandam hare dertiende algemeene vergadering en te- vens eene tentoonstelling van vee, van voortbrengselen van den landbouw en van werktuigen. Volgens het verslag, bij die gelegenheid omtrent den toestand der maatschappij uitgebragt, was het aantal van hare afdeelingen sedert de vorige vergadering met één vermeerderd en dus tot 47 geklom- men. Het aantal leden was in enkele afdeelingen afgenomen, in andere evenwel toegenomen, zoodat het over het geheel eenigzins vermeerderd was. In de opkomst der leden bij de vergaderingen der afdeelingen en hun ijver om tot bevordering van het doel der maatschappij werkzaam te zijn, was over het geheel geen achteruitgang waargenomen.

Omtrent den invoer van nieuwe gewassen werd niets anders medege- deeld dan dat hier en daar met de cultuur van tabak kleine proeven genomen zijn, welke geene nadere vermelding verdienen.

Ook van het gebruik van nieuwe werktuigen wordt in de verslagen der gemeentebesturen zeer weinig melding gemaakt.

Zeer menigvuldig zijn de verslagen, waarin van vermenging van inland- sche schapen met Engelsch ras melding gemaakt wordt. Het schijnt dat het gekruiste ras, dat op die wijze verkregen wordt, eigenschappen bezit, waardoor het in den handel eene hoogere waarde heeft, dan het inland- sche, en dat daarom de kruising hoe langer hoe meer algemeen wordt toegepast. Op het eiland Texel zijn in het afgeloopen jaar 23 Engelsche rammen ingevoerd.

Vermenging van inlandsche runder- of varkenssoorten met vreemde rassen, schijnt in dit gewest zeer weinig plaats te hebben.

De oogst is over het algemeen niet meer dan middelmatig geweest; slechts van zeer weinig gewassen heeft de opbrengst niet te wenschen overgelaten.

De buitengewone droogte, waardoor zich het afgeloopen jaar evenzeer als de beide voorgaande jaren gekenmerkt heeft, is ongetwijfeld weder als de voornaamste oorzaak van deze min gunstige uitkomst aan te merken. Bij enkele gewassen laten zich bovendien nog andere oorzaken aanwijzen.

De tarwe schijnt minder dan vele andere gewassen van de droogte geleden te hebben; althans de gemiddelde opbrengt van de gronden, die met tarwe bezaaid waren, is nog iets ruimer geweest dan het vorige jaar en de oogst van dit gewas kan over het algemeen voldoende genoemd worden. Evenwel wordt uit Texel, de voornaamste productieplaats van tarwe, gemeld, dat er op verscheidene akkers, die met dit graan bezet waren, zoogenaamde brand ontdekt is.

Daarentegen is de roggeoogst bepaaldelijk ongunstig uitgevallen. Door de droogte is de korrel van dit gewas gestorven voordat zij tot haar vol- len wasdom gekomen was; het heeft daardoor een zeer gering beschot van zaad opgeleverd. Ook de hoeveelheid stroo, die van de rogge ge- wonnen is, heeft op sommige plaatsen te wenschen overgelaten.

De uitkomsten van den bouw van garst en haver zijn zeer uiteenloo- pend, maar toch over het geheel ook weinig bevredigend geweest. Beide deze gewassen hebben een gering beschot van zaad opgeleverd doordat de korrel over het algemeen ligt was. Bovendien is van de garst op sommige plaatsen het stroo kort gebleven en heeft de haver hier en daar ook wat de kwaliteit betreft te wenschen overgelaten.

De oogst van erwten en van paarden- en duivenboonen is ook in het afgeloopen jaar beneden het middelmatige gebleven. Deze gewassen heb- ben behalve van de droogte ook van insecten te lijden gehad.

De witte, gele en bruine boonen hebben een vrij goed beschot opge- leverd.

Onder de best geslaagde gewassen behoort het koolzaad. De oogst daarvan heeft niet te wenschen overgelaten.

Ook het kanariezaad is over het algemeen goed geslaagd.

Daarentegen is de teelt van mosterdzaad zeer ongunstig uitgevallen. Op dit gewas heeft de droogte en hitte een hoogst nadeeligen invloed uitge- oefend en het is bovendien grootendeels door rupsen en torren vernield.

Wat betreft het karweizaad, de opbrengst daarvan is over het algemeen middelmatig geweest.

De boekweit heeft niet beantwoord aan de gunstige verwachtingen, die er in het begin van den zomer van gekoesterd werden. De opbrengst van dit gewas is niet meer dan middelmatig geweest. Het stroo, dat er van gewonnen werd, was goed van hoedanigheid en de hoeveelheid was ruim in evenredigheid van die van het zaad.

De oogst van de knollen, is zeer bevredigend geweest.

Het vlas, ofschoon merkbaar door de droogte benadeeld, schijnt over het algemeen redelijk wel geslaagd te zijn.

De berigten omtrent den aardappelenoogst luiden over het algemeen niet zeer gunstig. De knol bleef klein en was op een aantal plaatsen van middelmatige kwaliteit. De gewone ziekte heeft zich in de meeste ge- meenten onder dit gewas geopenbaard, doch slechts op weinig plaatsen in hevige mate geheerscht.

De toestand der graslanden was, toen het vee pas in de weide kwam, nog niet zeer gunstig, doch werd in de maand Mei en de eerste helft van Junij door de zachte weersgesteldheid aanmerkelijk beter. De weiden waren toen ruim van gras voorzien en de hooilanden gaven bij de eerste snede eene overvloedige hoeveelheid hooi van uitmuntende hoedanigheid. Ge- durende de zomermaanden had de sterke droogte op de graslanden een zeer nadeeligen invloed; de etgroenen in het bijzonder waren tegen de felle hitte niet bestand en werden op onderscheidene plaatsen geheel ver- schroeid. De regens, die in de maand September vielen, bragten weder eene gelukkige verandering te weeg, zoodat de weiden in den nazomer en den herfst veel gras opleverden en het vee tot op den gewonen tijd, dat is tot in de laatste helft van November, buiten kon blijven. De oogst van hooi bij de tweede snede was niet zeer ruim, maar deze min gunstige uitkomst was grootendeels reeds vooraf goed gemaakt door den ongemeen ruimen oogst bij de eerste snede.

In sommige streken is eene vrij groote schade aan de graslanden toe- gebragt door muizen.

De oppervlakte door de voornaamste gewassen ingenomen, was als volgt: Aardappelen 324.45, Boekweit 938.50, Boonen 863.84, Erwten 844.17, Garst 2088.75, Haver 2778.31, Koolzaad 763.93, Mosterdzaad 1032.44, Rogge 2598.71, Tarwe 1592.07 bunders. De Cultuur in den Haarlem- mermeer-polder is hierbij niet medegerekend.

Wordt vervolgd.

GEDRUKT TER DRUKKERIJ VAN HET ALGEMEEN HANDELSBLAD.